

Projekt

z dnia 24 stycznia 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KOBYŁKA**

z dnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kobyłka na lata 2024-2032”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.), art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kobyłka na lata 2024-2032” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kobyłka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Kobyłka

Konrad Kostrzewa

Załącznik do uchwały Nr

Rady Miasta Kobyłka

z dnia 2024 r.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kobyłka na lata 2024-2032

Zamawiający:

Miasto Kobyłka

ul. Wołomińska 1

05-230 Kobyłka

Wykonawca:

Terra Legis Katarzyna Helińska

ul. Kopańskiego 10/10

71 – 050 Szczecin

Autorzy:

mgr Katarzyna Helińska

mgr inż. Karolina Witkowska

1. SPIS TREŚCI

1.	SPIS TREŚCI.....	2
2.	WYKAZ SKRÓTÓW	4
3.	STRESZCZENIE	5
4.	WSTĘP	7
4.1.	Cel i zakres opracowania.....	7
4.2.	Metodyka wykonania POŚ	8
4.3.	Uwarunkowania prawne wykonania POŚ	9
4.4.	Spójność z dokumentami nadrzędnymi	9
4.5.	Efekty realizacji dotychczasowego Programu	11
5.1.	Charakterystyka Miasta Kobyłka	11
5.1.1.	Informacje ogólne i położenie	11
5.1.2.	Sytuacja demograficzna	13
5.1.3.	Gospodarka	14
5.1.4.	Infrastruktura mieszkaniowa	16
5.1.5.	Infrastruktura techniczna	16
5.2.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	18
5.2.1.	Analiza stanu wyjściowego	18
5.2.2.	Odnawialne źródła energii	26
5.2.3.	Analiza SWOT	31
5.3.	Zagrożenia hałasem	31
5.3.1.	Analiza stanu wyjściowego	31
5.3.2.	Analiza SWOT	43
5.4.	Pola elektromagnetyczne	43
5.4.1.	Analiza stanu wyjściowego	43
5.4.2.	Analiza SWOT	47
5.5.	Gospodarowanie wodami	47
5.5.1.	Analiza stanu wyjściowego	47
5.5.2.	Analiza SWOT	52
5.6.	Gospodarka wodno-ściekowa	53
5.6.1.	Analiza stanu wyjściowego	53
5.6.2.	Analiza SWOT	55
5.7.	Zasoby geologiczne	55
5.7.1.	Analiza stanu wyjściowego	55
5.7.2.	Analiza SWOT	58
5.8.	Gleby	58
5.8.1.	Analiza stanu wyjściowego	58
5.8.2.	Analiza SWOT	59
5.9.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	60
5.9.1.	Analiza stanu wyjściowego	60
5.9.2.	Analiza SWOT	64
5.10.	Zasoby przyrodnicze	64
5.10.1.	Obszary prawnie chronione	64
5.10.2.	Analiza SWOT	71
5.11.	Zagrożenia poważnymi awariami	71
5.11.1.	Analiza stanu wyjściowego	71
5.11.2.	Analiza SWOT	72
5.12.	Nadzwyczajne zagrożenia środowiska i adaptacje do zmian klimatu	73
5.13.	Działania edukacyjne	75
5.14.	Monitoring Środowiska	75
6.	CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA ORAZ ICH FINANSOWANIE	77
6.1.	Cele ochrony środowiska i kierunki interwencji	77
6.2.	Harmonogram rzeczowo - finansowy	78
7.	SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	109
7.1.	Zarządzanie programem	109

7.2.	Monitoring POŚ	109
7.3.	Źródła finansowania Programu.....	110
7.3.1.	Fundusze krajowe	110
7.3.2.	Fundusze UE.....	111
8.	SPIS TABEL.....	114
9.	SPIS RYCIN	115
10.	SPIS MATERIAŁÓW ŹRÓDŁOWYCH	116

2. WYKAZ SKRÓTÓW

- Analiza SWOT – Analiza SWOT polega na analizie silnych i słabych stron organizacji oraz szans i zagrożeń które się przed nią pojawiają. SWOT, to skrót od: strengths (mocne strony), weaknesses (słabe strony), opportunities (szanse), threats (zagrożenia).
- As – Arsen
- BaP – benzo(a)piren
- Cd – Kadm
- CO – Tlenek węgla
- C₆H₆ – Benzen
- CRFOP – Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody
- GDDKiA – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
- GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
- GUS – Główny Urząd Statystyczny
- JCWP – Jednolite Części Wód Powierzchniowych
- JCWPd – Jednolite Części Wód Podziemnych
- JST – Jednostka Samorządu Terytorialnego
- KPGO – Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
- KPOŚK – Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
- KZGW – Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
- NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Ni – Nikiel
- NO₂ – Tlenek azotu
- OZE – Odnawialne Źródła Energii
- Pb – Ołów
- PEM – Pola elektromagnetyczne
- PKD – Polska Klasyfikacja Działalności
- PM_{2,5} – Pył zawieszony o granulacji do 2,5 µm
- PM₁₀ – Pył zawieszony o granulacji do 10 µm
- PMŚ – Państwowy Monitoring Środowiska
- POKzA – Program Oczyszczania Kraju z Azbestu
- POŚ – Program Ochrony Środowiska
- RDLP – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
- RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
- RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
- SOOŚ – Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko
- SO₂ – Tlenek siarki
- SPA2020 – Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030
- WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
- WPGO – Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami
- ZDR – Zakłady Dużego Ryzyka
- ZZR – Zakłady Zwiększonego Ryzyka

3. STRESZCZENIE

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kobyłka na lata 2024-2032 zawiera podstawowe informacje na temat stanu aktualnego poszczególnych komponentów środowiska na terenie gminy oraz zagrożeń i problemów w poszczególnych obszarach interwencji. Opracowany dokument jest zgodny z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym, wojewódzkim i powiatowym.

Głównym celem opracowania jest:

Zrównoważony rozwój Miasta Kobyłka dążący do poprawy jakości życia mieszkańców oraz stanu środowiska przyrodniczego.

Miasto Kobyłka jest gminą miejską położoną we wschodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie wołomińskim. Gmina zlokalizowana jest w mezoregionie Równina Wołomińska. Miasto od północy graniczy z gminą Radzymin, od południa z gminą Zielonka, od wschodu z gminą Wołomin, a od zachodu z gminą Marki.

Według danych GUS w okresie od początku do końca 2022 roku liczba mieszkańek i mieszkańców Miasta Kobyłka zwiększyła się o 418 osób, przez co na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosiła 27 998 osób, w tym 14 516 kobiet i 13 482 mężczyzn.

W Mieście Kobyłka w roku 2022 w rejestrze REGON zarejestrowane były 3 447 podmioty gospodarki narodowej (zgodnie z definicją GUS). W tymże roku zarejestrowano 316 nowe podmioty, a 189 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2018-2022 najwięcej (364) podmiotów zarejestrowano w roku 2018, a najmniej (238) w roku 2020.

Według danych GUS na koniec 2021 roku, w gminie znajdowało się 7137 budynków mieszkalnych. W porównaniu z rokiem 2017 liczba ta wzrosła o 921 budynki. Według najnowszych danych GUS (z dnia 31.XII.2021), liczba mieszkań w mieście Kobyłka wynosiła 9611, natomiast łączna powierzchnia w roku 2021 wynosiła 967 367 m². Od roku 2017 liczba mieszkań wzrosła o 1561, natomiast ich powierzchnia o 172 602 m².

Miasto Kobyłka, tak jak i obszar całej Polski, leży w strefie klimatu umiarkowanego, przejściowego. W podziale klimatycznym podanym przez Wosia (1993), Gmina położona jest w obrębie regionu (XVIII) Środkowomazowieckiego. Obejmuje swym zasięgiem środkową część Niziny Mazowieckiej, a w całości Kotlinę Warszawską. Granice klimatyczne tego regionu należy uznać za mało wyraźne. W porównaniu z innymi regionami, notuje się tu stosunkowo największą liczbę dni bardzo ciepłych i pochmurnych, szczególnie z pogodą bardzo ciepłą, pochmurną, bez opadu. Średnio w roku takich dni jest odpowiednio ponad 62 i 41. Do licznych w tym obszarze należą także dni bardzo ciepłe, bez opadu, których jest prawie 59 w roku, a także dni z pogodą umiarkowanie ciepłą. Nieco mniej niż w innych regionach jest tutaj dni z pogodą przymrozkową bardzo chłodną.

Na obszarze strefy mazowieckiej w roku 2022 występował niski poziom zanieczyszczenia powietrza (poniżej dopuszczalnych norm) dla następujących substancji: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, benzen, arsen, tlenek węgla oraz pyły PM_{2,5} i PM₁₀. Klasyfikacji stężeń ozonu ze względu na ochronę zdrowia dokonano w dwóch kategoriach: dotrzymania poziomu docelowego oraz dotrzymania poziomu długoterminowego. W rocznej ocenie jakości powietrza za 2022 r. województwo mazowieckie wg kryteriów ochrony zdrowia w odniesieniu do poziomu docelowego dla ozonu zaliczono do klasy A. Ze względu na niedotrzymanie poziomu celu długoterminowego dla ozonu obszar województwa mazowieckiego zaliczono do klasy D2.

Przy sporządzaniu rocznej oceny jakości powietrza na terenie województwa mazowieckiego za 2022 r. wykorzystano wyniki pomiarów ze stacji monitoringu jakości powietrza działających w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Na terenie województwa funkcjonowało ogółem 25 stacji pomiarowych a pomiary były realizowane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach ogólnopolskiego systemu monitoringu jakości powietrza.

Jednym ze sposobów na zmniejszenie emisji hałasu jest zachęcenie do korzystania z transportu zbiorowego, rowerowego oraz zapewnienie bezpieczeństwa pieszym.

W 2020 roku na terenie Miasta Kobyłka prowadzony był monitoring natężenia hałasu drogowego. Punkt pomiarowy znajdował się przy ul. Nadarzyńskiej 10, pomiary były prowadzone w nocy w okresie od 6 do 7

października 2020 roku i odnotowano przekroczenie LAeT¹ o 5,4 dB.

Ocenę oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko przeprowadza się zgodnie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Średni poziom pól elektromagnetycznych na terenie województwa mazowieckiego, wyznaczony na podstawie wszystkich pomiarów wykonanych w 2021 r. jest równy 0,61 V/m. W 2022 roku na terenie Miasta Kobyłka prowadzony był monitoring natężenia pól elektromagnetycznych w ramach stałej sieci monitoringu. W Mieście Kobyłka zlokalizowane były 2 punktu pomiarowe - Plac 15-go Sierpnia oraz przy ul. Oleńki 3. Wartość wskaźnikowa poziomu emisji pól elektromagnetycznych dla składowej elektrycznej wynosiła w tych punktach 0,8 [V/m].

Miasto Kobyłka znajduje się w zasięgu zlewni rzeki Czarnej oraz Długiej. Rzeka Długa zlokalizowana jest wzdłuż południowej granicy analizowanego obszaru (sąsiedztwo gminy Zielonka). Obie rzeki stanowią odbiorniki wód opadowych: rzeka Czarna z części północnej obszaru, natomiast rzeka Długa z części południowej. Miasto Kobyłka w zakresie wód powierzchniowych znajduje się pod nadzorem Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie i należy do obszaru dorzecza Wisły. Na sieć rzeczną składają się niewielkie ciekі, do których zalicza się: Dopływ z Kobyłki, Dopływ spod Pustelnika oraz Dopływ spod Wołomina. Na omawianym terenie znajduje się wiele stawów i oczek wodnych o głębokości od 2 do 3 m, głównie w dawnych wyrobiskach poeksploatacyjnych.

Gmina leży praktycznie w całości w granicach jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) 54. Przepływ wód podziemnych w obrębie JCWPd 54 odbywa się ku dolinom Wisły, Narwi i Bugu, stanowiącym główną strefę drenażu. Omawiany obszar drenowany jest przez ciekі i zbiorniki powierzchniowe.

Sieć wodociągowa na terenie Miasta Kobyłka jest bardzo dobrze rozwinięta. Według danych GUS (31.XII.2021), łącznie z sieci wodociągowej na terenie gminy korzysta 79,3 % mieszkańców.

Całkowita długość sieci kanalizacyjnej w Mieście Kobyłka wynosiła na koniec 2021 roku 95,3 km. Mieszkańcy niepodłączeni do sieci kanalizacyjnej gromadzą ścieki w zbiornikach bezodpływowych lub korzystają z przydomowych oczyszczalni ścieków.

Pokrywa geologiczna Miasta Kobyłka jest zróżnicowana. W północnej i środkowej części występują piaski, żwiry i mułki rzeczne, pochodzące ze zlodowacenia północnopolskiego. Wschodnią część charakteryzują piaski eoliczne, lokalnie w wydmach z czwartorzędu. Południowa część Kobyłki jest bardziej zróżnicowana - występują iły, mułki i piaski zastoiskowe. Na południowym – wschodzie znajdują się gliny zwałowe, ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe, na południu obecne są piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły.

Na terenie Miasta Kobyłka dominują gleby mineralne słabe - bielcowe i pseudobielcowe - tworzą one kompleksy rolnicze żytnej najłabszy i słaby. Występują tu również gleby brunatne, gleby murszowe mineralne oraz murszowate. Wyspowo pojawiają się też czarne ziemie zdegradowane oraz mady występujące wzdłuż doliny rzeki Długiej. Gleby torfowe występują śladowo. Gleby organiczne chronione (murszowe, torfowe i murszowo-torfowe) znajdują się w północnej i południowej części miasta zajmując znikome powierzchnie. Występujące na terenie miasta gleby w większości zaliczane są do gleb słabych o niskiej przydatności rolniczej. Są to gleby V i VI klasy gruntów rolnych i V i VI klasy łąk i pastwisk. Gleby o średniej przydatności dla rolnictwa kl. IV zajmują niewielkie powierzchnie, głównie przy zachodniej granicy miasta. Są to gleby zaliczane do kompleksu piątego - żytnej dobry i łąki kompleksu drugiego. Gleby o wyższych wartościach od wymienionych na terenie miasta nie występują.

Źródłami powstawania odpadów komunalnych są gospodarstwa domowe, czyli nieruchomości zamieszkałe oraz nieruchomości niezamieszkałe - obiekty infrastruktury i użyteczności publicznej (sektor gospodarczy, handel, usługi, rzemiosło, szkolnictwo, itp.).

W ramach systemu z terenu Miasta Kobyłka zebrano 5 368,510 t odpadów komunalnych, z czego jako niesegregowane (zmieszane) 2 975,075 t.

Obszar Miasta Kobyłka zlokalizowany jest w granicach Krainy Mazowiecko Podlaskiej (IV), w obrębie IV.14 Równiny Wołomińsko-Garwolińskiej.

Na terenie Miasta Kobyłka nie występują obszary na których obowiązują ochronne regulacje prawne w ramach sieci Natura 2000.

¹ Równoważny poziom dźwięku A w decybelach, wyznaczony dla przedziału czasu T

Na terenie Miasta Kobyłka funkcjonują inne formy ochrony przyrody utworzone z uwagi na wielką różnorodność cennych przyrodniczo obszarów i obiektów:

- Rezerwat Przyrody Grabicz
- Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu
- Pomniki Przyrody

Wg danych Nadleśnictwo Drewnica z 2023 r. lasy w gminie zajmują powierzchnię ogólną 155 ha. Miasto Kobyłka znajduje się w całości w zasięgu Nadleśnictwa Drewnica, które graniczy z Nadleśnictwami: Pułtusk, Wyszaków, Łochów, Mińsk, Celestynów, Jabłonna. Obszar zasięgu terytorialnego nadleśnictwa wynosi ok. 1211 km². Na terenie lasów będących w zarządzie Nadleśnictwa Drewnica znajdujących się na terenie Kobyłki występują lasy iglaste z dominującym gatunkiem sosny w wieku do 70 lat oraz lasy mieszane i liściaste z następującymi drzewostanami: dębowymi, brzozowymi. Struktura wiekowa drzewostanów od 2 letnich upraw do drzewostanów w wieku 70 lat. Dominują drzewostany sosnowe i mieszane.

Według podziału przyrodniczo-leśnego Nadleśnictwo Drewnica znajduje się w IV Krainie Mazowiecko-Podlaskiej, Dzielnicy Niziny Podlaskiej i Wysoczyzny Siedleckiej. Dominującym elementem krajobrazu nadleśnictwa jest teren równinny, często urozmaicony wydhami.

W programie ochrony środowiska wyznaczono zadania własne gminy oraz zadania monitorowane innych jednostek. Realizacja tych zadań przyczyni się do poprawy jakości środowiska. Zadania zostaną sfinansowane ze środków własnych gminy oraz uzyskanych dotacji.

Dla wszystkich celów wyznaczonych w programie określono wskaźnik ich realizacji. Co dwa lata należy sporządzić raport z realizacji programu.

4. WSTĘP

4.1. Cel i zakres opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kobyłka na lata 2024-2032”, który jest głównym dokumentem strategicznym na poziomie Miasta Kobyłka wyznaczającym cele ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, oraz określający kierunki działań, zmierzające do osiągnięcia tych celów.

Obowiązek sporządzenia Programu Ochrony Środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.). Zgodnie z art. 17 wyżej wymienionej ustawy organ gminy, powiatu i województwa sporządza program ochrony środowiska. Z wykonania programu organ wykonawczy sporządza co dwa lata raporty, które przedstawia Radzie Miasta.

Program ochrony środowiska powinien spełniać wymagania określone w art. 14, art. 17 i art. 18 ustawy *Prawo ochrony środowiska*. Zasady i tryb udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie programu ochrony środowiska określa ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 t.j.).

Program ochrony środowiska spełnia wymagania zawarte w opracowanych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska „Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska”. Oznacza to, że w przygotowanym programie:

- dokonano oceny stanu środowiska na terenie gminy z uwzględnieniem dziesięciu obszarów przyszłej interwencji,
- zdefiniowano zagrożenia i problemy dla poszczególnych obszarów przyszłej interwencji (analiza SWOT),
- uwzględniono cele, kierunki interwencji i zadania wynikające z oceny stanu środowiska,
- zamieszczono harmonogram rzeczowo – finansowy, osobno dla zadań własnych i zadań monitorowanych.

Podczas opracowywania programu uwzględniono założenia zawarte w wojewódzkim i powiatowym programie ochrony środowiska oraz programach sektorowych, strategiach i istniejących planach rozwoju.

4.2. Metodyka wykonania POŚ

We wrześniu 2015 roku struktura oraz zakres programów ochrony środowiska określony został w *Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska* opracowanych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska. W 2020 zaktualizowaniu przez Ministra Klimatu i Środowiska uległy „Załączniki do Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska”.

Zgodnie z wytycznymi Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kobyłka zawiera:

- spis treści,
- wykaz skrótów,
- wstęp,
- streszczenie w języku niespecjalistycznym,
- ocenę stanu środowiska,
- cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie,
- system realizacji programu ochrony środowiska,
- spis tabel, rycin, wykresów i załączników.

Wytyczne Ministerstwa Środowiska i Klimatu określiły ponadto, że ocena stanu środowiska na obszarze objętym opracowaniem powinna zostać przeprowadzona w oparciu o analizę wyznaczonych obszarów przyszłej interwencji, do których należą:

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- zagrożenia hałasem,
- pola elektromagnetyczne,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno – ściekowa,
- zasoby geologiczne,
- gleby,
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze
- poważne awarie.

Do opracowania dokumentu wykorzystano model D-P-S-I-R, czyli model „siły naprawczej – presja – stan – wpływ – reakcja”. Polega on na opisanu poszczególnych elementów oraz przedstawieniu jakie są przyczyny obecnego stanu środowiska, a także jak środowisko wpływa m.in. na życie społeczne i gospodarcze.

Opracowując Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kobyłka na lata 2024-2032:

- konsultowano się z pracownikami Urzędu Miasta w Kobyłce w zakresie pozyskania informacji niezbędnych do opracowania Programu;
- dokonano oceny relacji pomiędzy zapisami środowiskowych dokumentów strategicznych szczebla centralnego, wojewódzkiego w celu ustalenia uwarunkowań zewnętrznych dla opracowywanego programu;
- dokonano analizy aktualnych dokumentów strategicznych gminy w celu zachowania spójności priorytetów oraz zapewnienia skoordynowanej realizacji planowanych działań ujętych we wszystkich dokumentach strategicznych;
- na podstawie zebranych danych i informacji określono potrzeby w zakresie ochrony środowiska na terenie gminy i na ich podstawie sprecyzowano cele i niezbędne działania ekologiczne pozostające w zgodności z celami ujętymi w dokumentach strategicznych wyższego szczebla oraz obowiązującymi dokumentami strategicznymi dla gminy;
- we współpracy z pracownikami Urzędu Miasta Kobyłka oraz innymi jednostkami opracowano harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji poszczególnych działań ekologicznych, mając na uwadze

pilność zaspokojenia potrzeb w zakresie ochrony środowiska, możliwości finansowe miasta oraz dostępne źródła finansowania, zadania zostały przyporządkowane poszczególnym celom, równocześnie dołożono wszelkiej staranności, aby zadania i cele zostały określone zgodnie z zasadą SMART, czyli były realne, mierzalne i określone w czasie.

- uzgodniono sposoby wdrażania i zasady monitorowania programu ochrony środowiska.

Dane o stanie środowiska naturalnego podane są według stanu na dzień 31.12.2022 r., w niektórych przypadkach podane są dane wg stanu na 31.12.2021 r. w przypadku braku bardziej aktualnych danych. Dane przedstawione w Programie pochodzą z GUS, Urzędu Miasta Kobyłka oraz innych podmiotów, które udostępniły potrzebne informacje. Koszty realizacji działań i określenie sposobu finansowania określono na podstawie informacji udostępnionych przez podmioty odpowiedzialne za dane zadania.

4.3. Uwarunkowania prawne wykonania POŚ

Program Ochrony Środowiska sporządzono zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów prawnych dotyczących zagadnień ochrony środowiska. Podstawę prawną dokumentu stanowią wymienione niżej ustawy oraz akty wykonawcze do tych ustaw:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 poz. 2556 ze zm.),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 t.j.),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.),
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1356 ze zm.),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2023 r. poz. 1478 ze zm.),
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2023 r., poz. 537 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 roku o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2020 r. poz. 2187 t.j.),
- ustawa z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. z 2023 r. poz. 589 t.j.),
- ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U.2023 r. poz. 633 ze zm.),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.),
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2409 ze zm.),
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. 2023 r. poz. 682 ze zm.),
- ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz.U. z 2023 r. poz. 569 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2023 poz. 977 ze zm.),
- ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2023 r. poz. 1580 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

4.4. Spójność z dokumentami nadrzędnymi

„Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kobyłka na lata 2024-2032” uwzględnia założenia i cele zawarte w dokumentach nadrzędnych wyższego szczebla:

- nadrzędne dokumenty strategiczne:

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności,
 - Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku),
 - Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej
- zintegrowane strategie o charakterze horyzontalnym:
- Strategia zrównoważonego rozwoju transportu do 2030,
 - Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030,
 - Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022,
 - Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
 - Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030,
 - Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) do 2030 roku,
 - Polityka energetyczna Polski do 2040 roku.
- dokumenty sektorowe:
- Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 z perspektywą do 2030 roku,
 - Aktualizacja Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych,
 - Krajowy plan gospodarki odpadami 2022,
 - Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów,
 - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020,
 - Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021 – 2027,
 - Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015 – 2020,
 - Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030),
 - Program wodno-środowiskowy kraju,
 - Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły,
 - Plan zarządzania ryzykiem powodziowym,
- dokumenty o charakterze programowym/wdrożeniowym oraz pozostałe branżowe programy, plany i strategie na terenie województwa mazowieckiego:
- Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+,
 - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego,
 - Planu Gospodarki Odpadami Województwa Mazowieckiego 2024,
 - Program ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny dwutlenku siarki w powietrzu - projekt,
 - Program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu,
 - Uchwała w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa mazowieckiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw
- dokumenty o charakterze lokalnym:
- Program ochrony środowiska dla powiatu wołomińskiego na lata 2021-2025,
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kobyłka,
 - Strategia Rozwoju Miasta Kobyłka na lata 2021 – 2030,
 - Aktualizacja planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Kobyłka na lata 2019 – 2022,
 - Program ograniczania niskiej emisji dla Miasta Kobyłka.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kobyłka na lata 2024 – 2032 jest zgodny z celami określonymi w dokumentach nadrzędnych i lokalnych, w tym w szczególności z celami określonymi w Programie ochrony środowiska dla powiatu wołomińskiego na lata 2021-2025:

1. Poprawa jakości powietrza do osiągnięcia poziomów wymaganych przepisami prawa, spełnianie standardów emisyjnych z instalacji oraz promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
2. Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców powiatu ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego.
3. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.
4. Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych oraz ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą (susze i powodzie).
5. Bieżąca modernizacja infrastruktury związanej z gospodarką wodno – ściekową, nowe inwestycje służące gospodarce wodnej.
6. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi.
7. Ochrona i racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi oraz rekultywacja terenów zdegradowanych.
8. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu wołomińskiego.
9. Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności, ochrona krajobrazu oraz zwiększenie lesistości.
10. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.

4.5. Efekty realizacji dotychczasowego Programu

Dotychczas obowiązującym dokumentem na terenie Miasta Kobyłka był „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kobyłka na lata 2017 – 2020 z perspektywą do 2024 roku:.

W analizowanych latach 2017-2023, na terenie Miasta Kobyłka, prowadzone były intensywne działania realizacji przedmiotowego Programu Ochrony Środowiska, w szczególności w zakresie ochrony wód, ochrony powietrza, gospodarki odpadami komunalnymi, czy edukacji ekologicznej, o czym świadczą uzyskane wskaźniki realizacji tego programu.

Zgodnie z Raportem z POŚ za lata 2019 – 2020 należy stwierdzić, że realizacja założeń dokumentów przebiega prawidłowo, a co za tym idzie, działania przyczyniają się do poprawy stanu środowiska na terenie miasta. W badanym okresie część zadań nie zostało zrealizowanych ze względów formalnych lub ze względu na brak środków finansowych.

5. OCENA STANU ŚRODOWISKA

5.1. Charakterystyka Miasta Kobyłka

5.1.1. Informacje ogólne i położenie

Miasto Kobyłka jest gminą miejską położoną we wschodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie wołomińskim. Gmina zlokalizowana jest w mezoregionie Równina Wołomińska. Miasto od północy graniczy z gminą Radzymin, od południa z gminą Zielonka, od wschodu z gminą Wołomin, a od zachodu z gminą Marki.

Podstawowymi organami gminy są Rada Miasta Kobyłka (organ uchwałodawczy i kontrolny) oraz Burmistrz Miasta Kobyłka (organ wykonawczy). Ich obsługę administracyjną zapewnia Urząd Miasta Kobyłka.

Powierzchnia gminy wynosi 20 km², stanowiąc 2,1% całkowitej powierzchni powiatu wołomińskiego, który zajmuje 954km². Położenie Miasta Kobyłka przedstawia rys. nr 1.

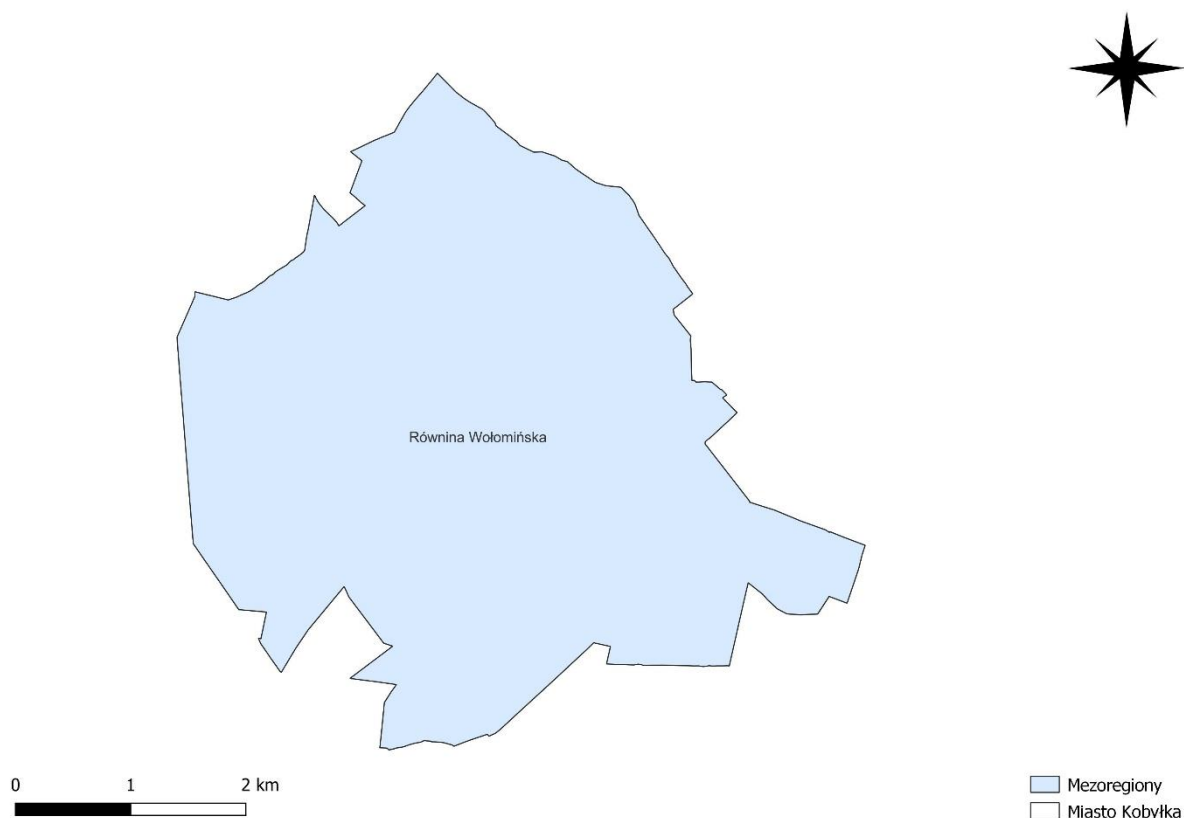
Rysunek 1 Położenie Miasta Kobyłka na tle powiatu wołomińskiego

Źródło: opracowanie własne

Według podziału fizyczno-geograficznego (Kondracki, 2000) Miasto Kobyłka obejmuje mezoregion Równina Wołomińska. Miasto Kobyłka położone jest w obrębie różnorodnych układów przestrzennych, charakterystycznych dla jednostek regionalnych.

Biorąc pod uwagę podział fizyczno-geograficzny Polski (Kondracki, 2002), obszar Miasta Kobyłka określają następujące jednostki:

- Megaregion: Pozaalpejska Europa Środkowa,
- Prowincja: Niż Środkowoeuropejski,
- Podprowincja: Nizina Środkowopolska,
- Makroregion: Nizina Środkowomazowiecka (318.7),
- Mezoregion: Równina Wołomińska (318.78).

Rysunek 2. Położenie Miasta Kobylka na tle podziału fizycznogeograficznego

Źródło: opracowanie własne

Równina Wołomińska (318.78) – Region graniczy od północy z Doliną Dolnego Bugu, od zachodu z Kotliną Warszawską i Doliną Środkowej Wisły, od południa z Równiną Garwolińską a od wschodu z Wysoczyzną Kałuszyńską, Obniżeniem Węgrowskim i Wysoczyzną Siedlecką; na północnym wschodzie region styka się z Podlaskim Przełomem Bugu. Równina Wołomińska leży w całości w obrębie woj. mazowieckiego. Mezoregion jest zdenudowaną równiną, w której podłożu występują tzw. ropy wstęgowe (wpływ na rozwój ceramiki w regionie). Równinę Wołomińską przecina seria dopływów Bugu i Narwi o nurcie równoległym do biegu środkowej Wisły: Struga, Czarna, Rządza, Osownica i Liwiec. Przez Równinę Wołomińską przebiega linia kolejowa w relacji Warszawa-Małkinia Górna i wzdłuż niej właśnie leży większość ośrodków miejskich regionu: Warszawa (wschodnia część), Wołomin, Ząbki, Zielonka, Kobylka i Tłuszcz, ponadto Marki, Sulejówek i Radzymin.

5.1.2. Sytuacja demograficzna

Według danych GUS w okresie od początku do końca 2022 roku liczba mieszkanek i mieszkańców Miasta Kobylka zwiększyła się o 418 osób, przez co na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosiła 27 998 osób, w tym 14 516 kobiet i 13 482 mężczyzn.

Na koniec 2022 roku gminę zamieszkiwało:

- liczba kobiet w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej) wynosiła 2952 osób, a liczba mężczyzn wynosiła 3 020,
- liczba kobiet w wieku produkcyjnym (15-59 lat) wynosiła 8676 osób, a liczba mężczyzn w wieku produkcyjnym (15-64) wynosiła 9 019,
- liczba kobiet w wieku poprodukcyjnym wynosiła 2888 osób, a liczba mężczyzn 1 443.

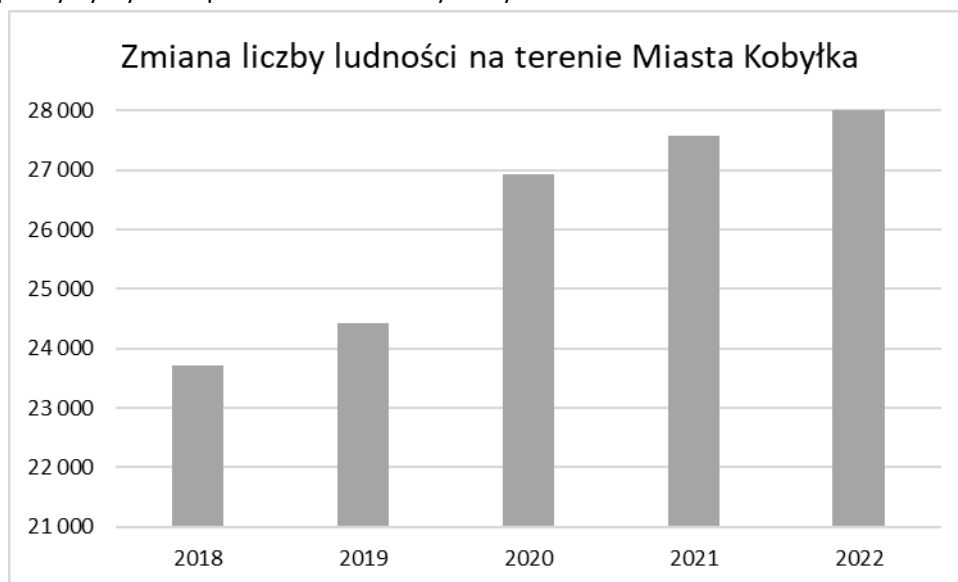
W poniższej tabeli przedstawiono informacje dotyczące zmiany ludności w ostatnich latach na terenie Miasta Kobylka.

Tabela 1. Zmiany ludności w latach 2018– 2022

Ludność	Lata				
	2018	2019	2020	2021	2022
Kobiety	12 239	12 640	13 909	14 273	14 516
Mężczyźni	11 467	11 774	13 024	13 307	13 482
Ogółem	23 706	24 414	26 933	27 580	27 998

Źródło: GUS

Na poniższy wykres przedstawiono zmiany liczby ludności w latach 2018-2022.

Rysunek 3. Wykres zmiany ludności na terenie Miasta Kobyłka

Źródło: GUS, opracowanie własne

Poniższa tabela przedstawia zmiany migracyjne, przyrost naturalny oraz urodzenia żywe i zgony na terenie Miasta Kobyłka.

Tabela 2. Saldo migracji, urodzenia żywe, zgony i przyrost naturalny w latach 2018– 2022

Wskaźnik	Lata				
	2018	2019	2020	2021	2022
Saldo migracji	410	565	602	579	347
Urodzenia żywe	374	340	360	339	306
Zgony	162	193	226	264	221
Przyrost naturalny	212	147	134	75	85

Źródło: GUS

Strukturę ludności gminy, według ekonomicznej grupy wieku w latach 2021-2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Grupy wieku ekonomicznego w latach 2021 – 2022

Rok	Wiek przedprodukcyjny		Wiek produkcyjny		Wiek poprodukcyjny	
	[osoby]	[%]	[osoby]	[%]	[osoby]	[%]
2021	5 860	21,24	17 471	63,34	4 249	15,41
2022	5 972	21,33	17 695	63,20	4 331	15,46

Źródło: GUS

5.1.3. Gospodarka

Jednymi z największych firm w Mieście Kobyłka są: Przemysłowy Instytut Maszyn Budowlanych - producent pojazdów specjalnych przeznaczonych dla ratownictwa technicznego głównie w komunikacji miejskiej oraz Pit Radwar - dostawca urządzeń z zakresu elektroniki profesjonalnej dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Tabela 4. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD i ich udział w ogóle w 2022 roku

Sekcja	Ilość podmiotów	Udział w ogóle
Ogółem	1 212	100
Sekcja A	10	1
Sekcja B	3	0
Sekcja C	227	19
Sekcja D	4	0
Sekcja E	10	1
Sekcja F	184	15
Sekcja G	280	23
Sekcja H	51	4
Sekcja I	37	3
Sekcja J	41	3
Sekcja K	28	2
Sekcja L	63	5
Sekcja M	132	11
Sekcja N	59	5
Sekcja O	0	0
Sekcja P	30	2
Sekcja Q	25	2
Sekcja R	13	1
Sekcje S i T	15	1
Sekcja U	0	0

Źródło: GUS

Zgodnie z GUS ilość osób w wieku produkcyjnym stanowi 63,20% ogółu ludności w Mieście Kobyłka. Wśród zarejestrowanych podmiotów przeważają małe i średnie przedsiębiorstwa sektora prywatnego. Strukturę przedsiębiorstw przedstawiono w tabelach poniżej.

W Mieście Kobyłka w roku 2022 w rejestrze REGON zarejestrowane były 3 447 podmioty gospodarki narodowej (zgodnie z definicją GUS). W tymże roku zarejestrowano 316 nowe podmioty, a 189 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2018-2022 najwięcej (364) podmiotów zarejestrowano w roku 2018, a najmniej (238) w roku 2020. W tym samym okresie najwięcej (195) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2018 roku, najmniej (140) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2020 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w Mieście Kobyłka najwięcej jest stanowiących spółki handlowe. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (1589) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Mieście Kobyłka najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (674) oraz budownictwo (519).

W tabelach poniżej przedstawiono zmiany liczby podmiotów gospodarczych na przestrzeni lat 2018–2022 z podziałem na działy PKD oraz z podziałem na sektor publiczny i prywatny.

Tabela 5. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych na terenie Mieście Kobyłka w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON	3 485	3 705	3 823	4 053	4 212

Źródło: GUS

Tabela 6. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych na terenie Miasta Kobyłka w latach 2018-2022 według działów PKD 2007

PKD 2007	2018	2019	2020	2021	2022
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybołówstwo	0	1	1	1	2

PKD 2007	2018	2019	2020	2021	2022
Przemysł i budownictwo	84	74	57	68	65
Pozostała działalność	280	260	180	256	249

Źródło: GUS

Tabela 7. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych na terenie Miasta Kobyłka w latach 2018-2022 według sektorów własnościowych

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Sektor publiczny	15	15	14	14	16
Sektor prywatny	3 434	3 645	3 767	3 992	4 146

Źródło: GUS

5.1.4. Infrastruktura mieszkaniowa

Według najbardziej aktualnych danych GUS (31.XII.2021) w Mieście Kobyłka oddano do użytku 260 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 1,3 nowych lokali. Jest to wartość mniejsza od wartości dla województwa mazowieckiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Całkowite zasoby mieszkaniowe w Mieście Kobyłka to 9611 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców przypadają zatem 348,5 mieszkania. Jest to wartość mniejsza od wartości dla województwa mazowieckiego oraz mniejsza od średniej dla całej Polski. Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach w Mieście Kobyłka to 4,66 i jest większa od przeciętnej liczby izb dla województwa mazowieckiego oraz większa od przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanych do użytkowania w 2021 roku w Mieście Kobyłka to 100,7 m² i jest większa od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa mazowieckiego oraz większa od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce. Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 93,1% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 92,6% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 92,0% mieszkań posiada łazienkę, 88,7% korzysta z centralnego ogrzewania, a 87,4% z gazu sieciowego.

Według danych GUS na koniec 2021 roku, w gminie znajdowało się 7137 budynków mieszkalnych. W porównaniu z rokiem 2017 liczba ta wzrosła o 921 budynki. Według najnowszych danych GUS (z dnia 31.XII.2021), liczba mieszkań w Mieście Kobyłka wynosiła 9611, natomiast łączna powierzchnia w roku 2021 wynosiła 967 367 m². Od roku 2017 liczba mieszkań wzrosła o 1561, natomiast ich powierzchnia o 172 602 m². Tabela poniżej przedstawia zasoby mieszkaniowe na terenie Miasta Kobyłka na przestrzeni lat 2017-2021.

Tabela 8. Zasoby mieszkaniowe na terenie Miasta Kobyłka w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	Jednostka	2017	2018	2019	2020	2021
Budynki mieszkalne	szt.	6 216	6 309	6 710	6 857	7 137
Mieszkania	szt.	8 050	8 191	8 571	9 351	9 611
Powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	794 765	808 864	843 419	940 367	967 367
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m ²	98,7	98,8	98,4	100,6	100,7
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m ²	34,4	34,1	34,5	34,9	35,1
Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	os.	2,87	2,89	2,85	2,88	2,87

Źródło: GUS

5.1.5. Infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie gminy w energię elektryczną, gaz i ciepło

Miasto Kobyłka zaopatrywana jest w energię elektryczną przez PGE Dystrybucja S.A. Oddział Warszawa. Eksploatacją infrastruktury elektroenergetycznej wysokiego napięcia zajmują się Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., Oddział w Warszawie. Sieci elektroenergetyczne przebiegające przez Miasto Kobyłka

są w stanie dobrym oraz są sukcesywnie modernizowane. Wykaz linii elektroenergetycznych z określeniem długości i technologii przedstawiony jest w poniższych tabelach (dane na rok 2023).

Tabela 9 Długość linii napowietrznych i kablowych w Mieście Kobyłka

Rodzaj	Linie 110 kV	Linie 15 kV	Linie 0,4kV
Napowietrzne	8,1 km	38,3 km	129,1 km
Kablowe	0,000 km	33,2 km	74,6 km

Tabela 10 Wykaz linii elektroenergetycznych

Nazwa linii 15 KV	Obciążenie w szczycie	Ilość przyłączonych stacji transformatorowych
WLM GIGANT	45	16
WLM ZĄBK	55	19
WLM MIASTO	48	21
WLM TELKOM	70	28
WLM STRUGA	25	11
WLM NADMA	24	8
ZBK WRS ZIELONKA	27	7
ZBK DREWNIKA	8	2

Przez teren Miasta Kobyłka przebiega sieć gazowa, którą eksploatuje Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Sieć gazowa zasilana jest poprzez stacje wysokiego ciśnienia I stopnia „Grabie Stare” i „Ząbki”.

Charakterystyka sieci gazowej na terenie gminy przedstawiona jest w tabeli poniżej:

Tabela 11 Charakterystyka sieci gazowej na terenie Miasta Kobyłka w roku 2021

Wskaźnik	Wartość
Długość czynnej sieci ogółem	127 110m
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	6 128 szt.
Odbiorcy gazu	9 101 szt.
Ludność korzystająca z sieci gazowej	25 392 os
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	7 241 szt.

Źródło: GUS

Na terenie Miasta Kobyłka nie występuje sieć ciepłownicza. Zaopatrzenie w energię ciepłą na terenie gminy oparte jest na indywidualnych źródłach ciepła lub lokalnych kotłowniach zaopatrujących w ciepło poszczególne budynki mieszkalne, zakłady i szkoły. Do ogrzewania stosuje się najczęściej paliwa stałe – węgiel i pellet, olej i gaz.

Pozyskiwanie paliwa

Na terenie gminy nie występują sieci ciepłownicze, a potrzeby cieplne mieszkańców gminy zaspokajane są indywidualnie przez lokalne kotłownie. Spółdzielnia Budownictwa Mieszkaniowego w Wołominie posiada w eksploatacji osiedlowe kotłownie gazowe zlokalizowane przy:

- ul. Osiedlowej 3 – dostarcza ciepło dla osiedla mieszkaniowego składającego się z 9 budynków mieszkalnych. Moc cieplna kotłowni 1,4 MW, kotłownia opalana jest gazem ziemnym,
- ul. Napoleona 65 – dostarcza ciepło dla osiedla mieszkaniowego składającego się z 4 budynków mieszkalnych. Moc cieplna kotłowni 0,81 MW, Kotłownia opalana jest gazem ziemnym.

Do największych kotłowni na terenie Miasta Kobyłka należą także:

- kotłownia węglowa Przemysłowego Instytutu Maszyn Budowlanych – dwa piece WR 2,5 dla potrzeb zakładowych o łącznej mocy 5 MW,
- kotłownia gazowa Pit-Radwar S.A. – o mocy 0,87 MW, dla potrzeb zakładowych oraz osiedla mieszkaniowego (5 budynków).

Infrastruktura komunikacyjna

Układ komunikacyjny Miasta Kobyłka tworzą: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Przez omawiany teren przebiega droga ekspresowa S8, droga wojewódzka nr 634 relacji Zielonka – Kobyłka – Wołomin (klasa G), drogi powiatowe (długość 13 324 mb) oraz sieć dróg gminnych o długości 116 km dróg gminnych. Wśród dróg gminnych zidentyfikowano 50,71% dróg asfaltowych oraz 37,13% dróg gruntowych. 19 listopada 2020 roku otwarty został węzeł Kobyłka na trasie S8, dzięki czemu miasto zyskuje dodatkowy potencjał logistyczny.

Przez teren miasta przebiega linia kolejowa E75 Rail Baltica, która wraz z drogą ekspresową S8 Via Baltica stanowi element transeuropejskiego korytarza transportowego. Linia E75 łączy Warszawę przez Kowno i Rygę z Tallinem oraz Helsinkami, będąc jedynym połączeniem kolejowym krajów bałtyckich z Polską oraz innym krajami Unii Europejskiej. Na analizowanym obszarze zlokalizowane są dwie stacje kolejowe: Kobyłka Ossów oraz Kobyłka. W pobliżu pierwszej wymienionej stacji, 17.07.2023 został otwarty wiadukt zastępujący istniejący dotychczas przejazd kolejowy. Dwupoziomowa przeprawa nad torami została uzupełniona o chodnik oraz ścieżkę rowerową. Nowe bezkolizyjne skrzyżowanie zwiększyło poziom bezpieczeństwa oraz komfortu podróży zmotoryzowanych uczestników ruchu.

Zgodnie z danymi GUS, na terenie Miasta Kobyłka funkcjonuje 25,2 km dróg dla rowerów.

5.2. Ochrona klimatu i jakości powietrza

5.2.1. Analiza stanu wyjściowego

Opis klimatu

Jakość powietrza – a dokładniej poziom stężeń zanieczyszczeń w powietrzu ściśle zależy od warunków meteorologicznych oraz działalności antropogenicznej. Temperatura powietrza, prędkość wiatru, natężenie promieniowania słonecznego czy też wilgotność oddziałują na wielkość emisji zanieczyszczeń.

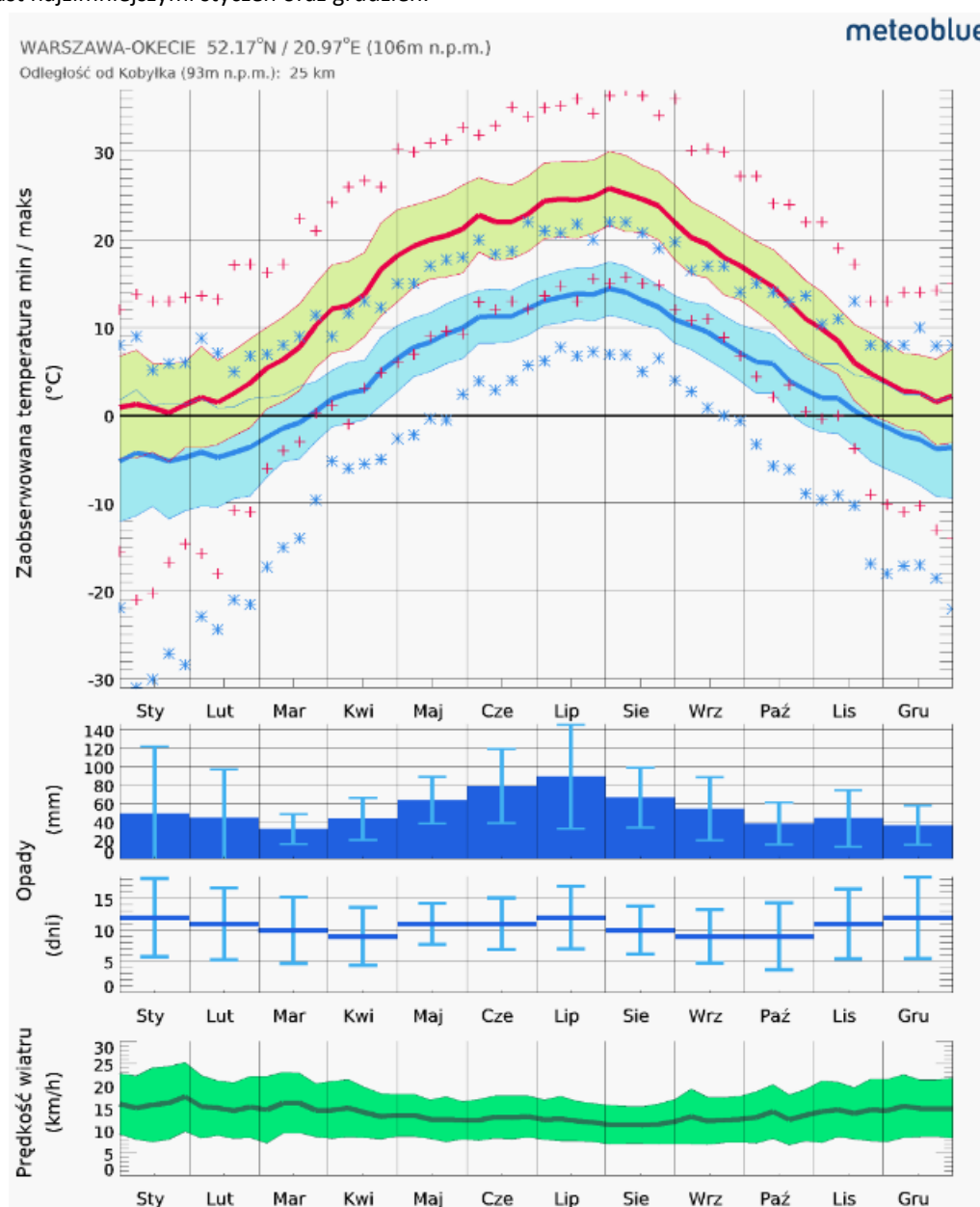
Na rozprzestrzenianie się substancji zanieczyszczających znaczący wpływ mają prędkość i kierunki wiatrów. W momencie braku wiatrów oraz wiatrów o małych prędkościach następuję pogarszanie wentylacji powietrza, co przyczynia się do wzrostu stężeń zanieczyszczeń w przypowierzchniowych warstwach atmosfery. Prędkość wiatru wpływa na tempo przemieszczania się powietrza wraz z zanieczyszczeniami, natomiast kierunek decyduje o trasie ich migracji. Opady atmosferyczne, wilgotność, natężenie promieniowania słonecznego wpływa także na przemiany fizyko – chemiczne zanieczyszczeń w atmosferze oraz ich wymywanie. Od kierunków i prędkości wiatru zależy natomiast transport zanieczyszczonych mas powietrza z obszarów ich emisji. Innym czynnikiem fizycznym wpływającym na poziom zanieczyszczeń jest stopień zróżnicowania ukształtowania terenu, w którym mogą występować obszary o specyficznym klimacie, mikroklimacie i specyficznych warunkach meteorologicznych. Kolejnym czynnikiem wyznaczającym jakość powietrza jest zjawisko tzw. inwersji termicznej, odznaczające się występowaniem temperatury niższej tuż przy powierzchni ziemi niż w wyższych partiach atmosfery. Najlepsze warunki rozprzestrzeniania zanieczyszczeń panują na terenach płaskich, gdzie występuje duża liczba dni z nasłonecznieniem, dobre warunki termiczne oraz wysokie prędkości mas powietrza. Natomiast w dolinach, nieckach wymiana mas powietrza jest utrudniona. Temperatura powietrza wpływa pośrednio na jakość powietrza. Niskie temperatury powodują wzrost emisji zanieczyszczeń związanych ze spalaniem paliw w instalacjach grzewczych.

Na terenie Miasta Kobyłka nie występuje żaden stały punkt pomiarowy warunków klimatycznych, a najbliższą stacją jest Lotniskowa Stacja Meteorologiczna Okęcie.

Miasto Kobyłka, tak jak i obszar całej Polski, leży w strefie klimatu umiarkowanego, przejściowego. W podziale klimatycznym podanym przez Wosia (1993), Gmina położona jest w obrębie regionu (XVIII) Środkowomazowieckiego. Obejmuje swym zasięgiem środkową część Niziny Mazowieckiej, a w całości Kotlinę Warszawską. Granice klimatyczne tego regionu należy uznać za mało wyraźne. W porównaniu z innymi regionami, notuje się tu stosunkowo największą liczbę dni bardzo ciepłych i pochmurnych, szczególnie z pogodą bardzo ciepłą, pochmurną, bez opadu. Średnio w roku takich dni jest odpowiednio ponad 62 i 41. Do licznych

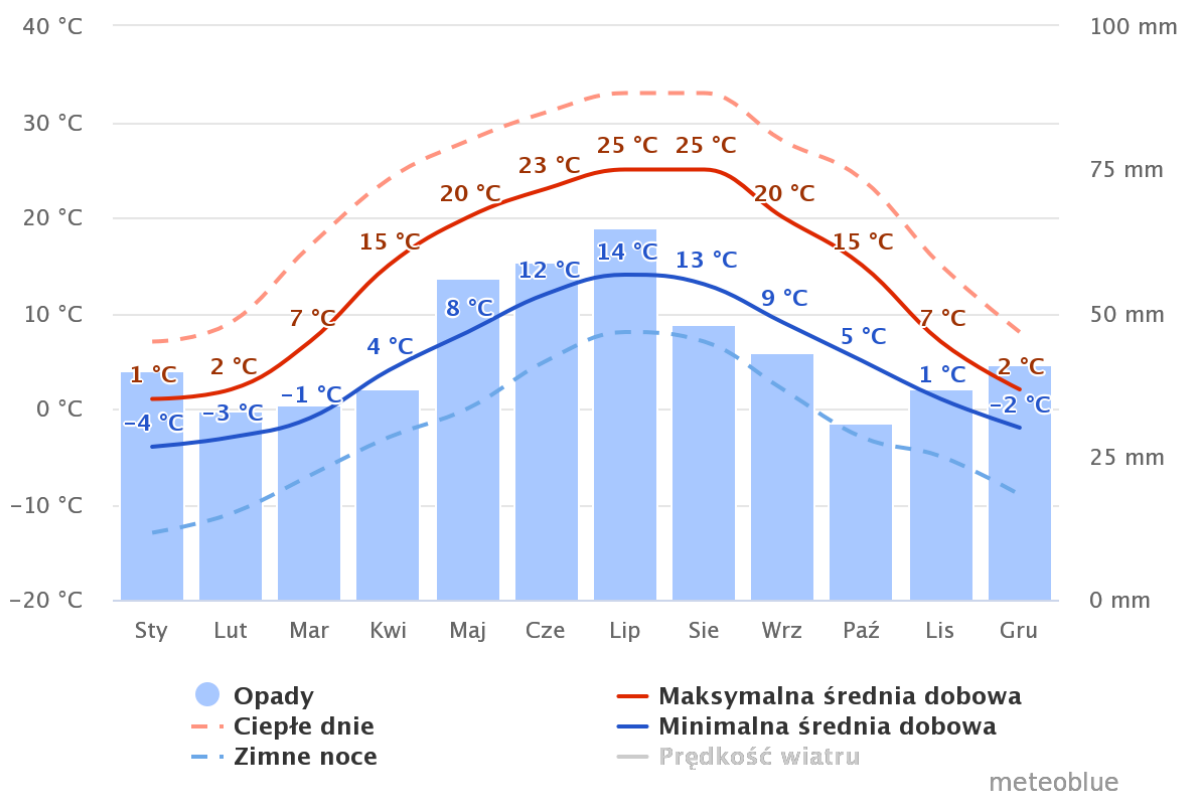
w tym obszarze należą także dni bardzo ciepłe, bez opadu, których jest prawie 59 w roku, a także dni z pogodą umiarkowanie ciepłą. Nieco mniej niż w innych regionach jest tutaj dni z pogodą przymrozkową bardzo chłodną.

Klimat województwa mazowieckiego ma charakter przejściowy pomiędzy morskim i kontynentalnym. Na większości terenu średnia roczna temperatura powietrza wynosi 9,2°C. Mazowsze znajduje się w strefie przeważających wiatrów zachodnich, znaczny jest także udział wiatrów z kierunku południowo-wschodniego. Zazwyczaj nad obszarem województwa występują wiatry o prędkości z zakresu od 3,0 do 5,0 m/s. Najniższa średnia roczna suma opadów występuje w południowej części województwa (420-450 mm), a najwyższa w północnej i północno-wschodniej części (ok. 600 mm). Najcieplejszymi miesiącami są lipiec oraz sierpień, natomiast najzimniejszymi styczeń oraz grudzień.

Rysunek 4. Meteorogram dla najbliższej stacji pomiarowej położonej od Miasta Kobyłka (Warszawa-Okęcie)

Źródło: <https://www.meteoblue.com>

Rysunek 5. Średnie temperatury i opady występujące na najbliższej zlokalizowanej stacji meteorologicznej (Warszawa-Okęcie)

Źródło: <https://www.meteoblue.com>

Stan jakości powietrza

Zgodnie z art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska co roku dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w poszczególnych strefach. Ocenę taką przeprowadza się z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ze względu na ochronę roślin. W rozumieniu założeń do ustawy Prawo ochrony środowiska, przygotowywanych w związku z transpozycją do prawa polskiego Dyrektywy w sprawie jakości i czystszyego powietrza dla Europy przyjmuje się, że od stycznia 2010 r. dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie, strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto niebędące aglomeracją o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

Substancje podlegające ocenie to:

- dwutlenek siarki SO₂,
- dwutlenek azotu NO₂,
- tlenek węgla CO,
- benzen C₆H₆,
- pył zawieszony PM₁₀,
- pył zawieszony PM_{2.5},
- ołów w pyle Pb (PM₁₀),
- arsen w pyle As (PM₁₀),
- kadm w pyle Cd (PM₁₀),

- nikiel w pyle Ni (PM10),
- benzo(a)piren w pyle B(a)P (PM10),
- ozon O₃.

Podstawą klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza są wartości poziomów:

- dopuszczalnego - oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekroczony,
- docelowego - oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie,
- poziomu celu długoterminowego - oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków – w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

Oprócz w/w poziomów określony jest również poziom krytyczny, po przekroczeniu którego mogą wystąpić bezpośrednie niepożądane skutki w odniesieniu do komponentów przyrody, ale nie w odniesieniu do człowieka oraz margines tolerancji, który określa procentową część poziomu dopuszczalnego, o którą poziom ten może zostać przekroczony. W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

- klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych,
- klasa B – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji,
- klasa C – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny i poziomy docelowy.

Dla ozonu:

- klasa D1 – stężenia ozonu nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
 - klasa D2 – stężenia ozonu przekraczają poziom celu długoterminowego,
- oraz dla PM_{2.5}:
- klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomu docelowego,
 - klasa C2 – stężenia PM_{2.5} przekraczają poziom docelowy.

Klasy stref dla zanieczyszczeń oraz wymagane działania w zależności od ich poziomu stężeń przedstawia tabela poniżej.

Tabela 12. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomu stężeń zanieczyszczenia

Poziom stężeń	Zanieczyszczenie	Klasa	Wymagane działania
Poziom dopuszczalny i poziom krytyczny			
<poziom dopuszczalny i poziom krytyczny	dwutlenek siarki dwutlenek azotu tlenki azotu tlenek węgla benzen, pył PM10 ołów (PM10)	A	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz próba utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
>poziom dopuszczalny i poziom krytyczny		C	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie Programu Ochrony Powietrza POP w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu (jeśli POP nie był uprzednio opracowany), - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
Poziom dopuszczalny i margines tolerancji			

Poziom stężenie	Zanieczyszczenie	Klasa	Wymagane działania
<poziom dopuszczalny	pył zawieszony PM2.5 dodatkowo dwutlenek azotu, benzen i pył zawieszony PM10 dla stref, które uzyskały derogacje	A	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz próba utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
>poziom dopuszczalny <poziom dopuszczalny z marginesem tolerancji		B	- określenie obszarów przekroczeń poziomu dopuszczalnego, - określenie przyczyn przekroczenia poziomu dopuszczalnego substancji w powietrzu, podjęcie działań w celu zmniejszenia emisji substancji
>poziom dopuszczalny z marginesem tolerancji		C	- określenie obszarów przekroczeń poziomu dopuszczalnego oraz poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji, - opracowanie Programu Ochrony Powietrza POP w celu osiągnięcia poziomu dopuszczalnego w wyznaczonym terminie
Poziom docelowy			
<poziom docelowy	Ozon AOT40 arsen (PM10) nikiel (PM10) kadm (PM10) benzo/a/piren (PM10)	A	- działania niewymagane
>poziom docelowy		C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych, - opracowanie Programu Ochrony Powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu, jeśli POP nie był opracowany pod kątem określonej substancji
		C2	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego do 2016 r.
Poziom celu długoterminowego			
<poziom celu długoterminowego	Ozon AOT40	D1	- działania niewymagane
>poziom celu długoterminowego		D2	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do 2020 r.

Źródło: www.gios.gov.pl

Kluczową rolę odgrywa ocena jakości powietrza, którą wykonano w oparciu o dane dla całej strefy, do której należy gmina. W poniższej tabeli przedstawiono klasyfikację strefy mazowieckiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia. Prowadzona ocena ma na celu monitorowanie zmian jakości powietrza i ma być podstawą do podjęcia działań powodujących zmniejszenia stężeń zanieczyszczeń w powietrzu przynajmniej do poziomu stężenia dopuszczalnego na terenie kraju w określonym terminie. W tabeli poniżej przedstawione zostały dane za rok 2022.

Na terenie Miasta Kobyłka nie ma systemu pomiarowego jakości powietrza niezależnego od Państwowego Monitoringu Jakości Powietrza. Dla celów oceny jakości powietrza Miasto Kobyłka należy do strefy mazowieckiej. W tabeli 11 przedstawiono klasyfikację strefy mazowieckiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia za rok 2022.

Tabela 13. Klasyfikacja strefy mazowieckiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla strefy mazowieckiej za rok 2022

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	Pył PM 2,5	Pył PM10	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
	2022											
	A	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	A (D2)

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim za rok 2022

Na obszarze strefy mazowieckiej w roku 2022 występował niski poziom zanieczyszczenia powietrza (poniżej dopuszczalnych norm) dla następujących substancji: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, benzen, arsen,

tlenek węgla oraz pyły PM_{2,5} i PM₁₀. Klasyfikacji stężeń ozonu ze względu na ochronę zdrowia dokonano w dwóch kategoriach: dotrzymania poziomu docelowego oraz dotrzymania poziomu długoterminowego. W rocznej ocenie jakości powietrza za 2022 r. województwo mazowieckie wg kryteriów ochrony zdrowia w odniesieniu do poziomu docelowego dla ozonu zaliczono do klasy A. Ze względu na niedotrzymanie poziomu celu długoterminowego dla ozonu obszar województwa mazowieckiego zaliczono do klasy D2.

Przy sporządzaniu rocznej oceny jakości powietrza na terenie województwa mazowieckiego za 2022 r. wykorzystano wyniki pomiarów ze stacji monitoringu jakości powietrza działających w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Na terenie województwa funkcjonowało ogółem 25 stacji pomiarowych a pomiary były realizowane przez Główny Inspektorat Ochrony powietrza w ramach ogólnopolskiego systemu monitoringu jakości powietrza.

Roczna ocena jakości powietrza dla województwa mazowieckiego została przeprowadzona przy wykorzystaniu następujących metod (Roczna ocena jakości powietrza dla województwa mazowieckiego za 2022r):

- Pomiary intensywne, do których zalicza się pomiary wykonywane na stałych stanowiskach w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, obejmujące:
 - pomiary ciągłe prowadzone z zastosowaniem mierników automatycznych,
 - pomiary manualne prowadzone codziennie (jeśli metodą referencyjną jest metoda manualna),
 - w odniesieniu do benzenu, As, Cd, Ni i B(a)P – również pomiary manualne prowadzone w sposób systematyczny, odpowiednio do metodyk referencyjnych.
- Pomiary wskaźnikowe, obejmujące pomiary wykonywane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, dla których wymagania co do celów jakości danych są mniej restrykcyjne niż dla pomiarów intensywnych. Do grupy pomiarów wskaźnikowych należą pomiary wykonywane w ograniczonym czasie (okresowe, cykliczne), w tym prowadzone z wykorzystaniem stacji mobilnych. Do grupy tej zaliczane będą również (na etapie wykonywania oceny) pozostałe pomiary, prowadzone 14 na stałych stanowiskach, których kompletność nie spełnia wymagań stawianych pomiarom intensywnym.
- Obliczenia z wykorzystaniem matematycznych modeli transportu i przemian substancji w powietrzu.
- obiektywne szacowanie – wykorzystane na potrzeby określenia przestrzennego rozkładu stężenia wybranych zanieczyszczeń na obszarze strefy w roku 2022. W sytuacjach wystąpienia przekroczeń wartości kryterialnej określonej dla danej substancji, metody wykorzystano również do oszacowania granic przestrzennego zasięgu tych przekroczeń.

Metody obiektywnego szacowania zostały oparte na analizie:

a) wyników modelowania matematycznego wykonanego na poziomie krajowym przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza,

b) wyników pomiarów przeprowadzonych na stacjach Państwowego Monitoringu Środowiska,

c) informacji o przestrzennym rozkładzie źródeł emisji zanieczyszczenia oraz wielkości emisji, na podstawie bazy udostępnionej przez Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami,

d) informacji dotyczących zagospodarowania przestrzennego, w tym udostępnionych w bazie Corine Land Cover 2018, a także publikowanych jako ortofotomapy w ramach systemu Geoportal.gov.pl,

e) analogii do innych podobnych obszarów i okresów badań. Podstawą przeprowadzonych analiz były wyniki modelowania dla roku 2022, które spełniły wymagania jakościowe określone w przepisach prawa. Niepewność zastosowanej metody szacowania określono na poziomie nieprzekraczającym wymagań stawianych przez przepisy prawa.

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza, wykonanej na podstawie danych za 2022 r. z uwzględnieniem poziomów dopuszczalnych i docelowych przyjętych ze względu na ochronę roślin, dla wszystkich zanieczyszczeń strefa mazowiecka uzyskała klasę A. Ocena jakości powietrza pod kątem ochrony roślin w roku 2022 wykazała przekroczenia dopuszczalnych stężeń określających poziom celu długoterminowego dla ozonu (wartość wskaźnika dla roku 2022 przekroczyła $6\ 000\ \mu\text{g}/\text{m}^3 \times \text{h}$), przez co strefę zaliczono do klasy D2.

Tabela 14. Klasyfikacja z uwzględnieniem parametrów kryterialnych określonych dla SO_2 , NO_x oraz O_3 pod kątem ochrony roślin za rok 2022

Nazwa strefy	Klasa dla obszaru ze względu na poziom dopuszczalny SO_2	Klasa dla obszaru ze względu na poziom dopuszczalny NO_x	Klasa dla obszaru ze względu na poziom dopuszczalny O_3	Klasa dla obszaru ze względu na poziom celu długoterminowego dla O_3 (do roku 2022)
	2022			
	A	A	A	A(D2)

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim za rok 2022

W związku z tym, że na poszczególnych stacjach strefy mazowieckiej odnotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji co kolejno skutkuje obowiązkiem monitorowania stężeń na obszarach przekroczeń oraz konsekwentnym realizowaniem zadań mających na celu utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych/docelowych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach Samorząd Województwa Mazowieckiego opracował następujące dokumenty:

- Plan działań krótkoterminowych dla strefy mazowieckiej w celu zmniejszenia ryzyka wystąpienia przekroczeń: poziomów dopuszczalnych, informowania i alarmowego pyłu zawieszonego PM_{10} , poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego $\text{PM}_{2,5}$ i poziomu docelowego benzo(a)pirenu
- Program ochrony powietrza dla stref województwa mazowieckiego, w których został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu, pyłu zawieszonego PM_{10} , pyłu zawieszonego $\text{PM}_{2,5}$.

Ponadto na terenie województwa mazowieckiego od 14 maja 2022 roku obowiązuje znowelizowana Uchwała Antysmogowa. Uchwała antysmogowa jest regulacją prawną, która ma zapewnić czyste powietrze mieszkańcom Mazowsza. Ograniczenia i zakazy wymienione w uchwale dotyczą wszystkich użytkowników urządzeń o mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych. Spalanie wyżej wymienionych paliw powoduje wysoką emisję do powietrza substancji mających negatywny wpływ na zdrowie ludzi, a także na stan środowiska naturalnego. Dlatego konieczne jest wprowadzenie uchwały antysmogowej. Wymiana przestarzałych kotłów i stosowanie paliw dobrej jakości wpłynie na znaczną poprawę czystości powietrza, a także zdrowia mieszkańców. Zgodnie z Mazowiecką Uchwałą Antysmogową:

- od 11 listopada 2017 r. można montować tylko kotły spełniające normy emisyjne zgodne z wymogami ekoprojektu (wynikającymi z treści rozporządzenia Komisji UE),
- od 1 lipca 2018 r. nie wolno spalać w kotłach, piecach i kominkach:
 - mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem,
 - węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem,
 - węgla kamiennego w postaci sypkiej o uziarnieniu 0-3 mm,
 - paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20% (np. mokrego drewna),
- od 1 stycznia 2023 r.:
 - nie wolno używać kotłów na węgiel lub drewno nie spełniających wymogów dla klas 3,4 lub 5 według normy PN-EN 303-5:2012,
 - nie wolno eksploatować kotłów na paliwa stałe (w tym biomasę) w nowo budowanych budynkach, dla których wnioski o pozwolenie na budowę lub zgłoszenie zostały złożone po dniu 1 stycznia 2023 r., jeżeli istnieje techniczna możliwość podłączenia budynku do sieci ciepłowniczej, która znajduje się na terenie bezpośrednio przylegającym do działki inwestora na której znajduje się instalacja,

- od dnia 1 października 2023 r., w granicach administracyjnych m.st. Warszawy nie wolno stosować węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla,
- od 1 stycznia 2028 r.
 - nie wolno używać kotłów na węgiel lub drewno klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012,
 - w granicach administracyjnych gmin wchodzących w skład powiatów: grodzkiego, legionowskiego, mińskiego, nowodworskiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego, otwockiego, warszawskiego zachodniego oraz wołomińskiego nie wolno stosować węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla,
- użytkownicy kotłów klasy 5 wg normy PN-EN 303-5:2012 będą mogli z nich korzystać do końca ich żywotności, jeśli zostały zainstalowane przed 11 listopada 2017 r.,
- posiadacze kominków będą musieli wymienić je do końca 2022 roku na takie, które spełniają wymogi ekoprojektu, lub wyposażyć je w urządzenie ograniczające emisję pyłu do wartości określonych w ekoprojekcie,
- użytkownicy kotłów na węgiel, spełniających wymogi ekoprojektu, eksploatowanych w granicach powiatów znajdujących się w obszarze NUTS2 – warszawski stołeczny uruchomionych przed 1 czerwca 2022 r. będą mogli je eksploatować do końca ich żywotności.

Miasto Kobylka posiada opracowaną Aktualizację Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Kobylka na lata 2019-2022 z roku 2019.

Głównymi celami prowadzenia gospodarki niskoemisyjnej określonymi w dokumencie są transformacja Miasta Kobylka w kierunku gospodarki niskoemisyjnej i udział w osiągnięciu określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym celów, poprzez ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, poprawę efektywności energetycznej, wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych i poprawę jakości powietrza.

Jednostka samorządu terytorialnego przyjmując Plan Gospodarki Niskoemisyjnej zobowiązuje się do podejmowania wszelkich działań zmierzających do realizacji celu głównego Planu dla Miasta Kobylka poprzez realizację celów szczegółowych:

- ograniczenie emisji gazów cieplarnianych,
- zmniejszenie zużycia energii końcowej,
- zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,
- poprawa jakości powietrza, poprzez zmniejszenie wartości stężeń zanieczyszczeń wymienionych w dokumentach POP i PDK.

Osiągnięcie założonego celu głównego będzie możliwe dzięki realizacji konkretnych działań w wyznaczonym horyzoncie czasowym. W ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej wyszczególniono działania inwestycyjne i nieinwestycyjne, krótko- i długoterminowe:

Działania inwestycyjne zaplanowane przez Miasto Kobylka:

- budowa niskoenergetycznych budynków użyteczności publicznej,
- budowa instalacji OZE na budynkach użyteczności publicznej,
- wymiana/rozbudowa/modernizacja taboru gminnego i jednostek organizacyjnych Miasta,
- budowa i modernizacja dróg,
- modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego,
- zakup lub wymiana urządzeń w Urzędzie Miasta i jednostkach podległych.

Działania zaplanowane przez pozostałych interesariuszy Planu:

- termomodernizacja oraz wdrożenie systemu zarządzania energią w budynkach mieszkaniowych na terenie Miasta Kobylka,
- modernizacja przedsiębiorstw i placówek usługowych w kierunku energooszczędnym,
- renowacja obiektów sakralnych i zabytkowych,

Działania z zakresu mobilności miejskiej:

- budowa infrastruktury liniowej transportu rowerowego,

- zwiększenie liczby pojazdów nisko- i zeroemisyjnych.

Planowane działania pozainwestycyjne:

- działania miękkie – akcje informacyjne, szkoleniowe, promocyjne, edukacyjne,
- dopłaty do biletów komunikacji miejskiej dla mieszkańców Kobyłki.

W Urzędzie Miejskim w Kobyłce działa punkt konsultacyjno-informacyjny programu „Czyste powietrze”. W ramach programu w okresie od 1.01.2019 do 1.05.2023 złożono 225 wniosków o dofinansowanie dotyczących przedsięwzięć realizowanych na terenie Miasta Kobyłka, zawarto umowy dla 195 przedsięwzięć.

5.2.2. Odnawialne źródła energii

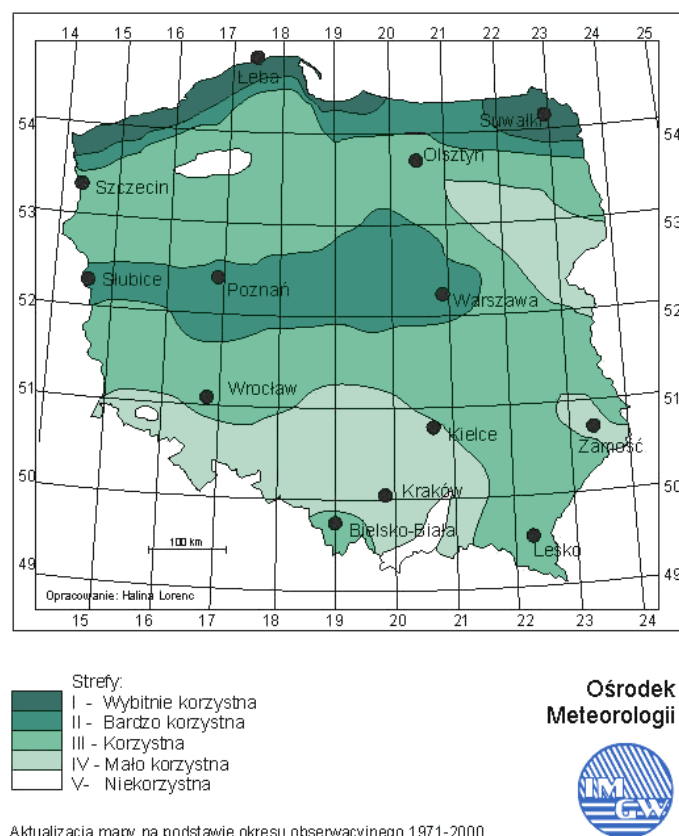
Na poprawę stanu jakości powietrza ma również wpływ stosowanie odnawialnych źródeł energii. Rozwój OZE powoduje zmniejszenie zużycia paliw kopalnych podczas spalania których odbywa się emisja zanieczyszczeń. Produkcja energii z odnawialnych źródeł przyczynia się do rozkwitu innowacyjnych sektorów gospodarki, m.in. w sektorze usług inżynierskich, informatycznych medycznych i doradczych, oraz wpływa na rozwój wysokowydajnych, niskoemisyjnych branży wytwórczych, takich jak przemysł maszynowy, elektrotechniczny i elektroniczny, chemiczny i farmaceutyczny oraz samochodowy co skutkuje rozrastaniem się rynku pracy.

Najważniejszym i najbardziej aktualnym dokumentem dla energetyki w Unii Europejskiej jest Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, która nakłada na Polskę obowiązek uzyskania 15% udziału energii z OZE w bilansie zużycia energii finalnej w 2020 r.

Energia wiatru

Jednym ze źródeł OZE jest energia wiatru. Jest ona przekształcana w energię elektryczną za pomocą turbin wiatrowych, jak również wykorzystywana jako energia mechaniczna w wiatrakach i pompach wiatrowych. Lokalizacja elektrowni wiatrowych głównie zależy od dwóch czynników tj. od zasobu energii wiatru oraz od uwarunkowań przyrodniczo-przestrzennych. Przyjmuje się, że strefy I - III charakteryzują się korzystnymi warunkami dla rozwoju energetyki wiatrowej.

Strefy energetyczne wiatru w Polsce Mezoskala

Aktualizacja mapy na podstawie okresu obserwacyjnego 1971-2000

Rysunek 6. Strefy energetyczne wiatru w Polsce

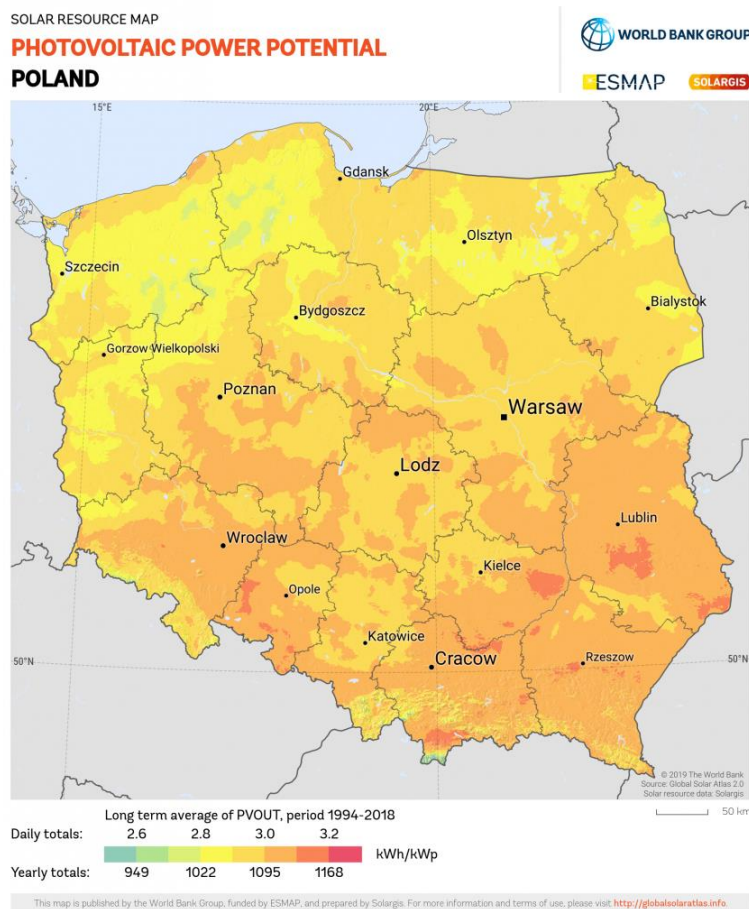
Źródło: IMGW

Miasto Kobyłka znajduje się w II strefie energetycznej wiatru. Oznacza to, że energia użyteczna wiatru na wysokości 10 m w terenie otwartym wynosi 750-100kWh/m², a na wysokości 30 m 100-1500kWh/m². W gminie występują więc warunki, w których instalacje wiatrowe spełniłyby swoje zadanie. Natomiast Kobyłka będąca gminą miejską ma ograniczone możliwości sytuowania masztów elektrowni wiatrowych, ze względu na przeważający udział zabudowy. Na terenie Miasta Kobyłki brak jest możliwości budowy morskich farm wiatrowych (farm wiatrowych napędzanych wiatrami morskimi) ze względu na znaczne oddalenie gminy od akwenów morskich. Nie można jednak wykluczyć rozwoju małych turbin wiatrowych (MTW), wykorzystywanych na potrzeby własne właściciela, m.in. do oświetlenia domów, pomieszczeń gospodarczych, ogrzewania. Dopuszczalne jest budowanie instalacji do pozyskiwania energii wiatrowej o mocy do 40 kW.

Energia słoneczna

Słońce to źródło taniej i nieograniczonej energii cieplnej, której wykorzystanie niesie za sobą korzyści ekonomiczne i ekologiczne. Z powierzchni słońca mającego temperaturę około 6 000 K, dociera do kuli ziemskiej promieniowanie o całkowitej mocy 1,75 X 10¹⁷ W. Jest to 15 000 razy więcej niż aktualne zapotrzebowanie mocy na naszym globie. Energia słoneczna może być wykorzystana w kolektorach słonecznych do ogrzewania budynków lub podgrzewania wody lub ogniwach fotowoltaicznych do wytwarzania energii elektrycznej. W eksploatacji słonecznych instalacji grzewczych, bardzo ważny jest rozkład dawek napromieniowania w ciągu roku. Panuje powszechny pogląd, że w krajowych warunkach klimatycznych, energię słoneczną warto pozyskiwać w sezonie ciepłym tj. od kwietnia do października. Preferowane są zatem instalacje do podgrzewania wody lub wspomagające ogrzewanie zimowe. Warunki solarne na terenie województwa są zróżnicowane. Na znacznej części obszaru liczba godzin ze słońcem wynosi od ok. 1550 do ok. 1650.

Średnie dobowe sumy usłonecznienia rzeczywistego wahają się od 1,5 godziny w styczniu do 7 godzin w lipcu i są adekwatne do warunków panujących na większości obszaru kraju.

Rysunek 7. Nasłonecznienie w Polsce

Źródło: SolarGIS

Najbardziej usłonecznione części województwa to Równina Kutnowska, wschodnia część Równiny Radomskiej oraz południowa część Wysoczyzny Siedleckiej. Najmniej godzin słonecznych występuje w północnej części województwa (Wzniesienia Mławskie i Równina Kurpiowska). Obecnie istotnym elementem ograniczającym powszechne stosowanie tego typu instalacji jest jej koszt. Dla Miasta Kobyłka średnioroczna suma nasłonecznienia wynosi ok. 1500 godzin.

Preferowanym kierunkiem rozwoju energetyki słonecznej jest instalowanie indywidualnych kolektorów na domach mieszkalnych i budynkach użyteczności publicznej.

Biomasa i biogaz

Biomasa to najczęściej wykorzystywane źródło energii odnawialnej. Stanowi całą istniejącą na Ziemi materię organiczną, a wszystkie jej stałe lub ciekłe substancje pochodzenia roślinnego i zwierzęcego ulegające biodegradacji. Wykorzystanie biomasy pozwala spożytkować odpady oraz zagospodarować nieużytki. W zależności od stopnia przetworzenia biomasy, wyodrębnić można następujące rodzaje surowców:

- surowce energetyczne pierwotne: drewno, słoma, rośliny energetyczne,
- surowce energetyczne wtórne: gnojowica, obornik, inne produkty dodatkowe i odpady organiczne, osady ściekowe,
- surowce energetyczne przetworzone: biogaz, bioetanol, biometanol, estry olejów roślinnych (biodiesel), biooleje, biobenzyna i wódór.

Potencjalne zasoby energetyczne biomasy można podzielić w zależności od kierunku pochodzenia na trzy grupy:

- biomasa pochodzenia leśnego,
- biomasa pochodzenia rolnego,
- odpady organiczne.

Biomasa stała

Podczas spalania biomasy stałej wydzielają się niewielkie ilości szkodliwych związków siarki i azotu, a emitowany dwutlenek węgla jest asymilowany przez uprawiane rośliny. Spalanie biomasy stałej charakteryzuje się także mniejszą zawartością popiołu w porównaniu do paliw kopalnianych. Biomasa drzewna jest surowcem rozproszonym na dużych powierzchniach. Zarówno drewno jak i słoma muszą zostać odpowiednio przygotowane do spalania. Pomimo pozytywnego efektu ekologicznego, ekonomicznego oraz społecznego, wykorzystanie biomasy na cele energetyczne niesie ze sobą wiele problemów. Źródłem ich są właściwości fizykochemiczne biomasy, tj.:

- Mała gęstość biomasy przed jej przetworzeniem, utrudniająca znacząco transport, magazynowanie i dozowanie,
- Niskie ciepło spalania na jednostkę masy,
- Szeroki przedział wilgotności,
- Różnorodność technologii przetwarzania na nośniki energii.

Z uwagi na powyższe, biomasa stała powinna być przede wszystkim wykorzystywana lokalnie.

Biogaz to paliwo gazowe otrzymywane w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, z wyłączeniem gazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Do produkcji energii cieplnej lub elektrycznej może być wykorzystywany biogaz zawierający powyżej 40% metanu. Jeden m³ biogazu odpowiada około 0,48kg węgla o wartości opałowej 25 MJ/kg. Zaletami stosowania instalacji biogazowych jest m.in. produkowanie „zielonej energii”, ograniczanie emisji gazów cieplarnianych poprzez wykorzystanie metanu, obniżanie kosztów składowania odpadów, zapobieganie zanieczyszczeniu gleb, wód gruntowych, zbiorników powierzchniowych i rzek.

Zużycie energii wyprodukowanej z odnawialnych źródeł energii stanowi prawie 3,5% całkowitego zużycia energii w 2018 r. we wszystkich sektorach. W przypadku budynków użyteczności publicznej można wyróżnić tylko jeden przykład instalacji OZE. Są to panele fotowoltaiczne zainstalowane na dachu Zespołu Szkół Publicznych nr 3 przy ul. Żałuskiego 57. Produkcja energii z tych modułów wyniosła w 2018 r. 10 551 kWh. W przypadku budownictwa mieszkaniowego, zużycie energii ze wszystkich instalacji OZE wyniosło w 2018 r. 8609 MWh, na co składała się wyprodukowana energia z biomasy, kolektorów słonecznych, paneli fotowoltaicznych i pomp ciepła. Miasto Kobyłka stara się promować montaż odnawialnych źródeł energii poprzez udzielanie dotacji na ten cel. Inwestorzy prywatni mogą zakupić instalację z własnych środków i wspomóc się dodatkowo dofinansowaniem ze strony Gminy.

Energia geotermalna

Energia geotermalna jest najtrudniejszym do pozyskania rodzajem odnawialnego źródła energii. Najbardziej wydajne złoża gromadzą się bowiem głęboko pod powierzchnią ziemi w postaci gorącej wody, pary lub suchych gorących skał. Zasoby te można wykorzystać do generowania energii elektrycznej w elektrowniach geotermalnych. Oszacowanie potencjału energii geotermalnej wiąże się z koniecznością kosztownych odwiertów próbnych, dlatego na terenie omawianej gminy nie ma wystarczającego rozpoznania zasobów wód geotermalnych pozwalającego ocenić opłacalność ich wykorzystania. Na terenie Polski występują naturalne baseny sedymentacyjno-strukturalne, wypełnione gorącymi wodami podziemnymi o zróżnicowanych temperaturach, których bezwzględna wartość zdeterminowana jest powierzchniowymi zmianami intensywności strumienia ciepłego ziemi. Temperatury tych wód wynoszą od kilkudziesięciu do ponad 90°C, a w skrajnych przypadkach osiągają ponad 100°C.

Na terenie Miasta Kobyłka nie stwierdzono korzystnych warunków dla rozwoju OZE wykorzystujących

energię geotermalną, z uwagi na mało korzystne warunki fizyczne (gęstość strumienia ciepłego w tym rejonie wynosi ok. 67 mW/m²).² Natomiast należy zauważyć, iż w sąsiedniej gminie Wołomin, gdzie panują zbliżone wartości gęstości strumienia ciepłego, 24 października 2023 roku nastąpił oficjalny odbiór prac związanych z wykonaniem otworu badawczego GT-1, dla którego badania geologiczne wykazały bardzo wysoką efektywność ciepła oraz spełniającą założenia projektowe temperaturę wynoszącą 36,7°C. Oznacza to, że na omawianym terenie istnieją pokłady wód geotermalnych, które mogłyby zostać wykorzystane do zaopatrzenia mieszkańców w ciepło.

Energia wodna

Energia wodna to wykorzystywana gospodarczo, energia mechaniczna płynącej wody. Współcześnie energię wodną zazwyczaj przetwarza się na energię elektryczną (hydroenergetyka, często oparta na spiętrzeniach uzyskanych dzięki zaporom wodnym). Można ją także wykorzystywać bezpośrednio do napędu maszyn – istnieje wiele rozwiązań, w których płynąca woda napędza turbinę lub koło wodne. Elektrownie wodne budowane są najczęściej na terenach górzystych, jeżeli nie ma takiej możliwości, spiętrza się poziom wody za pomocą zapór, tworząc zbiorniki retencyjne. Z ekonomicznego punktu widzenia za wady energetyki wodnej uznaje się wysoki koszt budowy zapory wraz z infrastrukturą, długi okres zwrotu nakładów oraz bardzo negatywny wpływ na środowisko. Budowa elektrowni wodnej wraz z zaporą nie tylko zmienia naturalny bieg rzeki, ale też niszczy całe ekosystemy z nią związane. W celu spiętrzenia poziomu wody konieczne jest zalewanie ogromnych obszarów dolin rzecznych. Powoduje to konieczność nie tylko przesiedlania mieszkańców, ale i niszczy siedliska wielu gatunków przyczyniając się do ich zaniku na danym obszarze. Wymienione czynniki, mimo wielu zalet energetyki wodnej obniżyły zainteresowanie inwestorów. Inaczej sytuacja kształtuje się w przypadku MEW (Małych Elektrowni Wodnych). Są to urządzenia, które choć charakteryzują się mniejszą mocą (do maksymalnie 5MW), to nie mają tak niszczycielskiego wpływu na środowisko. MEW powstają na niewielkich ciekach i spiętrzają wodę minimalnie, co powoduje, że zbiorniki retencyjne nie tworzą się lub jeśli takowe powstają to są niewielkich rozmiarów i mają pozytywny wpływ na warunki wodne danego terenu, uspokajają nurt i powstrzymują erozję denną. Odpowiednie instalacje dla ryb, tzw. przepławki zainstalowane przy MEW powodują, że ich wpływ na środowisko jest jeszcze niższy. Tworzenie Małych Elektrowni Wodnych może bezpośrednio przyczynić się do rozwoju pozyskiwania energii w sposób przyjazny dla środowiska. Z punktu widzenia oddziaływań na środowisko przyrodnicze elektrowni wodnych należy rozpatrywać w dwóch aspektach:

- **Oddziaływanie bezpośrednie – negatywne:** komory turbin elektrowni powodują wzrost śmiertelności ryb wędrujących w dół rzeki. Przy przepływie przez turbiny, ryby dostają się w łopatki wirników i doznają licznych uszkodzeń zewnętrznych i wewnętrznych. Ponadto turbiny wytwarzają hałas, który może płoszyć lokalną faunę, w tym awifaunę;
- **Oddziaływanie pośrednie – pozytywne:** inwestycja przyczyni się do rozwoju „czystej” formy energii, bez emisji zanieczyszczeń, które w sposób pośredni mogą zanieczyszczać środowisko gruntowo-wodne (np. tzw. kwaśne opady, będące produktem reakcji chemicznych zachodzących w atmosferze lub zanieczyszczenia pyłowe).

Na terenie Miasta Kobyłka nie ma zlokalizowanej ani jednej Małej Elektrowni Wodnej.

Na terenie Miasta Kobyłka występują urządzenia melioracji wodnych, które można podzielić na 3 zlewnie:

- rów R-D o długości 2 330 m
- rów R-A o długości 3 600 m
- rów R-A10 o długości 4 450 m.

Urządzenia melioracji wodnych na terenie Miasta Kobyłka mają długość około 21 km.

² Aktualizacja planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Kobyłka na lata 2019-2022

5.2.3. Analiza SWOT

Analizę SWOT przeprowadzono w celu zidentyfikowania najważniejszych problemów i zagrożeń w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza.

Tabela 15. Analiza SWOT – Ochrona klimatu i jakości powietrza

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
→ Opracowany Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, → Istniejące instalacje odnawialnych źródeł energii, → Umiarkowana ilość zakładów przemysłowych, → Realizacja projektów wykorzystujących OZE – Obecność budowli hydrotechnicznych	→ Brak stacji pomiarowej jakości powietrza na terenie gminy, → Wzrost zanieczyszczenia pyłami w okresie zimowym, spowodowany sezonem grzewczym, → Niski udział odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym gminy –
SZANSE	ZAGROŻENIA
– Rozwój instalacji odnawialnych źródeł energii, – Rozbudowa ścieżek rowerowych, – Stała modernizacja dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych, – Monitoring jakości powietrza na terenie gminy, – Wymiana indywidualnych źródeł ciepła – Możliwość pozyskania środków z zewnątrz na cele OZE oraz dot. gospodarki niskoemisyjnej – Edukacja ekologiczna mieszkańców	– Zwolnienie tempa wymiany niesprawnych i przestarzałych kotłów węglowych wynikające z kryzysu gospodarczego i energetycznego, – Indywidualne systemy grzewcze wykorzystujące paliwo stałe, w tym głównie węgiel. – Niska świadomość ekologiczna mieszkańców, m.in. w aspekcie indywidualnych systemów ogrzewania i adaptacji do zmian klimatu – Napływ zanieczyszczenia spoza terenu gminy

Źródło: opracowanie własne

5.3. Zagrożenia hałasem

5.3.1. Analiza stanu wyjściowego

Hałas to każdy dźwięk o częstotliwości od 16 Hz do 16 000 Hz, zwykle o nadmiernym natężeniu (odczuwalne jako zbyt głośne) w danym miejscu i czasie. Z fizycznego punktu widzenia hałas, czyli odbierane jako dokuczliwe, przykre i szkodliwe dźwięki, to drgania mechaniczne ośrodka sprężystego, najczęściej powietrza. Zmiana ciśnienia gazu w stosunku do ciśnienia atmosferycznego wywołana tymi drganiami, przenosi się w postaci następujących po sobie lokalnych rozrzedzeń i zagęszczeń cząstek ośrodka w przestrzeni otaczającej źródło drgań, tworząc falę akustyczną. Różnica między wartością chwilową ciśnienia w ośrodku przy przejściu fali akustycznej a wartością ciśnienia atmosferycznego zwana jest ciśnieniem akustycznym. Ciśnienie akustyczne opisuje natężenie dźwięku i wyrażane jest w paskalach. Ponieważ słuch ludzki reaguje na bodźce w sposób logarytmiczny, ciśnienie akustyczne wyraża się często w skali logarytmicznej – w decybelach (dB).

Długotrwałe narażenie na hałas może powodować negatywne skutki zdrowotne. Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego, w szczególności przez obniżenie hałasu przynajmniej do stanu normatywnego, i utrzymywanie go na jak najniższym poziomie. Dopuszczalne poziomy emisji hałasu do środowiska, uzależnione są od formy zagospodarowania terenu i pory dnia, zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112).

Tabela 16. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L _{Aeq} D Przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L _{Aeq} N przedział czasu odniesienia równy 8 h	L _{Aeq} D przedział czasu odniesienia równy 8-miu najmniej korzystnym godz. dnia	L _{Aeq} N przedział czasu odniesienia równy 1-ej najmniej korzystnej godz. nocy
1.	a. Obszary A ochrony uzdrowiskowej b. Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2.	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b. Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży c. Tereny domów opieki d. Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3.	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego c. Tereny zabudowy zagrodowej d. Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4.	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	68	60	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 poz. 112.)

Jednym ze źródeł hałasu na terenie Miasta Kobyłka jest hałas komunikacyjny. O poziomie hałasu komunikacyjnego decyduje głównie charakter drogi, jej stan techniczny oraz parametry ruchu.

Stan akustyczny Miasta Kobyłka możemy ocenić na podstawie badań przeprowadzonych w środowisku. Źródła hałasu możemy podzielić w następujący sposób:

- a) komunikacyjne,
- b) przemysłowe i rolnicze,
- c) pozostałe (prace remontowe, hałas lotniczy).

W celu zmniejszenia emisji hałasu nawierzchnie dróg powinny być utrzymywane w dobrym stanie. Podczas budowy i remontów dróg powinny być wykorzystywane tzw. ciche nawierzchnie. Ciche nawierzchnie charakteryzujące się zawartością wolnych przestrzeni powyżej 15%, nawierzchnie drogowe o zwiększonej zawartości wolnych przestrzeni wpływają istotnie na zmniejszenie emisji hałasu.

Na wielkość emisji hałasu wpływa także prędkość przejeżdżających pojazdów. Zmniejszenie prędkości ruchu jest efektywną metodą redukcji hałasu drogowego. Dużym problemem jest skuteczna egzekucja prędkości ruchu pojazdów samochodowych. W tym celu stosuje się fotoradary, progi spowalniające, ronda, wyniesione skrzyżowania, przewężenia jezdni (np. wysepki), fragmenty ulic z nawierzchnią w innym kolorze lub innym rodzajem nawierzchni (np. z kostki brukowej).

O poziomie hałasu komunikacyjnego decydują także inne parametry ruchu takie jak natężenie ruchu, płynność ruchu, struktura pojazdów, stan techniczny pojazdów. Średni poziom głośności różnych źródeł hałasu komunikacyjnego w dB wynosi:

- samochód osobowy – 40-80,
- hałas ulicy – 60-105,

- autobus – 65-104,
- samochód ciężarowy – 64-92.

Przez Miasto Kobyłka przebiegają drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Przez omawiany teren przebiega trasa ekspresowa S8, droga wojewódzka nr 634 relacji Zielonka – Kobyłka – Wołomin, drogi powiatowe, a sieć dróg uzupełnia 116 km dróg gminnych, służąc głównie dla dojazdu do obszarów mieszkaniowych. Poza siecią drogową, w gminie występuje trasa kolejowa relacji Warszawa – Białystok oraz sieć dróg rowerowych.

Źródłem różnego rodzaju emisji są drogi o dużym natężeniu ruchu kołowego. Zanieczyszczenia komunikacyjne to głównie: tlenek i dwutlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, pyły, metale ciężkie. Wpływają one na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego i powodują wzrost stężenia ozonu w troposferze. Istotne jest również zapylenie powstające na skutek ścierania się opon, okładzin hamulcowych i nawierzchni dróg. Emisja komunikacyjna stanowi szczególne zagrożenie dla terenów przyległych, głównie ma niekorzystny wpływ na uprawy polowe.

Uciążliwości związane z nadmierną emisją hałasu komunikacyjnego na terenie gminy mogą pojawiać się przy trasie ekspresowej S8, a także przy drodze wojewódzkiej, której charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 17. Wykaz dróg wojewódzkich na terenie Miasta Kobyłka

Nr drogi	Nazwa drogi	Klasa drogi	Gmina	Pikietaż		Długość w gminie	Rejon drogowy
634	Warszawa – Zielonka – Wołomin – Miąse – Tłuszcz – Wólka Kozłowska	G	Miasto Kobyłka	25+230	28+646	3,416	Wołomin – Nowy Dwór Mazowiecki

Źródło: MZDW

Tabela 18. Wykaz dróg gminnych na terenie Miasta Kobyłka

Lp.	NUMER DROGI	Drogi gminne XII 2022	Długość ulicy (m)	Asfalt			Płyty			Gruntowe		
				dł.	szer.	pow.	dł.	szer.	pow.	dł.	szer.	pow.
1	430459W	ALEJA JANA PAWŁA II	666	666	6	3996			0			0
2	430401W	AKACJOWA	772			0	700	5	3500	72	5	360
3	430402W	ALBAŃSKA	222			0	222	6	1332			0
4	430403W	ANDERSA Gen. Władysława	222	222	6	1332			0			0
5	430404W	ASNYKA Adama	387	387	6	2322			0			0
6	430405W	BARBARY	464			0			0	464	5	2320
7	430406W	BATALIONÓW CHŁOPSKICH	362			0			0	362	5	1810
8	430407W	BELGIJSKA	425	178	6	1068	234	6	1404	13		13
9	430408W	BEMA Gen. Józefa	120			0	0		0	120		120
10	b.n.	Białobrzaska	249			0			0	249		249
11	430409W	BOHATERÓW OSSOWA	1274	1274	6	7644			0			0
12	b.n.	Bolesława Krzywoustego	303	40		40			0	263	5	1315
13	b.n.	Bolesława Śmiałego	102			0			0	102	5	510
14	b.n.	Borówkowa	259			0			0	259	5	1295
15	430410W	BORYSÓW	661			0	661	5	3305			0

Lp.	NUMER DROGI	Drogi gminne XII 2022	Długość ulicy (m)	Asfalt			Płyty			Gruntowe		
				dł.	szer.	pow.	dł.	szer.	pow.	dł.	szer.	pow.
16	430411W	BRONIEWSKIEGO Władysława	1060	236	6	1416			0	824	5	4120
17	430412W	BRZECZEWY Jana	48	48	5	240			0			0
18	430413W	BRZOZOWA	1031	1031	6	6186			0			0
19	431410W	BRZÓSKI Ks. Gen. Stanisława	192	192	5	960			0			0
20	430414W	BUKOWA	171			0			0	171	5	855
21	430415W	CEDROWA	150	30		30	120	6	720			0
22	430416W	CEGLANA	298	75	4	300			0	223	5	1115
23	430417W	CERAMICZNA	811	811	5	3650			0			0
24	430418W	CHAŁUBIŃSKIEGO Tytusa	202	202	5	1010			0			0
25	430419W	CHOPINA Fryderyka	376	376	6	2256			0			0
26	430420W	CICHA	163			0	163		163			0
27	430421W	CISOWA	69			0			0	69	5	345
28	430422W	CZARNA KAWKA	379	379		379			0			0
29	430423W	CZARNOLESKA	419	419	5	2095			0			0
30	430424W	CZEREŚNIOWA	845	318	4	1208			0	527	5	2635
31	430425W	DĄBROWSKIEGO Gen. Jana Henryka	516	516	6	3096			0			0
32	430426W	DĄBROWSKIEJ Marii	138	138	7	966			0			0
33	431411W	DERENIOWA	374			0			0	374	5	1870
34	430427W	DĘBOWA	160			0			0	160	5	800
35	430428W	DŁUGA	782	736	5	3680			0	46	6	276
36	430429W	DŁUGOSZA Jana	293	293	5	1465			0			0
37	430431W	DOJAZDOWA	1071	1071	6	6426			0			0
38	430432W	DUŃSKA	280			0	280	5	1260	0	0	0
39	430433W	DWERNICKIEGO Gen. Józefa	58			0	58	4	203			0
40	430435W	DWORSKA	189	189	6	1040			0			0
41	430436W	EJTNERA	739	739		739			0			0
42	430437W	FAŁATA Juliana	230			0	230	5	1150			0
43	430438W	FRANCUSKA	380	240	6	1320			0	140	5	700
44	431412W	FREDRY Aleksandra	297			0			0	297	5	1485
45	430439W	FRYCZA-MODRZEWSKIEGO Andrzeja	378	146	6	876	232	6	1276			0
46	430440W	GŁOWACKIEGO Bartosza	164	164	6	984			0			0
47	430441W	GOSPODARCZA	2666	487	6	2922	140	4	560	2039	5	10195
48	431413W	GOŚCINNA	134			0			0	134	5	670
49	430442W	GRANICZNA	1511	1146	6	6876	365	4	1460			0
50	430443W	GRECKA	73	73	4	292			0			0
51	431414W	GRODZKA	304			0			0	304	5	1520
52	431415W	HEWELIUSZA Jana	152			0	75	6	450	77	5	385
53	430430W	HUBALA Mjr. Henryka	499	499		499			0			0
54	b.n.	Husarii	551			0			0	551	5	2755
55	430444W	JABŁONKOWSKA	125	125	5	625			0			0

Lp.	NUMER DROGI	Drogi gminne XII 2022	Długość ulicy (m)	Asfalt			Płyty			Gruntowe		
				dł.	szer.	pow.	dł.	szer.	pow.	dł.	szer.	pow.
56	430445W	JAGODOWA	416	406	6	2233			0	10	5	50
57	430446W	JAŁOWCOWA	470	173		173			0	297	5	1485
58		Jarzębinowa	349						0	349	5	1745
59	430447W	JASIŃSKIEGO Jakuba	1089	260	6	1430			0	829	5	4145
60	430448W	JAŚMINOWA	231			0			0	231	5	1155
61	431416W	JAZŁOWIECKA	291			0			0	291	5	1455
62	430449W	JESIONOWA	629	629	5	2956			0			0
63	b.n.	JEZIORAŃSKIEGO Jana Nowaka	338			0			0	338	5	1690
64	430450W	JEZUICKA	862	862	6	4741			0			0
65	b.n.	Jeżynowa	610	33		33			0	577	5	2885
66	b.n.	KALINOWA	99			0			0	99	5	495
67	430451W	KASPROWICZA Jana	264			0	264	6	1584			0
68	430452W	KASZTANOWA	266	266	5	1330			0			0
69	b.n.	KAWALERII	436			0			0	436	5	2180
70	b.n.	Kazimierza Odnowiciela	152			0			0	152	5	760
71	430453W	KETLINGA	762	220		220			0	542	5	2710
72	430454W	KĘPNA	110			0			0	110	5	550
73	430455W	KILIŃSKIEGO Jana	133	133	5	638			0			0
74	b.n.	Kleeberga Gen. Franciszka	302			0			0	302	5	1510
75	430456W	KLONOWA	422	422	6	2532			0			0
76	430457W	KMICICA	395			0			0	395	5	1975
77	430458W	KOCHANOWSKIEGO Jana	215	215	6	1290			0			0
78	430460W	KOŁĄTAJA Ks. Hugona	126	126	5	567			0			0
79	430461W	KOMBATANTÓW	428	93	6	512			0	335	5	1675
80	b.n.	KONARSKIEGO Stanisława	112			0			0	112	5	560
81	430462W	KONOPNICKIEJ Marii	253	253	6	1518			0			0
82	b.n.	Konowrockiego Ks. Kazimierza	208	208	6	1248			0			0
83	430463W	KONTUSZOWA	481	277	4	1108			0	204	5	1020
84	430464W	KOPERNIKA Mikołaja	163	163	6	929			0			0
85	430465W	KORCZAKA Janusza	336			0			0	336	5	1680
86	430466W	KORDECKIEGO Ks. Augustyna	1774	1639	6	9015			0	135	5	675
87	430467W	KOSSAKA Juliusza	149	149	5	745			0			0
88	430468W	KOSYNIERÓW	245			0	245	5	1225			0
89	431438W	Kościelna	526	526	6	3156			0			0
90	430469W	KOŚCIUSZKI Gen. Tadeusza	863	863	6	5178			0			0
91	430470W	KRASICKIEGO Ks. Ignacego	708	708	6	4248			0			0
92	430471W	KRASZEWSKA	1643			0	729	6	4374	914	5	4570
93	431421W	KRESOWA	671			0			0	671	5	3355

Lp.	NUMER DROGI	Drogi gminne XII 2022	Długość ulicy (m)	Asfalt			Płyty			Gruntowe		
				dł.	szer.	pow.	dł.	szer.	pow.	dł.	szer.	pow.
94	430473W	KRÓLEWSKA	520	520	6	3120			0			0
95	430474W	KRÓLOWEJ JADWIGI	69			0			0	69	5	345
96	b.n.	KRÓLOWEJ MARYSIEŃKI	254			0	220	5	1100	34	5	170
97	430475W	KRÓTKA	204			0			0	204	5	1020
98	430476W	KRZYWA	532	96	6	576			0	436	5	2180
99	430477W	KWIATOWA	355	149	4	566			0	206	5	1030
100	430478W	LEGIONÓW POLSKICH	546	546	3	1802			0			0
101	430479W	LESZKA	706			0	374	5	1870	332	5	1660
102	430480W	LEŚMIANA Bolesława	248			0			0	248	5	1240
103	430481W	LEŚNA	370	370	7	2405			0			0
104	430482W	LIPOWA	499			0			0	499	5	2495
105	430483W	LITERACKA	124			0			0	124	5	620
106	430484W	LONGINUSA	356			0			0	356	5	1780
107	430485W	LOTNIKÓW	319			0	319	5	1595			0
108	430486W	ŁOKIETKA Władysława	914	849	5	4245			0	65	5	325
109	430487W	ŁUKASIŃSKIEGO Waleriana	220	185	5	925			0	35	5	175
110	430488W	MACZKA Gen. Stanisława	362			0			0	362	5	1810
111	430489W	MADALIŃSKIEGO Józefa	151	151	6	906			0			0
112	431422W	MAJDAŃSKA	557			0			0	557	5	2785
113	430490W	MALINOWA	235			0	235	4	940			0
114	430491W	MAŁA	435	197	5	985			0	238	5	1190
115	430492W	MARMO Ks. Franciszka	618	618	7	4326			0			0
116	430493W	MATEJKI Jana	156	95	6	570			0	61	3	183
117	430494W	MICKIEWICZA Adama	958	909	6	5454			0	49	5	245
118	431424W	MIKOŁAJCZYKA Stanisława	376			0			0	376	5	1880
119	430495W	MODRZEWIOWA	136			0			0	136	5	680
120	430496W	MONIUSZKI Stanisława	768	768	6	4608			0			0
121	431423W	MIESZKA I	719			0	719	5	3595			0
122	431425W	MIRONOWSKA	538			0			0	538	5	2690
123	430497W	NADARZYN	1488	1488	6	8928			0			0
124	430498W	NADMEŃSKA	1185	1185	6	7110			0			0
125	430499W	NAŁKOWSKIEGO Wacława	299			0	193	6	1158	106	5	530
126	431301W	NARUTOWICZA Gabriela	953	953	6	5718			0			0
127	431302W	NASFETERA Stefana	258			0			0	258	5	1290
128	431303W	NATOLIŃSKA	839			0			0	839	5	4195
129	431304W	NIECAŁA	314			0			0	314	5	1570

Lp.	NUMER DROGI	Drogi gminne XII 2022	Długość ulicy (m)	Asfalt			Płyty			Gruntowe		
				dł.	szer.	pow.	dł.	szer.	pow.	dł.	szer.	pow.
130	431305W	NIEMCEWICZA Juliana Ursyna	476	476	6	2856			0			
131	431306W	NISKA	305			0	305	6	1830			0
132	431307W	NORWESKA	597			0	517	4	2068	80	4	320
133	431308W	NORWIDA Cypriana Kamila	379	225	6	1238			0	154	4	616
134	431309W	NOWA	732	50	7	350			0	682	5	3410
135	431426W	OGIŃSKIEGO Kleofasa	154			0	84	6	504	70	5	350
136	431310W	OGRODOWA	321			0	321	6	1766			0
137	431311W	OKOPOWA	592	70	5	350			0	522	5	2610
138	431312W	OKRZEI Stefana	730	410	5	2050			0	320	5	1600
139	431313W	OLEŃKI	428			0			0	428	5	2140
140	431314W	OLSZEWSKIEGO Karola	873	724	6	4344			0	149	5	745
141	b.n.	Orkana Władysława	130	85	6	510			0	45	5	225
142	431315W	ORLĄT LWOWSKICH	802			0			0	802	5	4010
143	431316W	ORSZAGHA Antoniego	722	722	6	4332			0			0
144	431317W	ORZESZKOWEJ Elizy	529	529	6	3174			0			0
145	431318W	OSIEDLOWA	236	236	6	1416			0			0
146	431319W	OSSOWSKA	867	387	6	2322			0	480	6	2880
147	431320W	PADEREWSKIEGO Ignacego Jana	89			0	89	5	445			0
148	b.n.	Pałacowa	285			0			0	285	5	1425
149	431321W	PANA TADEUSZA	435			0			0	435	5	2175
150	b.n.	Paproci	445	402	6	2412			0	43	5	215
151	431322W	PARKOWA	469	182	6	1092			0	287	5	1435
152	431323W	PASCHALISA	422	265	5	1193	157	6	864			0
153	431324W	PIASKOWA	356	356	6	2136			0			0
154	431428W	PIASTOWSKA	352	110	6	660			0	242	5	1210
155	431325W	PIENIĄŻKA Ks. Kazimierza	766	766	7	5362			0			0
156	431326W	PIONIERSKA	278	278	6	1668			0			0
157	431327W	PLATER Emilii	422	422	6	2532			0			0
158	431328W	PODLEŚNA	565	45	6	270			0	520	5	2600
159	431329W	POLA Wincentego	276			0	276	4	1104			0
160	431330W	POLNA	200	200	6	1200			0			0
161	431331W	POPRZECZNA	285			0	285	6	1710			0
162	431427W	POWSTAŃCÓW	478			0			0	478	5	2390
163	431429W	POZIOMKOWA	212			0			0	212	5	1060
164	431332W	PROMIENNA	178	178	6	1068			0			0
165	431333W	PRUSA Bolesława	901	809	6	4854			0	92	5	460
166	431334W	PRZEMYSŁOWA	84			0	84	5	420			0
167	431335W	PRZERWY-TETMAJERA Kazimierza	257	257	5	1285			0			0
168	431336W	PRZYJACIELSKA	1598	1598	7	11186			0			0

Lp.	NUMER DROGI	Drogi gminne XII 2022	Długość ulicy (m)	Asfalt			Płyty			Gruntowe		
				dł.	szer.	pow.	dł.	szer.	pow.	dł.	szer.	pow.
169	431337W	PUŁASKIEGO Kazimierza	184			0			0	184	5	920
170	431338W	RADZYMIŃSKA	1833	1247	6	7482			0	586	5	2930
171	431339W	RATAJA Macieja	1135			0			0	1135	5	5675
172	431430W	RASZTOWSKA	262			0			0	262	5	1310
173	431340W	REJA MIKOŁAJA	360	360	6	2160	0	0	0			0
174	431341W	REJTANA Tadeusza	161	76	5	380	85	5	425			0
175	431342W	REYMONTA Władysława Stanisława	489			0	489	6	2934			0
176	431431W	ROŚLANA Ks. Władysława	302			0			0	302	5	1510
177	431343W	ROZWADOWSKIEGO Gen. Tadeusza	370			0			0	370	5	1850
178	431344W	RUMUŃSKA	273	165	6	990	108	4	432			0
179	431345W	RYCERSKA	175			0	175	5	875			0
180	431346W	RYDZA ŚMIGŁEGO	132	132	4	528			0			0
181	431347W	RYNEK	137	137	7	959			0			0
182	431348W	SEMPOŁOWSKIEJ Stefanii	149			0	149	5	745			0
183	431349W	SERWITUCKA	1094	933	6	5598			0	161	5	805
184	431350W	SIENKIEWICZA Henryka	776	776	6	4656			0			0
185	431351W	SIKORSKIEGO Gen. Władysława	896	896	6	5376			0			0
186		Skalskiego Stanisława	364						0	364	5	1820
187	431352W	SKŁODOWSKIEJ-CURIE Marii	207	207	6	1139			0			0
188	431353W	SKORUPKI Ks. Ignacego	586	586	6	3516			0			0
189	431354W	SKRZETUSKIEGO	373			0			0	373	5	1865
190	431355W	SŁONECZNA	337			0	337	5	1685			0
191	431356W	SŁOWACKIEGO Juliusza	706	706	6	4236			0			0
192	431357W	SOLSKIEGO Ludwika	471			0			0	471	5	2355
193	431358W	SOSNOWA	105			0	105	5	525			0
194	431359W	SPACEROWA	1102	343	6	2058	85	6	468	674	5	3370
195	431360W	SPOKOJNA	85			0			0	85	5	425
196	431361W	STAFFA Leopolda	88			0			0	88	5	440
197	431362W	STASZICA Stanisława	139	139	5	695			0			0
198	431363W	SYROKOMLI Władysława	242	242	6	1452			0			0
199	431364W	SZPOTAŃSKIEGO Stanisława	415	415	6	2490			0			0
200	431365W	SZWEDZKA	282	282	11	3102			0			0
201	431366W	SZYMANOWSKIEGO Karola	396	201	6	1206			0	195	5	975

Lp.	NUMER DROGI	Drogi gminne XII 2022	Długość ulicy (m)	Asfalt			Płyty			Gruntowe		
				dł.	szer.	pow.	dł.	szer.	pow.	dł.	szer.	pow.
202	431367W	SZYSZKO Gen. Bohusza	159			0	159	6	875			0
203	431368W	SZWOLEŻERÓW	381			0			0	381	5	1905
204	431369W	ŚREDNIA	92	25	6	150			0	67	5	335
205	431370W	ŚWIERKOWA	134			0			0	134	5	670
206	431371W	TELIMENY	201	201	5	1005			0			0
207	431372W	TOPOŁOWA	236			0	236	6	1298			0
208	431373W	TRAUGUTTA Gen. Romualda	88			0	88	5	440			0
209	431432W	TRUSKAWKOWA	460			0	65	6	358	395	5	1975
210		Turka Jerzego	515						0	515	5	2575
211	431374W	TUROWSKA	1086	942	6	5652			0	144	5	720
212	431375W	TUWIMA Juliana	187	187	5	842			0			0
213	431376W	UŁANÓW	382			0	382	4	1528			0
214	431378W	URSZULKI	283			0			0	283	5	1415
215	431377W	USTRONIE	297	297	5	1515			0			0
216	431379W	WARSZAWSKA	2431	2431	6	14586			0			0
217	431380W	WARYŃSKIEGO Ludwika	278	278	6	1529			0			0
218	431381W	WASIA Aleksandra	157			0			0	157	5	785
219	431382W	WĄSKA	196			0	196	5	980			0
220	431433W	WEISSA Ks. Marcelego	324			0			0	324	5	1620
221	431383W	WESOŁA	882			0	629	6	3460	253	5	1265
222	431384W	WĘGIERSKA	104	104	7	728			0			0
223	431385W	WIENIAWSKIEGO Henryka	159	159	6	954			0			0
224	431386W	WIEŚLAWSKA	243	243	6	1458			0			0
225	b.n.	Wierzbowa	142			0			0	142	5	710
226	431434W	WILEŃSKA	113			0			0	113	5	565
227	431387W	WIŚNIOWA	182			0	182	6	1092			0
228	431388W	WITOSA Wincentego	487	170	4	680			0	317	5	1585
229		Władysława Jagiełły	155						0	155	5	775
230	431389W	WOŁODYJOWSKIEGO	337	337	5	1685			0			0
231	431390W	WRÓBLEWSKIEGO Walerego	157	157	6	942			0			0
232	431391W	WRZOSOWA	703			0			0	703	5	3515
233	431392W	WSPÓLNA	178			0	178	6	1068			0
234	431393W	WYGONOWA	2120	120	6	720	311	5	1555	1689	5	8445
235	431394W	WYSOCKIEGO Piotra	128			0	128	5	640			0
236	431395W	WYSPIAŃSKIEGO Stanisława	681			0			0	681	5	3405
237	431396W	ZACISZNA	814			0	260	5	1300	554	5	2770
238	431397W	ZAGŁOBY	320	294	5	1323	26	4	104			0
239	431398W	ZAGÓRNA	341	341	6	1876			0			0
240	431435W	ZAMKOWA	136			0			0	136	5	680
241	431399W	ZAULEK	110			0			0	110	5	550

Lp.	NUMER DROGI	Drogi gminne XII 2022	Długość ulicy (m)	Asfalt			Płyty			Gruntowe		
				dł.	szer.	pow.	dł.	szer.	pow.	dł.	szer.	pow.
242	b.n.	Zegrzyńska	273			0			0	273	5	1365
243	431401W	ZGODA	185	185	5	925			0			0
244	b.n.	Zieleniecka	261			0			0	261	5	1305
245	431436W	ZIEMIAŃSKA	141			0			0	141	5	705
246	431437W	ZŁOTOPOLSKA	138	138	4	552			0			0
247	b.n.	Zycha Ks. Sylwestra	493			0			0	493	5	2465
248	431402W	ŻEROMSKIEGO Stefana	457	400	6	2240	57	6	342			0
249	431403W	ŻÓŁTOWSKIEGO Adama	133	133	6	732			0			0
250	431404W	ŻWIRKI I WIGURY	766			0	548	6	3288	218	5	1090
251	431405W	ŻYMIRSKIEGO Gen. Franciszka	1544	1544	7	10808			0			0
252	431406W	ŻYTANIA	929			0	90	5	450	839	5	4195
253	431407W	ŻRÓDNIK	170			0	170	5	765			0
254	431408W	3 MAJA	850	850	6	5100			0			0
255	431409W	11 LISTOPADA	496	496	6	2976			0			0
256	b.n.	Ks. Jerzego Popiełuszki (plus ŻURAWINOWA - droga gruntowa)	336	156	5	780			0	180	5	900
SUMA/ ŚREDNIA SZEROKOŚĆ			116277	58962	6	333619	14134	5	72564	43181	5	214547

Źródło: UG

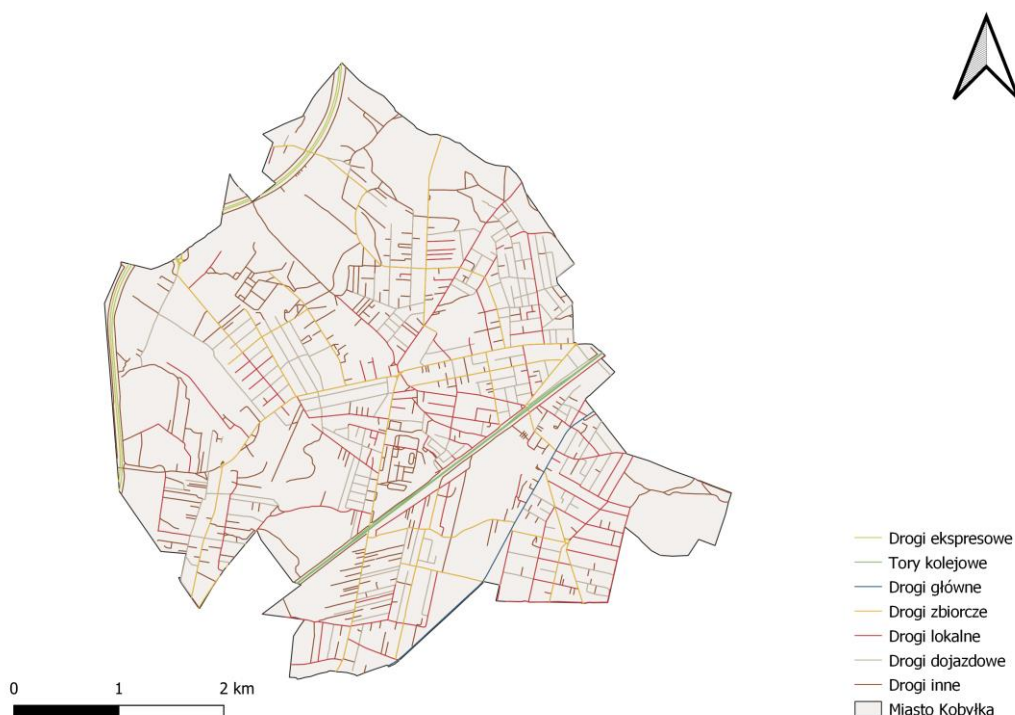
Tabela 19. Wykaz dróg powiatowych na terenie Miasta Kobyłka

Lp.	Gmina	Nr drogi	Relacja drogi	Długość w mb.
1	K O B Y Ł K A	4353W	ul. Wołomińska -od granicy z Gminą Wołomin - do ul. Jana Pawła II.	771
2		4353W	ul. Ręczajska -od ul. Jana Pawła II - do skrzyżowania z DW Nr 634.	480
3		4352W	ul. Zagańczyka - ul. Marecka - ul. Szeroka -od ul. Załuskiego - do granicy z Gminą Zielonka.	3 900
4		4308W	ul. B. Chrobrego - ul. Kazimierza Wielkiego - od skrzyż. z ul. Radzywińską - do granicy z Gminą Radzymin.	1 900
5		4352W	ul. Załuskiego -od ronda (ul. Armii Krajowej) - do ul. Zagańczyka.	1 900
6		4308W	ul. Napoleona -od ul. Zagańczyka - do ul. Poniatowskiego.	1 486
7		brak numeru	ul. Krechowiecka -od DP Nr 4352W(ul. Załuskiego) - do skrzyżowania z ul. Radzywińską.	1 287
8		4308W	ul. Poniatowskiego -od ul. Napoleona - do DW Nr 634.	1 600
R A Z E M				13 324

Źródło: ZDP

Stan techniczny dróg wojewódzkich jest zadowalający.

Poniższa mapa przedstawia sieć dróg oraz tory kolejowe zlokalizowane na terenie Miasta Kobyłka.

Rysunek 8. Sieć dróg na terenie Miasta Kobyłka

Źródło: opracowanie własne

GDDKiA co 5 lat przeprowadza Generalny Pomiar Ruchu (GPR) na drogach krajowych i wojewódzkich. Pomiarzy na drogach wojewódzkich w latach 2020-2021 były w dużej części (ponad 50%) zrealizowane z wykorzystaniem metod wideorejestracji, co stanowiło ogromny postęp jakościowy w stosunku do poprzednich pomiarów generalnych. Dzięki odpowiedniej organizacji pomiarów oraz metodom zastosowanym w procesie przetwarzania i obliczania wyników, zminimalizowano wpływ okresów, w których wystąpiły największe ograniczenia w mobilności uczestników ruchu drogowego spowodowane pandemią COVID-19. Niezbędne było wprowadzenie zmian w kalendarzu wykonywania pomiaru generalnego, tak, aby zapewnić odpowiednią jakość i przydatność zebranych danych. Dodatkowo, dla lepszej korelacji i porównywalności wyników pomiarów na drogach wojewódzkich, które w całości zrealizowano w roku 2020, z pomiarami na drogach krajowych, które były realizowane również w II połowie 2021 r., zastosowano odpowiednie współczynniki rozszerzające uzyskane wyniki. W rezultacie uzyskane wyniki pomiarów zostały podsumowane jako Generalny Pomiar Ruchu 2020/21 (GPR 2020/21), a dane wynikowe będą mogły być wykorzystywane między innymi do podejmowania decyzji o budowie nowych dróg, oceny potrzeb utrzymaniowych istniejącej sieci dróg wojewódzkich, zarządzania ruchem, analiz ekonomicznych i środowiskowych oraz analiz bezpieczeństwa ruchu drogowego.³

Punkty pomiarowe na terenie Miasta Kobyłka były zlokalizowane na drogach wojewódzkich oraz krajowych. W poniższej tabeli przedstawiono wyniki pomiarów.

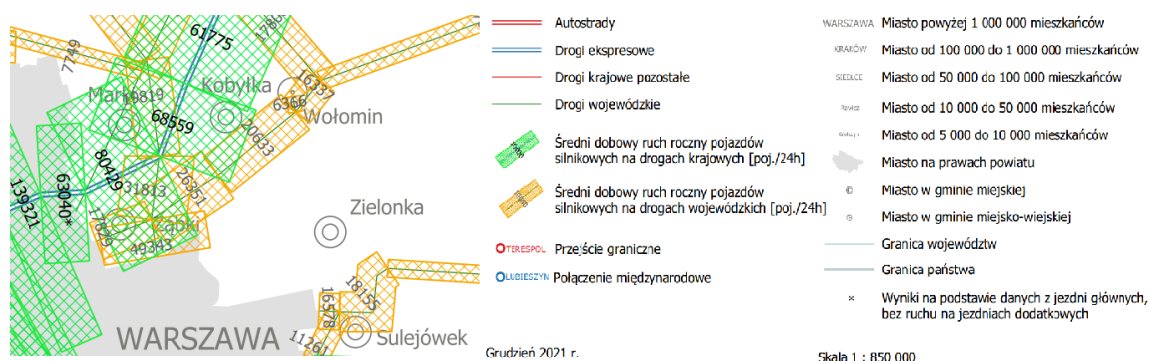
Tabela 20. Średni dobowy ruch roczny (SDRR) w punktach pomiarowych na drogach wojewódzkich i krajowych na terenie Miasta Kobyłka

Nr odcinka pomiarowego	Nr drogi	Opis odcinka				SDRR poj. silnik. ogółem [poj./dobę]
		Pikietaż		Długość [km]	Nazwa odcinka	
		Pocz.	Końc.			
14110	634	24,900	30,000	5,100	ZIELONKA /DW625/ - WOŁOMIN /DW628/	20633

³ Synteza wyników GPR 2020/21 na zamiejskiej sieci dróg krajowych, GDDKiA

Nr odcinka	Nr	Opis odcinka				SDRR poj.
10213	S8p	4,092	8,094	4,002	W. ZIELONKA /UL. KS. POŁAWSKIEGO (DW631)/ - W. KOBYLKA /UL. SZKOLNA/	68559
10214	S8p	8,094	14,173	6,079	W. KOBYLKA /UL. SZKOLNA/ - W. RADZYMIN PŁD. /DW635/	61775

Źródło: GDDKiA

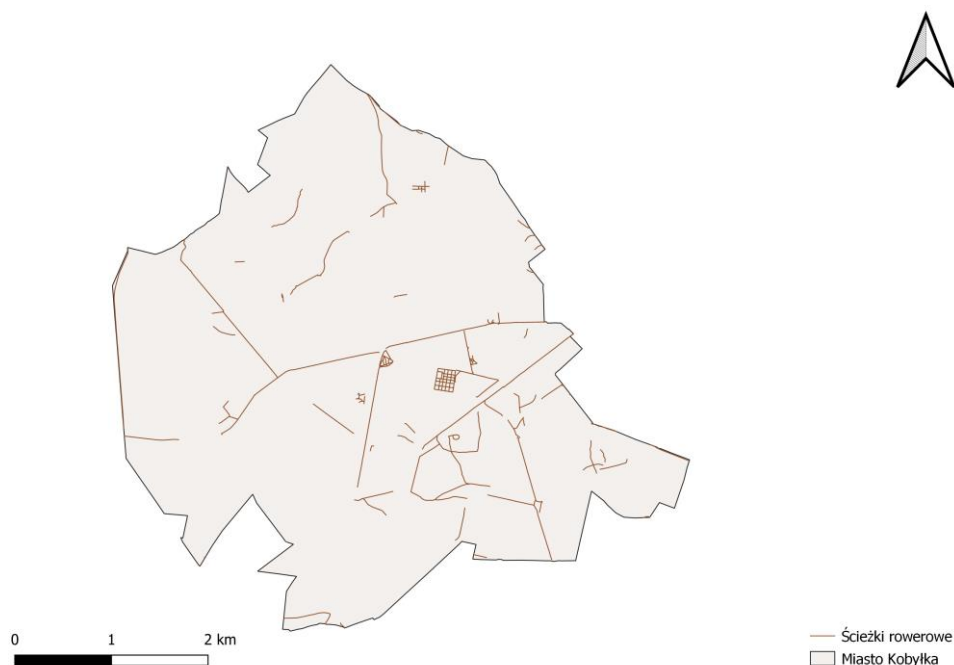
Rysunek 9. Natężenie ruchu na terenie Miasta Kobyłka

Źródło: GDDKiA

Jednym ze sposobów na zmniejszenie emisji hałasu jest zachęcenie do korzystania z transportu zbiorowego, rowerowego oraz zapewnienie bezpieczeństwa pieszym.

W 2020 roku na terenie Miasta Kobyłka prowadzony był monitoring natężenia hałasu drogowego. Punkt pomiarowy znajdował się przy ul. Nadarzyńskiej 10, pomiary były prowadzone w nocy w okresie od 6 do 7 października 2020 roku i odnotowano przekroczenie LA_{eqT}⁴ o 5,4 dB.

Na terenie Miasta Kobyłka występują ścieżki rowerowe, poniższa mapa przedstawia ich lokalizację.

Rysunek 10. Ścieżki rowerowe na terenie Miasta Kobyłka

Źródło: GDDKiA

⁴ Równoważny poziom dźwięku A w decybelach, wyznaczony dla przedziału czasu T

5.3.2. Analiza SWOT

Analizę SWOT przeprowadzono w celu zidentyfikowania najważniejszych problemów i zagrożeń w Mieście Kobyłka w zakresie zagrożenia hałasem.

Tabela 21. Analiza SWOT – Zagrożenie hałasem

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
– Dobre położenie komunikacyjne, – Wysoki udział dróg utwardzonych, – Dobra jakość dróg, – Niewielka liczba zakładów przemysłowych.	– Intensywny ruch drogowy na drodze ekspresowej (S8) i wojewódzkiej (634) i powiatowych, – Występujące zakłady przemysłowe, mogące emitować hałas, – Brak punktu pomiarowego hałasu komunikacyjnego.
SZANSE	ZAGROŻENIA
– Stałe modernizacje i rozbudowa dróg, – Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych, – Poprawa stanu technicznego aut, – Montaż ekranów akustycznych	– Wysokie koszty modernizacji dróg, – Wzrost natężenia ruchu na drogach krajowych i powiatowych, – Możliwe zwiększenie natężenia ruchu samochodowego.

Źródło: opracowanie własne

5.4. Pola elektromagnetyczne

5.4.1. Analiza stanu wyjściowego

Działania w ramach ochrony przed polami elektromagnetycznymi polegają na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach albo zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

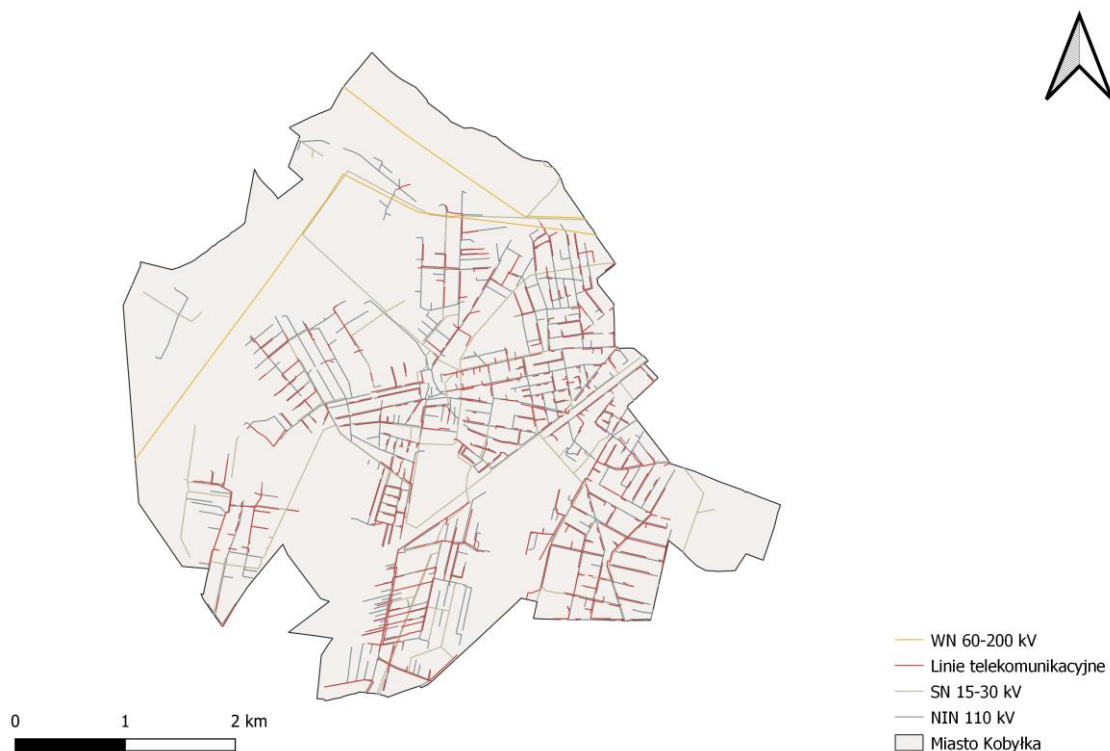
Na pole elektromagnetyczne (PEM) składają się pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz, które tworzą zakres promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839), w kontekście pól elektromagnetycznych, zalicza się:

- stacje elektroenergetyczne lub napowietrzne linie elektroenergetyczne, o napięciu znamionowym wynoszącym nie mniej niż 110 kV,
- instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne, z wyłączeniem radiolinii, emitujące pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0,03 MHz do 300 000 MHz, których równoważna moc promieniowana izotropowo wyznaczona dla jednej anteny wynosi nie mniej niż 15 W.

W środowisku naturalnym pola elektryczne o natężeniach przekraczających 1 kV/m występują w otoczeniu napowietrznych linii przesyłowych 220 i 400 kV, a także na niewielkim obszarze pod liniami 110 kV. Pole elektryczne na ogrodzonym terenie stacji elektroenergetycznych może osiągać w niektórych miejscach wartości zbliżone do dopuszczalnych - są to jednak miejsca dostępne tylko dla osób uprawnionych.

Na terenie Miasta Kobyłka głównym źródłem promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego jest sieć kablowo-napowietrzna. Na terenie Miasta Kobyłka operatorem sieci elektrycznej jest PGE S.A. Źródłami emisji promieniowania elektromagnetycznego na terenie Miasta jest 12 stacji bazowych telefonii komórkowej. Zasięgi występowania pól elektromagnetycznych o wartościach granicznych w otoczeniu stacji bazowych telefonii komórkowych są zależne od mocy doprowadzanej do anten i charakterystyki promieniowania tych anten.

Poniższa mapa przedstawia sieć elektroenergetyczną na terenie Miasta Kobyłka, występują sieci WN, SN, NIN oraz telekomunikacyjne.

Rysunek 11. Linie elektroenergetyczne na terenie Miasta Kobylka

Źródło: opracowanie własne

Poniższa tabela przedstawia wykaz stacji bazowych telefonii komórkowej na terenie Miasta Kobylka.

Tabela 22. Stacje bazowe telefonii komórkowej na terenie Miasta Kobylka

Lp	Nazwa operatora	Lokalizacja	Dł. geogr. stacji	Szer. geogr. stacji	Id Stacji	Typ i pasmo (MHz) anteny	Nr rej. w UKE
1	P4 Sp. z o.o.	Nadarzyńska 7	21E13'16"	52N20'05"	WAR2043	Lte2600	8537
						Lte2100	7801
						Lte1800	15198
						GSM1800	8869
						GSM900	9200
						Umts2100	8886
						Umts900	14468
2	P4 Sp. z o.o.	Nadarzyńska	21E13'17"	52N20'05"	WLM2102	Lte2600	15676
						Lte2100	15400
						Lte1800	22942
						Lte800	14505
						GSM1800	16592
						GSM900	16772
						5g2100	6474
						Umts2100	16645
3	P4 Sp. z o.o.	Łokietka dz. nr 14	21E11'57"	52N21'13"	WMB0058	Umts900	22145
						Lte2600	15677
						Lte2100	15401
						Lte1800	22943
						Lte800	14506
						GSM1800	16593

Lp	Nazwa operatora	Lokalizacja	Dł. geogr. stacji	Szer. geogr. stacji	Id Stacji	Typ i pasmo (MHz) anteny	Nr rej. w UKE
						GSM900	16773
						5g2100	6475
						Umts2100	16646
						Umts900	22146
4	P4 Sp. z o.o.	Nadmeńska	21E11'11"	52N20'35"	WLM2103	Lte2600	8236
						Lte2100	7475
						Lte1800	14872
						Lte800	7683
						GSM1800	8542
						GSM900	8882
						Umts2100	8560
5	P4 Sp. z o.o.	Napoleona 4	21E11'42"	52N20'05"	WAR2108	Umts900	14142
						Lte2600	8569
						Lte2100	7833
						Lte1800	15231
						Lte800	8006
						GSM1800	8902
						GSM900	9232
6	P4 Sp. z o.o.	Kosynierów 16	21E11'10"	52N19'19"	WMB0037	Umts2100	8919
						Umts900	14500
						Lte2600	14489
						Lte2100	14175
						Lte1800	21717
						Lte800	13385
						GSM1800	15372
7	T-Mobile Polska S.A.	Adama Asnyka 20, 6	21E13'19"	52N20'05"	21153	GSM900	15573
						Umts2100	15418
						Umts900	20919
						Lte2600	20995
						Lte2100	19618
						Lte1800	28198
						Lte800	19266
8	AERO 2 Sp. z o.o.	Nadmeńska, dz. nr 26	21E11'11"	52N20'34"	BT10607	GSM1800	22458
						GSM900	22846
						5g2100	8842
9	AERO 2 Sp. z o.o.	Napoleona 4, dz. nr 123/10	21E11'42"	52N20'04"	14714	Umts2100	22825
						Umts900	27531
						Lte2600	424
10	Orange Polska S.A.	Gospodarcza 76	21E09'53"	52N20'43"	16748	Lte2100	177
						Lte1800	6724
						Lte800	177
						GSM1800	354
						GSM900	409
						Umts2100	361
						Umts900	5977
11	Orange Polska	Napoleona 2, 130	21E11'43"	52N19'55"	78	Lte2600	4863

Lp	Nazwa operatora	Lokalizacja	Dł. geogr. stacji	Szer. geogr. stacji	Id Stacji	Typ i pasmo (MHz) anteny	Nr rej. w UKE
	S.A.					Lte2100	4174
						Lte1800	11331
						Lte800	4472
						GSM1800	4991
						GSM900	5071
						Umts2100	4998
						Umts900	10621
12	POLKOMTEL Sp. z o.o.	Nadmeńska, nr. dz. 26	21E11'11"	52N20'34"	BT10607	Lte2600	15915
13	POLKOMTEL Sp. z o.o.	Adama Asnyka 20	21E13'21"	52N20'05"	10613	GSM900	17039

Źródło: UG

Stacje bazowe telefonii komórkowe na analizowanym terenie zlokalizowane są przy ul. Nadarzyńskiej, Łokietka, Nadmeńskiej, Napoleona, Kosynierów, Asnyka oraz Gospodarczej.

Wpływ pola elektromagnetycznego na człowieka i środowisko uzależniony jest od wysokości natężenia (lub gęstości mocy) oraz częstotliwości drgań. Dlatego wartość poziomów dopuszczalnych jest określana w pasmach częstotliwości. Poniżej przedstawiono tabelę z wartościami dopuszczalnymi.

Tabela 23. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych dla miejsc dostępnych dla ludności

Lp.	Wielkość fizyczna Zakres częstotliwości promieniowania	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
1.	0 Hz	10 kV/m	2500 A/m	-
2.	od 0 Hz do 0,5 HZ	-	2500 A/m	-
3.	od 0,5 Hz do 50 HZ	10 kV/m	60 A/m	-
4.	od 0,05k Hz do 1 kHz	-	3/f A/m	-
5.	od 0,001 MHz do 3 MHz	20 V/m	3 A/m	-
6.	od 3 MHz do 300 MHz	7 V/m	-	-
7.	od 300 MHz do 300 GHZ	7 V/m	-	0,1 W/m ²

Tabela 24. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową

Lp.	Wielkość fizyczna Zakres częstotliwości promieniowania	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
1.	50 Hz	1 kV/m	60 A/m	-

Ocenę oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko przeprowadza się zgodnie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Średni poziom pól elektromagnetycznych na terenie województwa mazowieckiego, wyznaczony na podstawie wszystkich pomiarów wykonanych w 2021 r. jest równy 0,61 V/m. W 2022 roku na terenie Miasta Kobyłka prowadzony był monitoring natężenia pól elektromagnetycznych w ramach stałej sieci monitoringu. W Mieście Kobyłka zlokalizowane były 2 punktu pomiarowe - Plac 15-go Sierpnia oraz przy ul. Oleńki 3. Wartość wskaźnika poziomu emisji pól elektromagnetycznych dla składowej elektrycznej wynosiła w tych punktach 0,8 [V/m].

Przy obecnym postępie cywilizacyjnym nie można wyeliminować promieniowania elektromagnetycznego ze środowiska, dlatego niezbędne jest regularne monitorowanie jego poziomów, aby reagować na ewentualne przekroczenia wartości dopuszczalnych. W związku z tym zaleca się kontynuację monitoringu w środowisku, a także inwentaryzację źródeł emisji pól elektromagnetycznych, wdrażanie nowoczesnych technik ograniczających tego typu promieniowanie.

5.4.2. Analiza SWOT

Analizę SWOT przeprowadzono w celu wyodrębnienia najważniejszych problemów i zagrożeń Gminy Miasta Kobyłka w zakresie pól elektromagnetycznych.

Tabela 25. Analiza SWOT - pola elektromagnetyczne

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
– Zelektryfikowanie całej gminy, – Brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych dla województwa	– Występowanie źródeł promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy, – Mała świadomość społeczna na temat oddziaływania pól elektromagnetycznych oraz skutków zdrowotnych. – Brak punktu pomiarowego poziomu pola elektromagnetycznego na terenie gminy
SZANSE	ZAGROŻENIA
– Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed polami elektromagnetycznymi, – Kontrola obecnych oraz potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego.	– Możliwość powstania nowych źródeł emitujących promieniowanie elektromagnetyczne, – Wzrost zapotrzebowania na Internet, smartfony (sprzęt emitujący promieniowanie elektromagnetyczne).

Źródło: Opracowanie własne

5.5. Gospodarowanie wodami

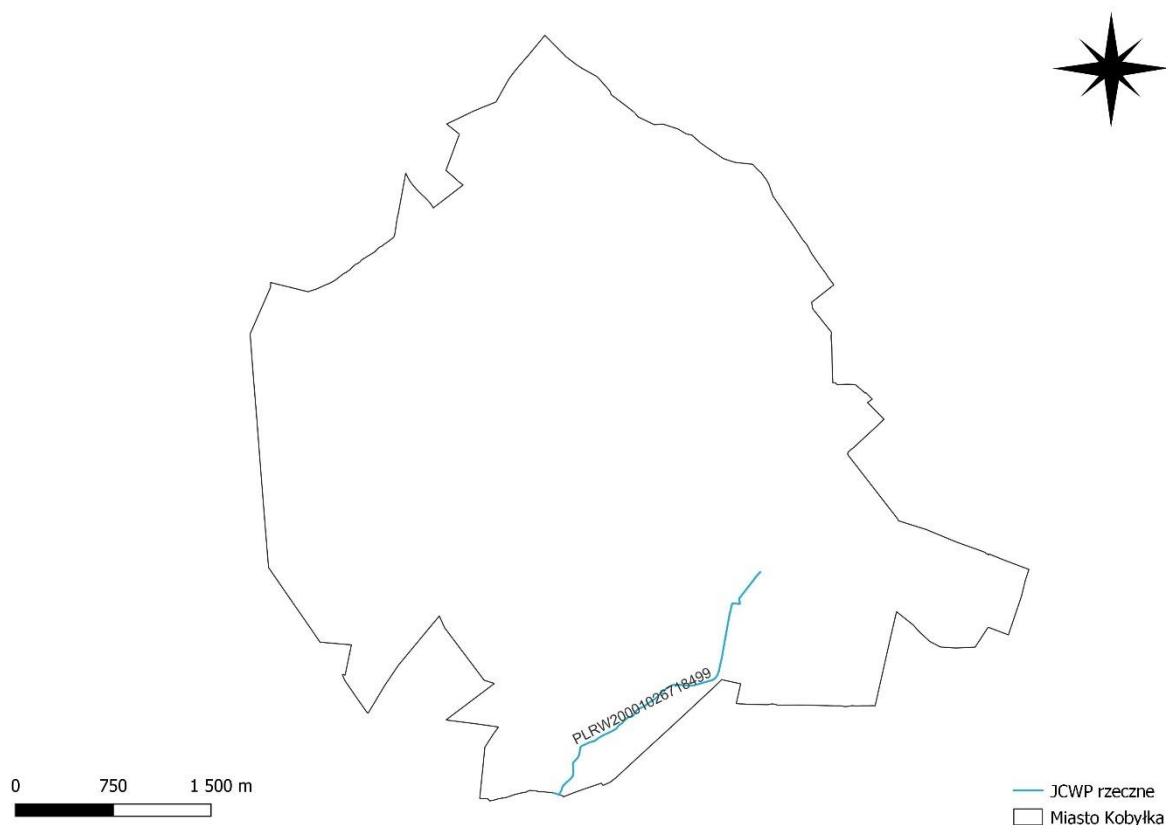
Zgodnie z art. 113 ustawy Prawo wodne (Dz.U. z 2022 r. poz. 2625 ze zm.) jednym z dokumentów planistycznych w gospodarowaniu wodami są plany gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Dokumenty te stanowią podstawę podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych i zasady gospodarowania nimi w przyszłości.

5.5.1. Analiza stanu wyjściowego

Wody powierzchniowe

Miasto Kobyłka znajduje się w zasięgu zlewni rzeki Czarnej oraz Długiej. Rzeka Długa zlokalizowana jest wzdłuż południowej granicy analizowanego obszaru (sąsiedztwo gminy Zielonka). Obie rzeki stanowią odbiorniki wód opadowych: rzeka Czarna z części północnej obszaru, natomiast rzeka Długa z części południowej. Miasto Kobyłka w zakresie wód powierzchniowych znajduje się pod nadzorem Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie i należy do obszaru dorzecza Wisły. Na sieć rzeczną składają się niewielkie ciek, do których zalicza się: Dopływ z Kobyłki, Dopływ spod Pustelnika oraz Dopływ spod Wołomina. Na omawianym terenie znajduje się wiele stawów i oczek wodnych o głębokości od 2 do 3 m, głównie w dawnych wyrobiskach poeksploatacyjnych.

Gmina położona jest w obrębie występowania jednej jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych. Przedstawia je rycina poniżej.

Rysunek 12. Jednolite części wód powierzchniowych na terenie Miasta Kobylka

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KZGW

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód na podstawie wyników państwowego monitoringu środowiska (PMŚ). Stan JCWP ocenia się uwzględniając wyniki klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Stan ekologiczny określa się dla wód typu naturalnego, potencjał ekologiczny dla wód uznanych jako sztuczne lub silnie zmienione. Na ocenę stanu/potencjału ekologicznego JCWP składają się elementy biologiczne, wspierające ich ocenę wskaźniki fizykochemiczne wraz z grupą substancji specyficznych i hydromorfologiczne. Klasyfikuje się je na podstawie kryteriów wyrażonych jako wartości graniczne wskaźników jakości wód, z uwzględnieniem typów wód powierzchniowych. Stan ekologiczny JCWP klasyfikuje się przez przypisanie jej jednej z pięciu klas jakości. Potencjał ekologiczny klasyfikuje się poprzez przypisanie JCWP czterech klas jakości (klasy I i II tworzą wspólnie potencjał dobry i powyżej dobrego). Kolejnym osobnym elementem oceny JCWP jest stan chemiczny, klasyfikowany na podstawie wyników badań obecności substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń. Środowiskowe normy jakości dla substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń nie uwzględniają typologii wód. Są to stężenia pojedynczego wskaźnika lub grupy wskaźników w wodzie, osadach wodnych lub organizmach wodnych, które nie powinny być przekroczone z uwagi na ochronę środowiska i zdrowia ludzi.

Miasto położone jest w obrębie występowania trzech jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych. Przedstawia ją tabela oraz rycina poniżej.

Tabela 26. Jednolite części wód powierzchniowych na terenie Miasta Kobylka

Lp.	Kod JCWP (zgodnie z II aktualizacją Planów Gospodarowania Wodami)	Kod JCWP (przed II aktualizacją Planów)	Nazwa JCWP (zgodnie z II aktualizacją Planów Gospodarowania Wodami)
1.	RW200001026718499	RW20001726718496	Długa

Źródło: GIOŚ

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód na podstawie wyników państwowego monitoringu środowiska (PMŚ). Stan JCWP ocenia się uwzględniając wyniki klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Stan ekologiczny określa się dla wód typu naturalnego, potencjał ekologiczny dla wód uznanych jako sztuczne lub silnie zmienione. Na ocenę stanu/potencjału ekologicznego JCWP składają się elementy biologiczne, wspierające ich ocenę wskaźniki fizykochemiczne wraz z grupą substancji specyficznych i hydromorfologiczne. Klasyfikuje się je na podstawie kryteriów wyrażonych jako wartości graniczne wskaźników jakości wód, z uwzględnieniem typów wód powierzchniowych. Stan ekologiczny JCWP klasyfikuje się przez przypisanie jej jednej z pięciu klas jakości. Potencjał ekologiczny klasyfikuje się poprzez przypisanie JCWP czterech klas jakości (klasy I i II tworzą wspólnie potencjał dobry i powyżej dobrego). Kolejnym osobnym elementem oceny JCWP jest stan chemiczny, klasyfikowany na podstawie wyników badań obecności substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń. Środowiskowe normy jakości dla substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń nie uwzględniają typologii wód. Są to stężenia pojedynczego wskaźnika lub grupy wskaźników w wodzie, osadach wodnych lub organizmach wodnych, które nie powinny być przekroczone z uwagi na ochronę środowiska i zdrowia ludzi.

Jednolite części wód powierzchniowych rzecznych znajdujące się na terenie Miasta Kobyłka objęte jest monitoringiem jakości wód powierzchniowych płynących.

Tabela poniżej przedstawia ocenę wykonaną dla jednolitych części wód powierzchniowych należących do terenu gminy uwzględniając najnowsze badania (2019).

Tabela 27. Monitoring JCWP występujących na terenie Miasta Kobyłka

Lp.	Nazwa JCWP	Kod JCWP	Status	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan/potencjał ekologiczny	Klasyfikacja stanu chemicznego	Ocena stanu JCWP
JCWP RZECZNE							
1.	Długa od źródeł do Kanału Magenta	RW2000172 6718496	Naturalna część wód	>2	zły stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód

Źródło: GIOŚ

Stan ekologiczny jest klasyfikowany zgodnie z zapisami Załącznika V do RDW. Na ocenę stanu ekologicznego składa się ocena parametrów, w RDW określanych jako elementy jakości, zebranych w trzy grupy: elementy biologiczne, fizykochemiczne i hydromorfologiczne. Zestaw elementów jakości nieco się różni w różnych kategoriach wód. W każdej jednolitej części wód powierzchniowych powinny być ocenione wszystkie elementy jakości, na podstawie bezpośredniego monitoringu lub modelowania. W Ramowej dyrektywie wodnej zdefiniowano dość szczegółowo kryteria osiągnięcia przez jednolitą część wód stanu bardzo dobrego, dobrego i umiarkowanego oraz jednoznacznie stanu słabego i złego.

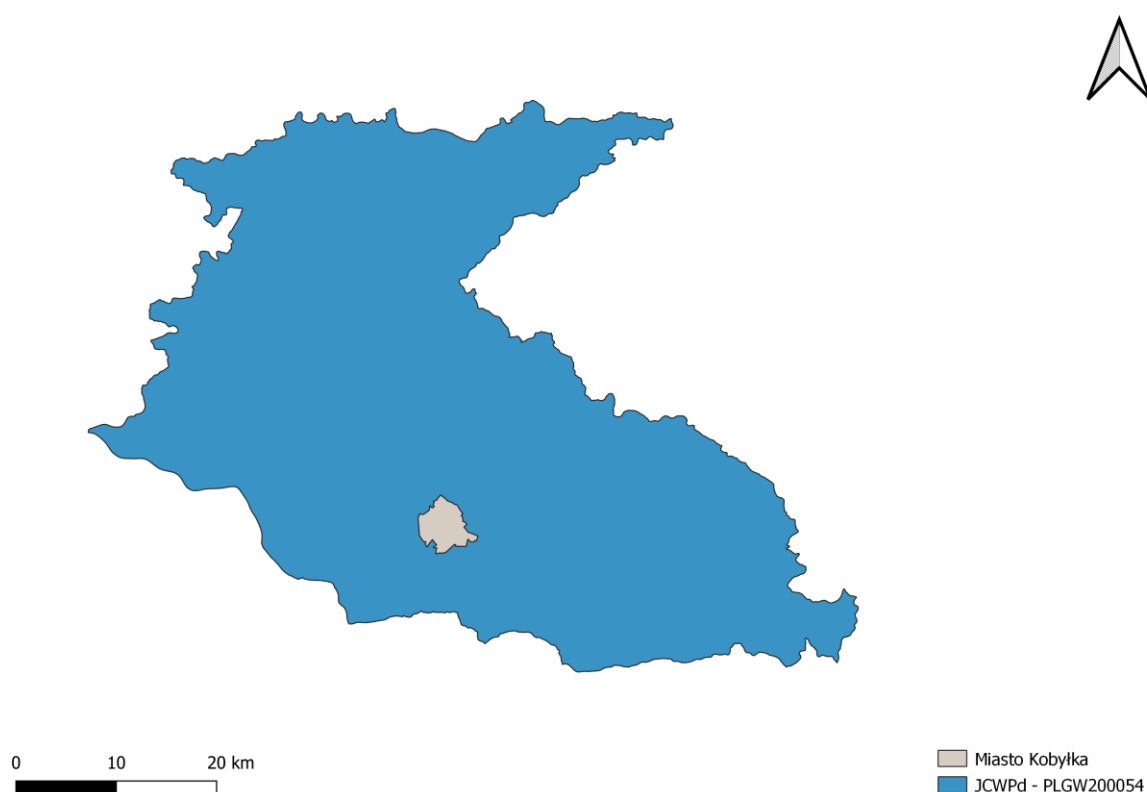
Jednym z podstawowych czynników wpływających na jakość wód powierzchniowych są zanieczyszczenia zawarte w ściekach odprowadzanych bez oczyszczania z gospodarstw indywidualnych. Tak jest w przypadku Miasta Kobyłka. Stosowanie nadmiernych ilości nawozów sztucznych i chemicznych ochrony roślin w znacznej mierze mogą przyczyniać się do zanieczyszczeń cieków znajdujących się na obszarze gminy. Stan zły oznacza, że siedlisko jest przekształcone poważnie, na co wskazuje brak wielu biocenoz charakterystycznych dla danego typu wód powierzchniowych.

Wody podziemne

Wody gruntowe na terenie Miasta Kobyłka występują na bardzo zróżnicowanym poziomie. W zasięgu dolin oraz obniżen terenowych znajdują się płytkie wody gruntowe 0 – 1,5 m p.p.t., natomiast zachodnia części miasta obfituje głównie w wody gruntowe znajdujące się płycej niż 2 m p.p.t. Są to typowe wody okresowo zanikające i mało zasobne, uzależnione od ilości opadów atmosferycznych. Głębsze poziomy wody gruntowej są zlokalizowane w północnej oraz centralnej części miasta.

Omawiany obszar leży praktycznie w całości w granicach jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) 54.

Przepływ wód podziemnych w obrębie JCWPd 54 odbywa się ku dolinom Wisły, Narwi i Bugu, stanowiącym główną strefę drenażu. Omawiany obszar drenowany jest przez cieki i zbiorniki powierzchniowe. Wyjątek stanowi strefa południowego brzegu Zalewu Zegrzyńskiego, od ujściowego odcinka Rządzy na wschodzie po zaporę w Dębem na zachodzie, gdzie ma miejsce infiltracja brzegowa spowodowana spiętrzeniem wód w zbiorniku. Wody podziemne JCWPd 54 zasilane są głównie w strefach wysoczyzn poprzez infiltrację opadów atmosferycznych. Wg karty informacyjnej JCWPd Polskiej Informacji Geologicznej, stan ilościowy, chemiczny oraz ogólny stan JCWPd oceniono na dobry, a niespełnienie celów środowiskowych jest nie zagrożone. Obszar JCWPd nr 54 zajmuje powierzchnię 2 273,1 km². W czwartorzędzie występuje jeden lub dwa poziomy wodonośne nie będące w łączności hydraulicznej z poziomem. Pojedynczy poziom mioceniński występuje na części obszaru JCWPd i z reguły nie posiada łączności z poziomem oligoceńskim. W utworach oligocenu występuje jeden lub dwa poziomy wodonośne przy czym dolny poziom ma kontakt hydrauliczny z zasolonymi wodami kredy. Głębokość występowania wód słodkich wynosi ok. 30 m.

Rysunek 13. JCWPd na terenie Miasta Kobyłka
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIG

W 2021 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring operacyjny stanu chemicznego wybranych jednolitych części wód podziemnych. Próbkę wód podziemnych pobrano w 380 punktach pomiarowych. Badania nie były prowadzone w JCWPd 54, tym samym nie obejmują teren Miasta Kobyłka.

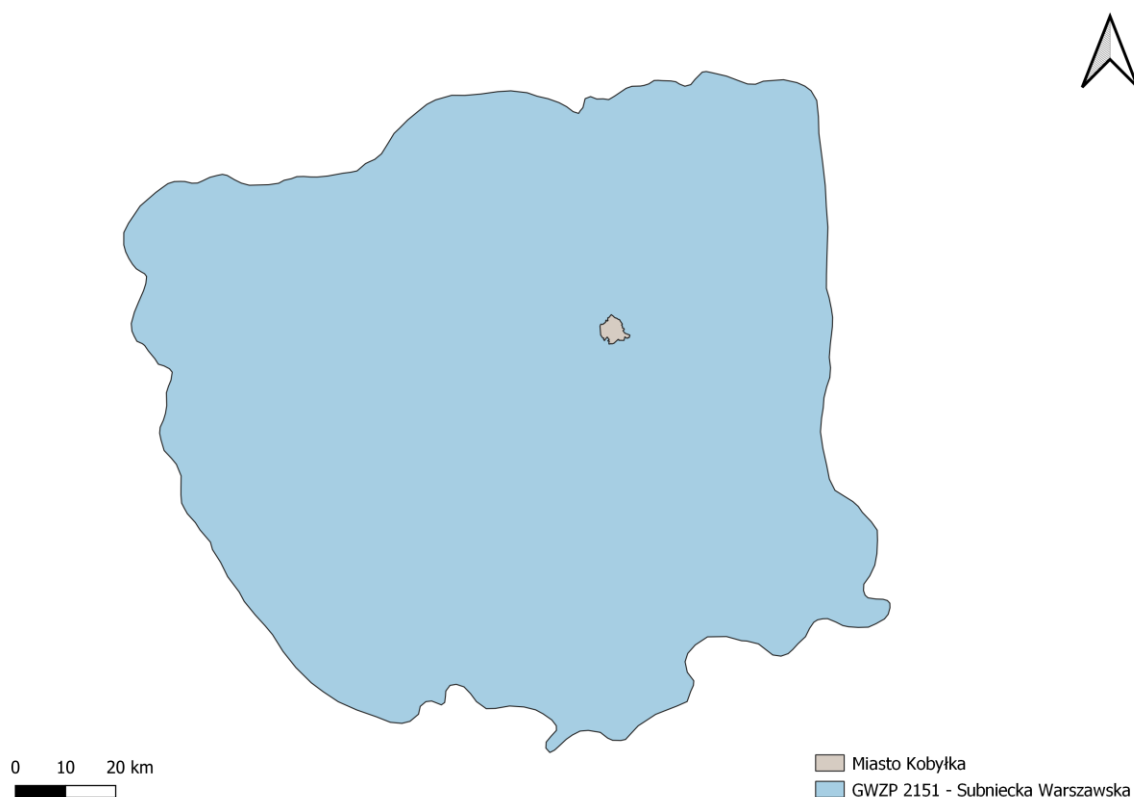
Ramowa Dyrektywa Wodna nakłada na państwa członkowskie Unii Europejskiej obowiązek opracowania i wdrożenia programów działań służących osiągnięciu ustalonych celów środowiskowych. W odniesieniu do wód podziemnych (art. 59 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne) celem środowiskowym jest zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń, zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu, ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem

tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan. Jednym ze sposobów szeroko pojętej ochrony wód podziemnych służącej osiągnięciu celów środowiskowych jest opracowana w Polsce koncepcja udokumentowania i ochrony najcenniejszych zasobów tych wód – głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP). Zgodnie z art. 120 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne ochronie zasobów wodnych służy m.in. ustanawianie obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, do których zalicza się także główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP). Główne zbiorniki wód podziemnych to struktury geologiczne zasobne w wodę, które stanowią lub mogą stanowić w przyszłości strategiczne zasoby wód podziemnych do wykorzystania dla zaopatrzenia ludności i podstawowych gałęzi gospodarki wymagających wody wysokiej jakości. Zgodnie z umownymi kryteriami wydzielania - ze względu na wysoką jakość wód, zasobność i potencjalną produktywność - GZWP stanowią najcenniejsze fragmenty jednostek hydrostrukturalnych i systemów wodonośnych. Wymagają one szczególnej ochrony w zakresie stanu chemicznego i ilościowego wód podziemnych oraz kontroli zarządzania zasobami, z zachowaniem priorytetu dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia i zaspokojenia niezbędnych potrzeb gospodarczych. Miasto Kobyłka leży w obrębie GZWP 215 - Subniecka Warszawska. Charakterystykę GZWP opisują poniższe tabele, a położenie gminy względem GZWP przedstawia poniższa rycina.

Tabela 28. Charakterystyka GZWP 215

Charakterystyka GZWP 215	
Powierzchnia [km ²]	51 000
Powierzchnia w obrębie JCWPd [km ²]	3 215
Typ zbiornika	Porowy
Zasoby wód podziemnych [m ³ /d]	250 000

Źródło: GIOŚ

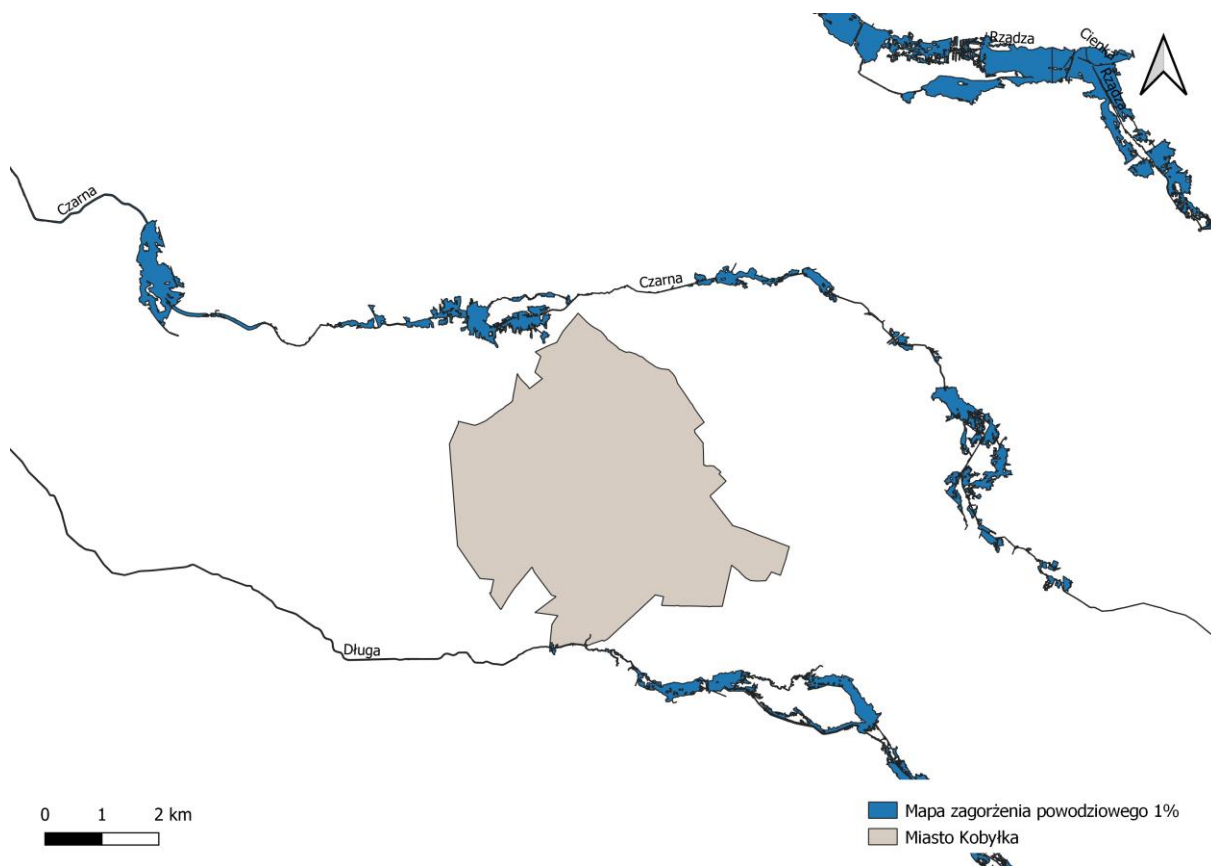

Rysunek 14. GZWP na terenie Miasta Kobyłka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych <https://www.pgi.gov.pl/>

Zagrożenie powodzią

Na terenie Miasta Kobyłka występują obszary zagrożone powodzią. Mogą być powodowane gwałtownym topnieniem śniegu, intensywnymi deszczami, zlodowaceniem rzek, krótkotrwałymi burzami oraz silnymi wiatrami. Zagrożenie dotyczy w głównej mierze terenów w bliskiej odległości od rzeki Czarnej i Długiej. Ponadto mogą wystąpić lokalne podtopienia gospodarstw na terenie gminy w wyniku gwałtownych opadów deszczu lub roztopów, gdzie drobne ciekі wodne lub zbiorniki bezodpływowe nie będą w stanie pomieścić nadmiernej ilości wody.

Rysunek 15. Zagrożenie powodziowe od strony rzek 1%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ISOK

5.5.2. Analiza SWOT

Analizę SWOT przeprowadzono w celu wyodrębnienia najważniejszych problemów i zagrożeń Gminy Miasta Kobyłka w zakresie gospodarowania wodami.

Tabela 29. Analiza SWOT - Gospodarowanie wodami

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
– Położenie granic gminy na obszarze jednego GZWP, – Ogólny dobry stan wód podziemnych, – Prowadzony monitoring wód na obszarze gminy	– Słaby stan ekologiczny i chemiczny wód powierzchniowych, – Uboga sieć hydrograficzna gminy, – Występowanie obszarów zagrożonych powodzią
SZANSE	ZAGROŻENIA

– Propagacja rolnictwa ekologicznego, – Zwiększenie retencji wodnej, – Edukacja mieszkańców w zakresie konieczności ochrony wód.	– Niekontrolowane zrzuty ścieków, – Niewłaściwa gospodarka komunalna, – Możliwość zanieczyszczenia wód w przypadku awarii w oczyszczalni lub wycieków ze zbiorników bezodpływowych.
--	---

Źródło: opracowanie własne

5.6. Gospodarka wodno-ściekowa

5.6.1. Analiza stanu wyjściowego

Gospodarkę ściekową reguluje Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (Dz. U. z 2023 roku poz. 537 ze zm.), która ściekiem bytowym określa ścieki z budynków mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej, powstające w wyniku ludzkiego metabolizmu lub funkcjonowania gospodarstw domowych oraz ścieki o zbliżonym składzie pochodzące z tych budynków. Ściekami komunalnymi nazywa się ścieki bytowe lub mieszaninę ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, odprowadzane urządzeniami służącymi do realizacji zadań własnych Miasta Kobyłka w zakresie kanalizacji i oczyszczania ścieków komunalnych. Ścieki przemysłowe to ścieki, niebędące ściekami bytowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, powstałe w związku z prowadzoną przez zakład działalnością handlową, przemysłową, składową, transportową lub usługową, a także będące ich mieszaniną ze ściekami innego podmiotu, odprowadzane urządzeniami kanalizacyjnymi tego zakładu.

Zaopatrzenie w wodę

Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę ludności Miasta Kobyłka są ujęcia wód podziemnych oraz studni kopanych. Na terenie Miasta Kobyłka obecnie PGK w Kobyłce na potrzeby zbiorowego zaopatrzenia w wodę eksploatuje stację uzdatniania wody zlokalizowaną na terenie zakładu Pit Radwar S.A. o wydajności około 900m³/d. Reszta potrzebnej wody hurtowo jest kupowana od PWiK w Wołominie. Na potrzeby zbiorowego zaopatrzenia w wodę odwiercone zostały dwie studnie. Będą one zaopatrywały projektowaną stację uzdatniania wody przy ul. Kordeckiego – Wygonowej. Planowany czas oddania do użytku 2024r.

Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Kobyłce jest podmiotem odpowiedzialnym za zaspokajanie potrzeb mieszkańców Miasta Kobyłka w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz odbioru i odprowadzania ścieków poprzez czynności w zakresie m.in. ujmowania, uzdatniania i dostarczania wody o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i na potrzeby gospodarcze, odbioru i przesyłania ścieków systemem kanalizacji sanitarnej, stałego nadzoru nad urządzeniami wodociągowo – kanalizacyjnymi, będącymi w dyspozycji, ich konserwacji, remontów, wymiany i naprawy, usuwania awarii wodociągowych i kanalizacyjnych na sieciach i przyłączach będących własnością Spółki, usuwania awarii wodociągowych i kanalizacyjnych na sieciach i przyłączach będących w posiadaniu Odbiorców usług, na zlecenie (odpłatnie), budowy sieci wod.-kan. wynikających z Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, budowy przyłączy wodociągowo-kanalizacyjnych, na zlecenie (odpłatnie), kontroli bieżącego wykonawstwa robót zgodnie z obowiązującymi przepisami, dokonywania odczytów wodomierzy mierzących ilość dostarczonej wody i ilość odprowadzonych ścieków, wydawania warunków technicznych do projektowania sieci i przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych oraz uzgadniania dokumentacji technicznej w zakresie budowy urządzeń podziemnych. Według dostępnych danych GUS (31.XII.2021), zużycie wody na 1 mieszkańca w 2021 roku wynosiło średnio 31,6 m³. Zgodnie z danymi GUS w 2021 roku dostarczono 2,4 dm³ wody gospodarstwom domowym.

Sieć wodociągowa na terenie Miasta Kobyłka jest bardzo dobrze rozwinięta. Według danych GUS (31.XII.2021), łącznie z sieci wodociągowej na terenie gminy korzysta 79,3 % mieszkańców. Charakterystyka sieci wodociągowej została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 30. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Miasta Kobyłka (stan na 31.XII.2021 r.)

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1.	Woda dostarczona gospodarstwu domowym	dam ³	865,5
2.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	20 463
3.	% ludności korzystającej z instalacji	%	79,3
4.	Zużycie wody na 1 mieszkańca	m ³	31,6

Źródło: GUS

Tabela 31. Charakterystyka sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie Miasta Kobyłka

Stan na rok	Długość sieci wodociągowej [km]	Długość sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej [km]	Długość sieci kanalizacji sanitarnej tłocznej [km]	Pompownie [szt]	Przyłącza wodociągowe [szt]
2019	99,3	95	23,6	62	6545
2020	102,5	95,1	23,6	62	6850
2021	103	95,3	23,6	62	7098
2022	105,4	95,9	23,9	63	7603
2023	106,5	97,6	24,3	66	7664

Źródło: PGK Kobyłka

PGK w Kobyłce od 01.06.2020r. rozpoczęło eksploatację infrastruktury wod – kan na terenie Miasta Kobyłka. W tym roku oraz w 2021r. prowadzony był proces przepisywania umów na dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków.

- Na koniec 2021r. zawarte było 7485 umów na dostawę wody,
- Na koniec 2022r. zawarte było 8010 umów na dostawę wody,
- Na dzień 12.09.2023r. zawarte jest 8307 umów na dostawę wody.

Miasto Kobyłka zaopatrywane jest w większości z jednej stacji uzdatniania wody przy ul. Granicznej 1 w Wołominie. Drugim źródłem zaopatrzenia w wodę jest wodociąg zakładowy zlokalizowany w Kobyłce przy ul. Nadmeńskiej 14 należącym do przedsiębiorstwa PIT-RADWAR S.A. ul. Poligonowa 30 w Warszawie, który zaopatruje osiedle przy ul. Nadmeńskiej (około 600 osób). Dodatkowo, lokalnie mieszkańcy są zaopatrywani w wodę z indywidualnych studni.

Istniejące i planowe zbiorniki małej retencji

Na terenie Miasta nie występują zbiorniki małej retencji, jak również gmina nie planuje lokalizować na swoim terenie zbiorników małej retencji.

Gospodarka ściekowa

Całkowita długość sieci kanalizacyjnej w Mieście Kobyłka wynosiła na koniec 2021 roku 95,3 km. Mieszkańcy niepodłączeni do sieci kanalizacyjnej gromadzą ścieki w zbiornikach bezodpływowych lub korzystają z przydomowych oczyszczalni ścieków. Zagrożenie dla stanu czystości wód podziemnych i powierzchniowych stanowić mogą nieszczelne szamba oraz ścieki pochodzące z nieprawidłowo użytkowanych przydomowych oczyszczalni. Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2022 poz. 2519 ze zm.) gminy mają obowiązek prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.

Tabela 32. Ilość zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków w gminie (wg stanu na rok 2021)

Gmina	Liczba zbiorników bezodpływowych	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków
Gmina	1 350	0

Źródło: GUS

Podstawowym instrumentem wdrożenia postanowień dyrektywy 91/271/EWG dotyczących oczyszczania ścieków komunalnych jest Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK). Celem Programu jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.

Ścieki komunalne z terenu Miasta Kobyłka odprowadzane są do oczyszczalni „Krym” w miejscowości Leśniakowizna. Jest to oczyszczalnia z podwyższonym usuwaniem biogenów o przepustowości średniej 12 000 m³/d. Ilość powstających odpadów w procesie oczyszczania ścieków jest nieznana, ze względu na hurtowo odprowadzanie ścieków do oczyszczalni w Wołominie.

Rodzaj i ilość ścieków wytworzonych na terenie Miasta Kobyłka:

- 2021 – socjalno – bytowe 764 500m³, przemysłowe 20 600m³,
- 2022 – socjalno – bytowe 793 300m³, przemysłowe 27 500m³.

Poniższa tabela przedstawia charakterystykę sieci kanalizacyjnej na terenie Miasta Kobyłka. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej rok w rok zwiększa się. Pomiędzy 2018 a 2021 roku ilość mieszkańców korzystających z kanalizacji wzrosła o 2 360 osób.

Tabela 33. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie Miasta Kobyłka (stan na 31.XII.2022 r.)

Cecha	2018	2019	2020	2021	2022
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	95,0	95,0	95,1	95,3	95,9
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	5 179	5 668	5 997	6 397	6 910
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną [dam ³]	658,4	690,2	761,3	801,1	980,0
Ścieki oczyszczane odprowadzone [dam ³]	677,0	708,0	911,0	972,0	1 034,0
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [osoba]	19 426	20 278	21 057	21 786	b.d.

Źródło: GUS

5.6.2. Analiza SWOT

Analizę SWOT przeprowadzono w celu wyodrębnienia najważniejszych problemów i zagrożeń Gminy Miasta Kobyłka w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

Tabela 34. Analiza SWOT - Gospodarka wodno-ściekowa

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
– Wysoki wskaźnik zwodociągowania Miasta Kobyłka, – Woda dobrej jakości dostarczana mieszkańcom, – Prowadzenie ewidencji ilości zbiorników bezodpływowych,	– Duża ilość zbiorników bezodpływowych, – Brak zbiorników małej retencji, – Mała ilość przydomowych oczyszczalni ścieków
SZANSE	ZAGROŻENIA
– Stałe modernizacje sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, – Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.	– Możliwość zanieczyszczenia wód w przypadku awarii w oczyszczalni lub wycieków ze zbiorników bezodpływowych.

Źródło: opracowanie własne

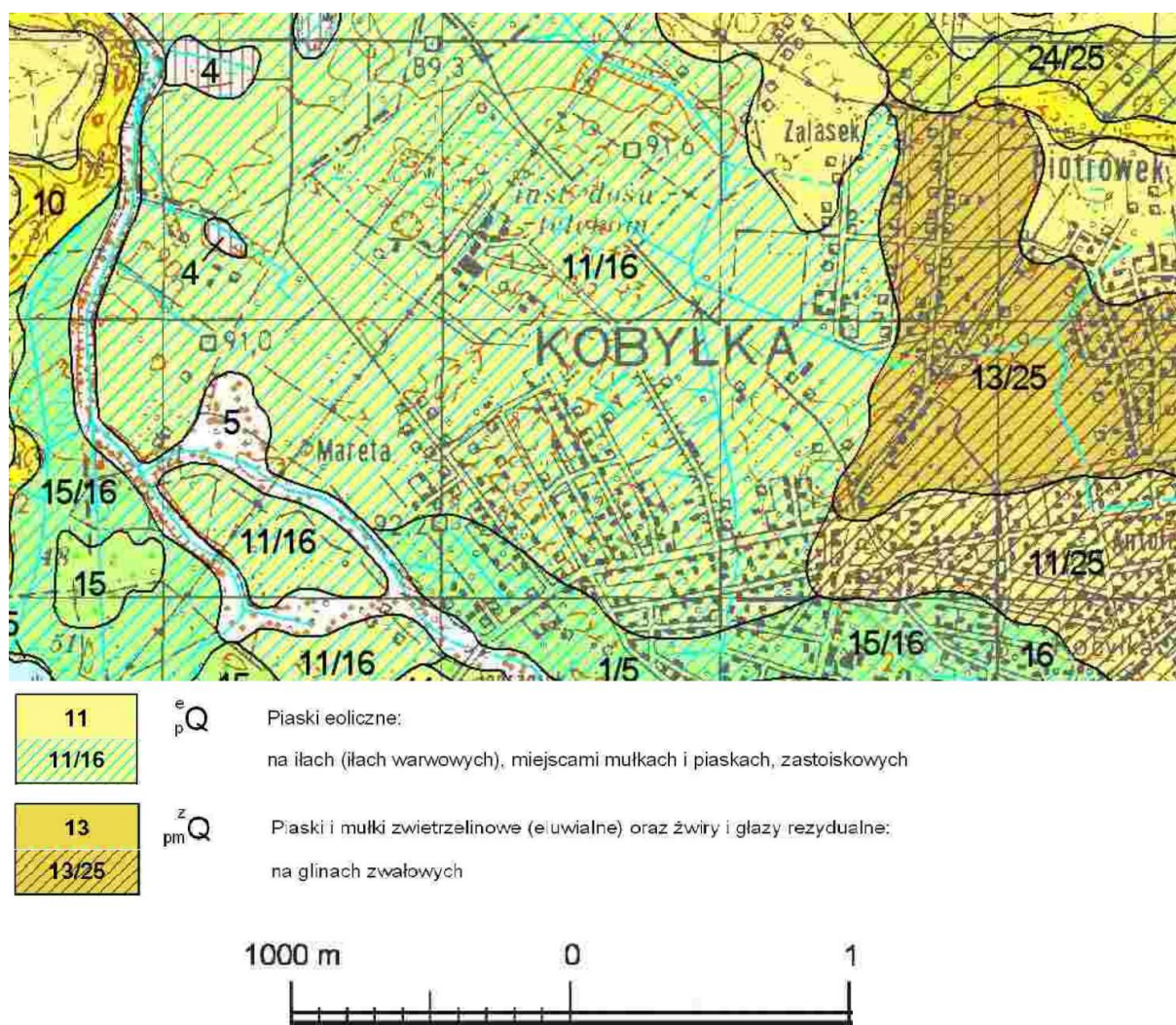
5.7. Zasoby geologiczne

5.7.1. Analiza stanu wyjściowego

Miasto Kobyłka pod względem geologiczno-strukturalnym leży w obrębie Obniżenia Podlaskiego, należącego do Platformy Wschodnioeuropejskiej. Platforma ta obejmuje północno – wschodnią część Polski. W jej skład wchodzi 2 wyraźne części – fundament krystaliczny zbudowany z prekambryjskich skał magmowych

i metamorficznych oraz zalegająca na fundamencie pokrywa osadowych skał paleozoicznych, mezozoicznych i kenozoicznych. Obniżenie Podlaskie jest asymetryczną depresją. Pokrywą tworzą skały górnego prekambriu, starszego paleozoiku, permu, jury, kredy, trzecio- i czwartorzędu. Grubość pokrywy wypełniającej obniżenie podłoża to przedział 1000 – 4000m. Tektonicznie Obniżenie Podlaskie jest uzależnione od budowy podłoża krystalicznego, w tym od uskoku, które z cokołu krystalicznego przechodzą w skały osadowe. Na północy Obniżenia Podlaskiego występują uskoki o rozciągłości równoleżnikowej.

Pokrywa geologiczna Miasta Kobyłka jest zróżnicowana. W północnej i środkowej części występują piaski, żwiry i mułki rzeczne, pochodzące ze zlodowacenia północnopolskiego. Wschodnią część charakteryzują piaski eoliczne, lokalnie w wydmach z czwartorzędu. Południowa część Kobyłki jest bardziej zróżnicowana - występują iły, mułki i piaski zastoiskowe. Na południowym – wschodzie znajdują się gliny zwałowe, ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe, na południu obecne są piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły.

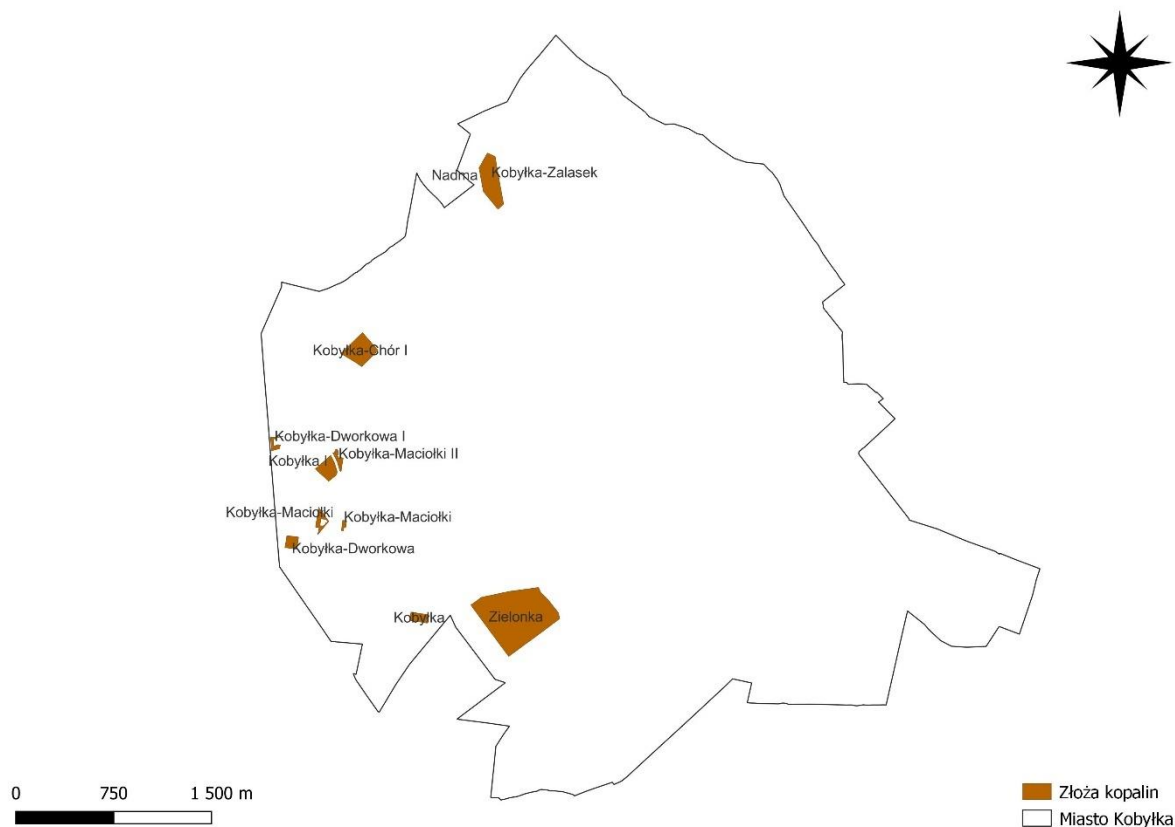
Rysunek 16 Mapa geologiczna Miasta Kobyłka

Źródło: PIG

Na terenie Miasta Kobyłka, znajdują się złoża surowców, których charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli, a położenie przedstawia poniższa mapa.

Tabela 35 Charakterystyka złóż występujących na terenie Miasta Kobyłka

Złoże	Nr w rejestrze	Status	Data wyznaczenia obszaru górniczego	Powierzchnia w m ²	Rodzaj kopaliny
Kobyłka – dz.59	10-7/7/484	aktualny	2007-04-19	3 479,00	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
Kobyłka – Maciołki II	10-7/2/109	zniesiony	2000-06-19	5 247,00	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
Kobyłka – Osiedle Chór	XLV/1/11	zniesiony	1997-11-17	4 893,00	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
Kobyłka dz. 850	10-7/3/183	zniesiony	2001-03-23	2 736,00	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
Kobyłka Kolonia Chór – dz. Nr 46	10-7/7/524	zniesiony	2007-10-11	2 584,00	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
Kobyłka Kolonia Chór 5	10-7/1/75	zniesiony	2000-05-22	23 392,00	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
Kobyłka Kolonia Chór 5A	10- 7/10/977/a, b	aktualny	2012-08-16	15 443,00	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
Kobyłka Maciołki DM	XLV/1/1	zniesiony	1995-12-27	78 184,00	Surowce ilaste ceramiki budowlanej

Rysunek 17 Mapa położenia złóż kopalin na terenie Miasta Kobyłka

Źródło: opracowanie własne na podstawie MIDAS

5.7.2. Analiza SWOT

Analizę SWOT przeprowadzono w celu wyodrębnienia najważniejszych problemów i zagrożeń Miasta Kobyłka w zakresie zasobów geologicznych.

Tabela 36. Analiza SWOT - Zasoby geologiczne

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
– Występowanie złóż kopalin na terenie miasta, – Brak nielegalnej i niekontrolowanej eksploatacji kopalin	– Eksploatacja surowców mogąca powodować zanieczyszczenie lub zubożenie walorów środowiska przyrodniczego
SZANSE	ZAGROŻENIA
– Monitoring obszarów występowania złóż, – Zabezpieczenie obszaru występowania udokumentowanych zasobów dla ich ewentualnej późniejszej eksploatacji, – Rekultywacja i zagospodarowanie terenów poeksploatacyjnych w kierunku rekreacyjnym	– Negatywne oddziaływanie planowanej eksploatacji, – Wydobywanie kopalin bez koncesji lub niezgodnie z koncesją

Źródło: opracowanie własne

5.8. Gleby

5.8.1. Analiza stanu wyjściowego

Na terenie Miasta Kobyłka dominują gleby mineralne słabe - bielcowe i pseudobielcowe - tworzą one kompleksy rolnicze żytni najslabszy i słaby. Występują tu również gleby brunatne, gleby murszowe mineralne oraz murszowate. Wyspowo pojawiają się też czarne ziemie zdegradowane oraz mady występujące wzdłuż doliny rzeki Długiej. Gleby torfowe występują śladowo. Gleby organiczne chronione (murszowe, torfowe i murszowo-torfowe) znajdują się w północnej i południowej części miasta zajmując znikome powierzchnie. Występujące na terenie miasta gleby w większości zaliczane są do gleb słabych o niskiej przydatności rolniczej. Są to gleby V i VI klasy gruntów rolnych i V i VI klasy łąk i pastwisk. Gleby o średniej przydatności dla rolnictwa kl. IV zajmują niewielkie powierzchnie, głównie przy zachodniej granicy miasta. Są to gleby zaliczane do kompleksu piątego - żytni dobry i łąki kompleksu drugiego. Gleby o wyższych wartościach od wymienionych na terenie miasta nie występują.

Naturalna odporność gleb na chemiczne czynniki niszczące związana jest ściśle z typem gleb. Najmniejszą odporność na tego typu zagrożenia wykazują gleby luźne i słabo gliniaste, ubogie w składniki pokarmowe, a więc głównie gleby bielcowe. Gleby brunatne, zasobne w składniki pokarmowe i wodę, są odporne na zagrożenia chemiczne. Działania antropogeniczne powodują przechodzenie związków biogeny i innych zanieczyszczeń bezpośrednio do gleby, wód podziemnych i powierzchniowych. Do zwiększenia degradacji przyczyniają się także rzeźba terenu oraz warunki atmosferyczne.

Do głównych zagrożeń dla stanu gleb dla Miasta Kobyłka można zliczyć narażenie na oddziaływanie odcinków dróg o dużym natężeniu ruchu, składowiska odpadów, czy obszary zajmowane pod zabudowę.

Dla gleby problemem mogą być zanieczyszczenia pyłowe, których źródłem jest głównie transport drogowy. Wiąże się z nim dodatkowo obecność takich zanieczyszczeń, jak substancje ropopochodne, metale ciężkie, związki azotu, węglowodory, sól stosowana w okresie zimy czy detergenty. Ten rodzaj zanieczyszczeń występuje w pasach przyległych do dróg, co może powodować lokalne zanieczyszczenie gruntu. Najważniejszymi zabiegami, które mogą ograniczyć degradację fizyczną gleb wskutek narażenia na powyższe zanieczyszczenia są: ograniczenie przeznaczenia gleb na cele nierolnicze i nieleśne, zapobieganie procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w produkcji rolniczej lub leśnej, zachowanie torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych, przywracanie i poprawianie wartości użytkowej gruntom.

W wyniku niewłaściwej działalności rolniczej do gleb i gruntów przedostają się zanieczyszczenia pochodzące z użytych w nadmiarze nawozów mineralnych i organicznych. Niebezpieczne związki pochodzą także z stosowanych pestycydów i innych środków ochrony roślin. Szkodliwe substancje zmieniają w znaczny

sposób właściwości gleb. Zwiększone zakwaszenie lub alkalizacja gleb negatywnie wpływa na mikrofaunę i mikroflorę glebową, co powoduje zmniejszenie tempa rozkładu szczątków organicznych oraz tworzenie warstwy humusowej. Gleby takie stają się mniej urodzajne, co wpływa na mniejsze ilości i gorszą jakość plonów. Na zakwaszenie wpływają również tzw. kwaśne deszcze, które wymywają zanieczyszczenia z powietrza atmosferycznego. Zanieczyszczenie gleby nadmierną ilością azotanów, powoduje zmniejszenie odporności roślin na choroby i szkodniki. Rośliny rosnące na zanieczyszczonych, przenawożonych glebach zawierają toksyczne substancje, które po spożyciu powodują zagrożenia dla zdrowia ludzi i zwierząt (pasze).

Zanieczyszczenia gleb mogą ulegać przemieszczeniu do środowiska wodnego na skutek wymywania do wód podziemnych lub spływu powierzchniowego do zbiorników i cieków wodnych, powodując ich zanieczyszczenie. Aby zapobiec przedostawaniu się zanieczyszczeń pochodzących z pól uprawnych należy przestrzegać zasad stosowania nawozów wynikających z obowiązujących aktów prawnych m.in.:

- nawozy (z wyjątkiem gnojowicy) na gruntach rolnych stosuje się w odległości co najmniej 5 m od brzegu jezior i zbiorników wodnych o powierzchni do 50 ha, cieków wodnych; rowów (z wyłączeniem rowów o szerokości do 5 m liczonej na wysokości górnej krawędzi brzegu i rowu), kanałów,
- nawozy stosuje się na gruntach rolnych w odległości co najmniej 20 m od brzegu jezior i zbiorników wodnych o powierzchni 50 ha; stref ochronnych ujęć wody oraz obszaru pasa nadbrzeżnego,
- gnojowicę na gruntach rolnych należy stosować co najmniej 10 m od brzegu jezior i zbiorników wodnych o powierzchni powyżej 50 ha, cieków wodnych, rowów z wyłączeniem rowów o szerokości do 5 m oraz kanałów,
- zabrania się stosowania nawozów na glebach zalanych wodą przykrytych śniegiem, zamrzniętych do głębokości 30 cm oraz podczas opadów deszczu.

W celu kontroli zanieczyszczenia gleb konieczne jest prowadzenie kontroli jej jakości. Monitoring jakości gleby i ziemi stanowi podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska. Celem badań jest obserwacja zmian gleb użytkowanych rolniczo, a szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu, pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka.

Monitoring chemizmu gleb ornych Polski jest realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych reprezentatywnych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna, szósta tura Monitoringu przypadła na lata 2020-2022 i była realizowana przez Eurofins OBiKŚ Polska Sp. z o.o., na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Środki na realizację programu Monitoringu pochodzą z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W ramach Monitoringu oznaczane są parametry glebowe decydujące o ich jakości i zdolności do wypełniania funkcji produkcyjnych i środowiskowych (m.in. odczyn, zawartość materii organicznej, zasolenie, zawartość pierwiastków śladowych i zanieczyszczeń organicznych i wiele innych). Zgromadzone w latach 1995-2020 dane pozwalają na ocenę zmian i identyfikację potencjalnych zagrożeń dla jakości i wielofunkcyjności gleb.

Ostatnie badania gleb w ramach monitoringu chemizmu gleb ornych prowadzone były w 2020 roku. Na terenie Miasta Kobyłka nie ma zlokalizowanego punktu pomiarowego. Najbliższy punkt pomiarowy znajduje się w miejscowości Długa Szlachecka, Gmina Halinów, powiat miński, województwo mazowieckie.

5.8.2. Analiza SWOT

Analizę SWOT przeprowadzono w celu wyodrębnienia najważniejszych problemów i zagrożeń Gminy Miasta Kobyłka w zakresie gleb.

Tabela 37. Analiza SWOT – Gleby

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
– brak obszarów z ryzykiem występowania ruchów masowych i brak osuwisk na terenie Miasta	– dominujący udział gleb słabych, – bliskie sąsiedztwo dróg o dużym natężeniu ruchu, – brak punktu pomiarowego w ramach monitoringu chemizmu gleb ornych na terenie

	gminy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
– przestrzeganie norm środowiskowych dla zakładów i przedsiębiorców w zakresie zapobiegania skażeniu gleb	– depozycja zanieczyszczeń z wód opadowych, – nadmierne stosowanie nawozów chemicznych.

Źródło: opracowanie własne

5.9. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

5.9.1. Analiza stanu wyjściowego

Istniejący system gospodarowania odpadami komunalnymi w Mieście Kobyłka opiera się na znowelizowanej w lipcu 2011 roku ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2023 r., poz. 1469 t.j.). Ww. ustawa nałożyła nowe obowiązki zarówno na mieszkańców, osoby prawne, jednostki organizacyjne, jak i samorządy. Zgodnie z tą ustawą gminy odpowiedzialne są za zorganizowanie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, a mieszkaniowiec/ właściciel nieruchomości (lub w jego imieniu administrator lub zarządca nieruchomości) wpłaca na konto gminy opłatę za gospodarowanie odpadami. Objęcie gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi nieruchomości niezamieszkałych jest natomiast fakultatywne. Gminy wyłoniły w ramach przetargu przedsiębiorcę, odbierającego odpady od właścicieli nieruchomości. System ten został zorganizowany w zamian za opłatę, którą mieszkańcy są zobligowani wносить do urzędu gminy. System naliczania opłat i stawek jednostkową każda z gmin ustaliła indywidualnie, na podstawie analizy lokalnych warunków gospodarki odpadami. Wysokość stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi uzależniona jest od liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość oraz zadeklarowanego sposobu zbierania odpadów. W ramach zorganizowanego systemu odpady odbierane są bezpośrednio od mieszkańców, według harmonogramu odbioru odpadów.

Do momentu uchwalenia Planu Gospodarki Odpadami Województwa Mazowieckiego 2022 gospodarka odpadami komunalnymi w województwie mazowieckim opierała się na wskazanych w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012–2017 z uwzględnieniem lat 2018–2023, pięciu regionach gospodarki odpadami. Na terenie województwa funkcjonowały regiony: ciechanowski, płocki, warszawski, ostrołęcko-siedlecki i radomski, w których wyznaczono regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych. Na podstawie analizy aktualnego stanu gospodarowania odpadami w województwie oraz wymagań prawnych, zdefiniowane zostały problemy związane z gospodarowaniem odpadami w poszczególnych grupach. Opracowano również nowy podział na regiony gospodarki odpadami komunalnymi (zachodni, wschodni, centralny i południowy) wraz z instalacjami o statusie regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych oraz instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi regionu. Miasto Kobyłka leży na terenie zachodniego regionu gospodarki odpadami.

Każda gmina jest zobowiązana do utworzenia stacjonarnego punktu zbierania odpadów komunalnych (PSZOK). Punkty te oraz niejednokrotnie gniazda recyklingowe są uzupełnieniem systemu odbierania odpadów komunalnych. W PSZOK najczęściej zbierane są różnego rodzaju opakowania, odpady wielkogabarytowe, opony, sprzęt elektryczny i elektroniczny, leki, odpady budowlane.

Na terenie Miasta Kobyłka funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), do którego właściciele nieruchomości w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogą dostarczyć następujące frakcje odpadów komunalnych:

- odpady ulegające biodegradacji gromadzone w workach (w tym odpady zielone i gałęzie) - bez ziemi, kamieni, piasku
- odpady zebrane selektywnie gromadzone w workach, tj. papier, tekturę, tekstylia; tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielomateriałowe; szkło oraz opakowania szklane
- odpady remontowo-budowlane gromadzone w workach, tj. gruz ceglany, gruz betonowy, gruz ceramiczny, płytki, gres, stłuczka ceramiczna, kawałki tynków, pustaki
- przeterminowane leki gromadzone w torebkach lub workach,

- zużyte baterie i akumulatory (bateriowe),
- inne odpady niebezpieczne m.in. chemikalia (w tym środki czyszczące, preparaty chemiczne),
- puszki i pojemniki „z” i „po” farbach, lakierach, rozpuszczalnikach, itp.,
- żarówki, świetlówki, źródła światła z diodami elektroluminescencyjnymi (LED), itp.,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny np. lodówki, zamrażarki, kuchenki, komputery, telewizory, drukarki,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe (w tym np. dywany, rowery, wózki dziecięce, materace, kołdry, zabawki dużych rozmiarów, wanny, umywalki, muszle klozetowe lub spłuczki, lustra, całe drzwi wewnętrzne)
- okna w całości, zdekompletowane, szyby okienne)
- zużyte opony (z samochodów osobowych i przyczep),
- opakowania ze styropianu zabezpieczające wyroby RTV i AGD,
- naturalne bożonarodzeniowe drzewka choinkowe (bez ozdób),
- skawiony cement,
- kleje do płytek, itp.

PSZOK w Mieście Kobyłka znajdujący się przy ulicy Łokietka 80 obsługiwany jest przez firmę MPK Pure Home z siedzibą w Ostrołęce.

Bezpośrednio na terenie Miasta Kobyłka nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Gmina nie posiada instalacji służącej do przetwarzania niesegregowanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz nie ma możliwości zagospodarowania odpadów we własnym zakresie i odpady te są transportowane przez uprawnioną firmę do miejsc zagospodarowania. Poszczególne rodzaje odpadów przekazywane były do instalacji w lokalizacjach wymienionych w Analizie stanu gospodarki odpadami komunalnymi za rok 2021.

Źródłami powstawania odpadów komunalnych są gospodarstwa domowe, czyli nieruchomości zamieszkałe oraz nieruchomości niezamieszkałe - obiekty infrastruktury i użyteczności publicznej (sektor gospodarczy, handel, usługi, rzemiosło, szkolnictwo, itp.).

W ramach systemu z terenu Miasta Kobyłka zebrano 5 368,510 t odpadów komunalnych, z czego jako niesegregowane (zmieszane) 2 975,075 t.

Tabela 38. Ilość i rodzaje odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców na terenie Miasta Kobyłka w 2021 roku

Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
Opakowania z papieru i tektury	509,2060
Opakowania z tworzyw sztucznych	100,52
Zmieszane odpady opakowaniowe	667,99
Opakowania ze szkła	672,93
Zużyte opony	19,17
Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	65,60
Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	75,48
Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06 – mieszaniny betonu, cegieł, płytek i ceramiki	75,48
Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03.	58,80
Leki inne niż wymienione w 20 01 31	1,5650

Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
20 01 34 Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,08
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,18
Odpady ulegające biodegradacji	2971,88
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	5368,51
Odpady z czyszczenia ulic i placów	17,16
Odpady wielkogabarytowe	286,89
RAZEM	10905,5610

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Kobyłka 2021 rok

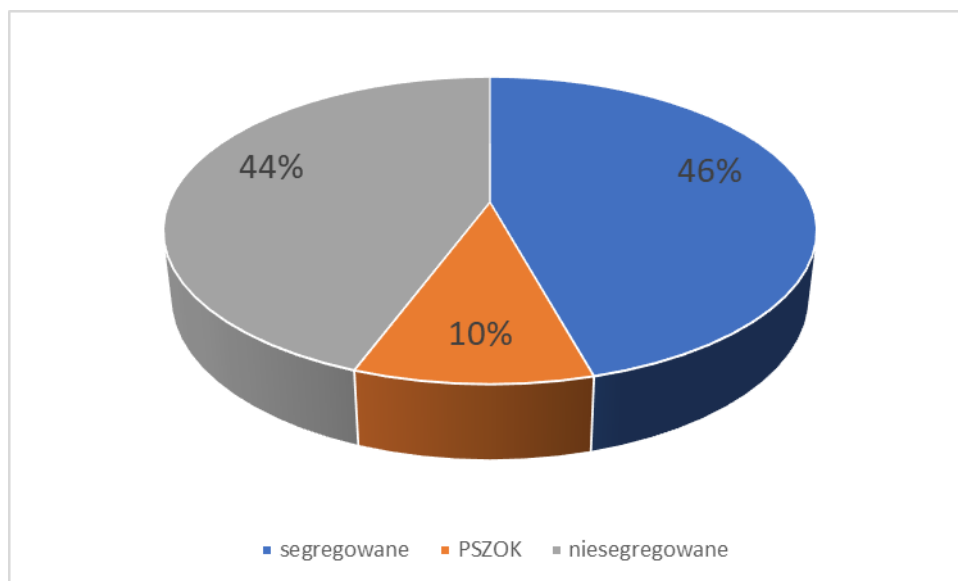
W 2021 roku Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowany w Kobyłce odebrał 1205,935 Mg odpadów. W poniższej tabeli przedstawiono poszczególne rodzaje oraz ilości odpadów dostarczonych do PSZOK.

Tabela 39. Ilość i rodzaje odpadów komunalnych dostarczonych do PSZOK na terenie Miasta Kobyłka w 2021 roku

	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)
15 01 01	Opakowanie z papieru i tektury	99,38
15 01 02	Opakowanie z tworzyw sztucznych	112,91
15 01 07	Opakowania ze szkła	48,78
15 01 10	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	17,61
16 01 03	Zużyte opony	35,34
17 01 01	Odpady z betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	3,6
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	321,50
17 02 01	Drewno	26,3
17 04 05	Żelazo i stal	8,45
20 01 11	Tekstylia	6,24
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,201
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,5
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 oraz 20 01 35	53,5
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	115,18
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	356,024
	SUMA	1205,935

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi, Miasta Kobyłka 2021 rok

W najbliższych latach jednym z głównych celów gospodarki odpadami Miasta Kobyłka jak i całego kraju jest zwiększenie procentowego udziału odpadów odbieranych w sposób selektywny od mieszkańców. Procentowy podział odpadów wytworzonych na terenie gminy przedstawia poniższy diagram.

Rysunek 18. Udział odpadów wytworzonych na terenie Miasta Kobyłka

Źródło: Analiza roczna stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2021 w Mieście Kobyłka

Jednym z głównych celów gospodarki odpadami jest zrealizowanie obowiązków wynikających z dyrektyw unijnych, czyli osiągnięcie we wskazanym terminie odpowiednich poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska oraz zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie. Gmina na podstawie zapisu art. 3b oraz 3c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zobowiązana jest do ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, oraz do osiągnięcia poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych. W Mieście Kobyłka wykazano przygotowanie do ponownego użycia i recyklingu 30,33% odpadów (wymagane za 2021 rok – 20%).

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 poz. 10 ze zm.) wyroby azbestowe są uznawane za odpady niebezpieczne. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu (POKZA) na lata 2009 – 2032 zakłada usunięcie i zutylizowanie azbestu z terenu całego kraju do roku 2032. Główne cele POKA to:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu,
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Zgodnie z Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu do podstawowych zadań samorządu gminnego należy m.in.:

- gromadzenie informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest oraz przekazywanie jej do marszałka województwa z wykorzystaniem dostępnego narzędzia informatycznego www.bazaazbestowa.pl,
- przygotowanie i aktualizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest,
- organizowanie akcji informacyjno – edukacyjnej, współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechnienia informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest,
- organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków krajowych lub unijnych,
- współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację Programu,
- współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska).

Na terenie gminy występują wyroby zawierające azbest. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska

z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. 2020 poz. 10 ze zm.) wyroby te są uznawane za odpady niebezpieczne. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu (POKzA) na lata 2009 – 2032 zakłada usunięcie i zutylizowanie azbestu z terenu całego kraju do roku 2032. Główne cele POKzA to:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu.

Zgodnie z Bazą Azbestową na terenie Miasta Kobyłka zostało do unieszkodliwienia 9 089 586 kg wyrobów azbestowych i zawierających azbest. Większość z nich należy do osób fizycznych.

Tabela 40. Zinwentaryzowane i unieszkodliwione wyroby zawierające azbest na terenie Miasta Kobyłka

Jednostka terytorialna	Wyroby zinwentaryzowane [kg]	Wyroby unieszkodliwione [kg]	Wyroby pozostałe do unieszkodliwienia [kg]
Miasta Kobyłka	1 466 436	613 370	853 067

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bazy Azbestowej (dostęp: 3.07.2023 r.)

5.9.2. Analiza SWOT

Analizę SWOT przeprowadzono w celu wyodrębnienia najważniejszych problemów i zagrożeń Miasta Kobyłka w zakresie gospodarki odpadami.

Tabela 41. Analiza SWOT - Gospodarka odpadami

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
– Funkcjonujący na terenie gminy PSZOK, – Prawidłowo przyjęte w dokumentach gminy i stosowane zasady gospodarowania odpadami komunalnymi, – Spełnianie przez gminę wymogu dotyczącego poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia poszczególnych frakcji odpadów komunalnych.	– Duża ilość odpadów zmieszanych w całości wytwarzanych opadów, – Względnie wysokie koszty gospodarowania odpadami komunalnymi w porównaniu do średnich zarobków mieszkańców, – Duża ilość pozostałych do unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest.
SZANSE	ZAGROŻENIA
– Edukacja społeczeństwa w zakresie właściwego postępowania z odpadami, – Modernizacja PSZOK, – Usuwanie i utylizacja azbestu z terenu gminy, – Wdrażanie i upowszechnianie wśród społeczności lokalnej nawyku selektywnej zbiórki odpadów, – Względna łatwość znalezienia uprawnionych podmiotów przetwarzających zgodnie z prawem wytworzone odpady inne niż komunalne	– Powstanie miejsc nielegalnego składowania odpadów, – Zwiększanie ilości wytwarzanych odpadów zmieszanych – Nieusuwanie azbestu z terenu gminy

Źródło: opracowanie własne

5.10. Zasoby przyrodnicze

5.10.1. Obszary prawnie chronione

Obszar Miasta Kobyłka objęty jest ochroną prawną wynikającą z ustawy o ochronie przyrody. Ochrona przyrody oznacza ochronę wartości ekologicznych, naukowych, dydaktycznych, estetycznych oraz cech stanowiących o tożsamości przyrodniczej regionu. Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.) elementami środowiska objętymi ochroną na podstawie w/w ustawy są następujące formy ochrony przyrody:

- parki narodowe,
- rezerваты przyrody,
- parki krajobrazowe,

- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary Natura 2000,
- pomniki przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne,
- użytki ekologiczne,
- zespoły przyrodniczo – krajobrazowe,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Obszar Miasta Kobyłka zlokalizowany jest w granicach Krainy Mazowiecko Podlaskiej (IV), w obrębie IV.14 Równiny Wołomińsko-Garwolińskiej.

IV.14 Mezuregion Równiny Wołomińsko-Garwolińskiej - powierzchnia ogólna mezoregionu wynosi 2592 km², z czego lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 34%. Dominują krajobrazy naturalne peryglacjalne równinne i faliste, rzadko fluwioglacjalne równinne i faliste. Występują także niewielkie powierzchnie krajobrazów zalewowych den dolin – akumulacyjnych (głównie w części północnej wzdłuż meandrującej rzeki Bug). Lesistość mezoregionu jest średnia i wynosi 31%. Na tym terenie lasy tworzą małe i średnie kompleksy. W części północno-wschodniej znajduje się Puszcza Kamieniecka, a w części południowo-zachodniej – Lasy Celestynowsko-Garwolińskie.

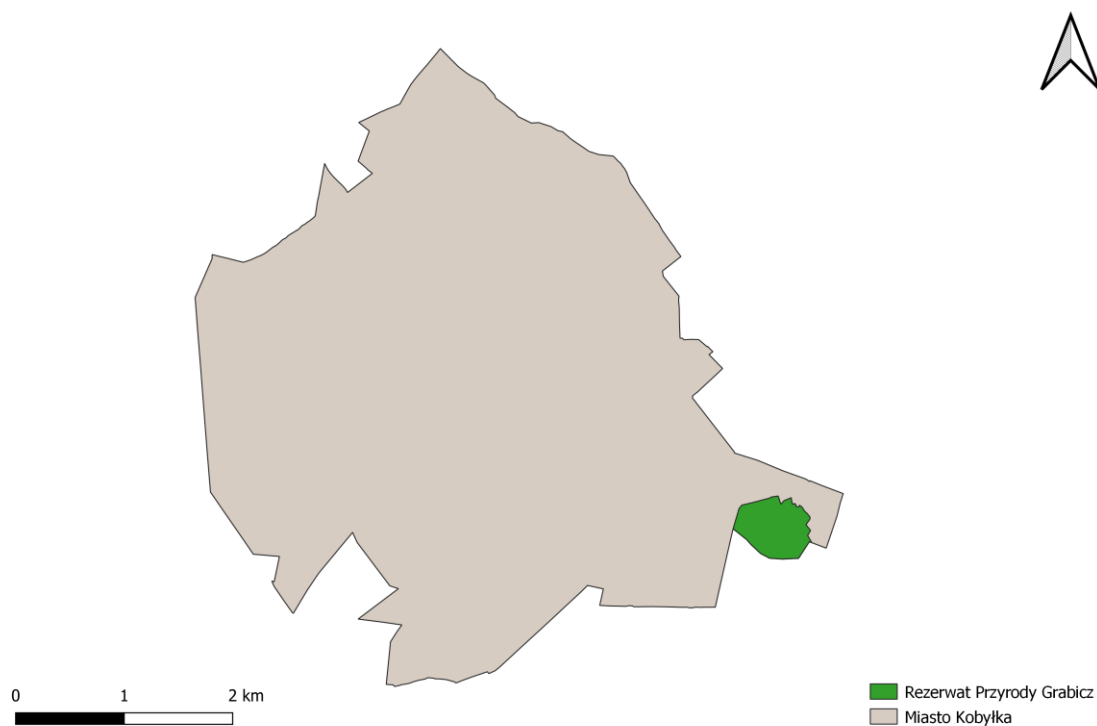
System powiązań przyrodniczych i obszary Natura 2000

Na terenie Miasta Kobyłka nie występują obszary na których obowiązują ochronne regulacje prawne w ramach sieci Natura 2000.

Na terenie Miasta Kobyłka funkcjonują inne formy ochrony przyrody utworzone z uwagi na wielką różnorodność cennych przyrodniczo obszarów i obiektów:

- Rezerwat Przyrody Grabicz
- Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu
- Pomniki Przyrody

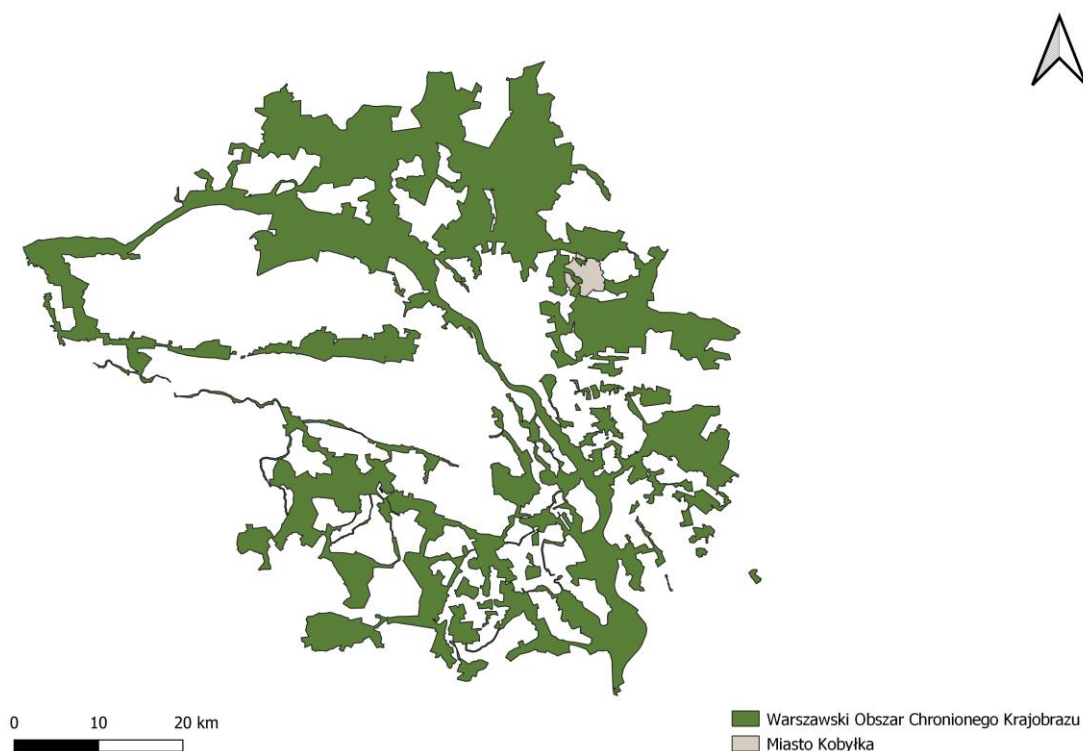
Rezerwat Przyrody Grabicz - Utworzono go w 1978 r. na powierzchni 29,34 ha w celu ochrony jeziora i otaczających terenów, będących ostoją blisko 40 gatunków ptaków, m.in.: mewy śmieszki, perkoza zausznika, kokoszki wodnej, błotniaka stawowego, czapli oraz ssaków, takich jak: lis, łось, sarna. Krajobraz rezerwatu i jego szata roślinna są bardzo urozmaicone. Środkową część zajmuje płytki zbiornik wodny pochodzenia torfowiskowego o pow. 12,5 ha, z kępami i wysepkami porośniętymi roślinnością bagienną. Na powierzchni wody występują z rzadka: grzybienie białe, żabieniec babka wodna, pałka szerokolistna, trzcina pospolita, kosaciec żółty, turzyca sztywna, rzepicha ziemnowodna. Pozostały teren w większości porośnięty jest lasem typu boru wilgotnego i świeżego z przewagą sosny, brzozy i osiki. W północnej części rezerwatu, w otoczeniu śródleśnych łąk, znajduje się mały zbiornik wodny. Krajobraz urozmaicają nadbrzeżne mszary turzycowe, kontrastujące jasnozielonym kolorem z brunatną wodą jeziora. Ze względu na urozmaicony krajobraz i mnogość gniazdujących ptaków, rezerwat jest szczególnie chroniony od wszelkich zagrożeń, które stwarza bezpośrednie nieomal sąsiedztwo intensywnie urbanizujących się terenów.

Rysunek 19. Rezerwat Przyrody Grabicz

Źródło: opracowanie własne

Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu utworzono w dniu 29 sierpnia 1997 rozporządzeniem wojewody warszawskiego. Liczy on 148 409,1 ha. Obejmuje tereny dolin rzecznych Wisły i Narwi wraz z dopływami oraz towarzyszącymi im kompleksami lasów. Tworzy otulinę dla terenów objętych wyższą formą ochrony – parków krajobrazowych, Kampinoskiego Parku Narodowego, rezerwatów (zatwierdzonych i projektowanych) oraz powiązań między nimi, obejmuje też obszary pomników przyrody, zabytkowych parków podworskich, a także zorganizowanych terenów wypoczynkowych, zabudowy letniskowej i podmiejskich ogródków działkowych. Pełni rolę systemu korytarzy ekologicznych, pozwalających na swobodne rozprzestrzenianie się gatunków.

Rysunek 20. Warszawski Obszary chronionego Krajobrazu

Źródło: opracowanie własne

Pomniki przyrody - zasoby przyrody objęte ochroną prawną

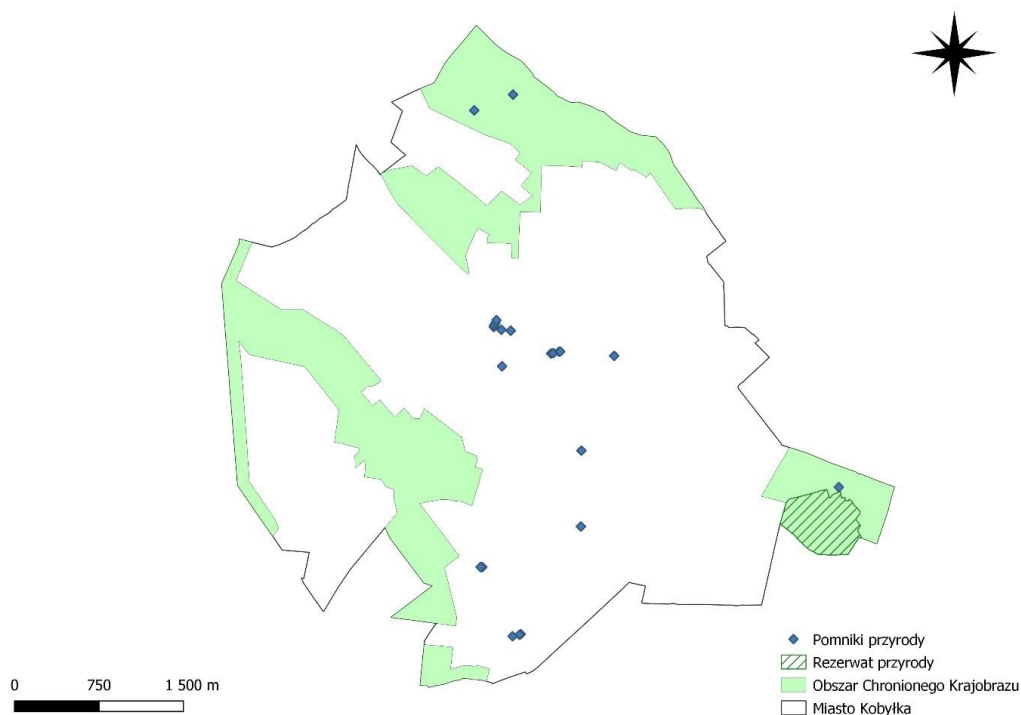
Pomniki przyrody są ważne nie tylko z powodu ochrony bioróżnorodności, ale także spełniają ważną funkcję społeczną w edukacji ekologicznej. Liczba drzew objętych ochroną będzie systematycznie się zmniejszać z powodu zniszczeniu przez wichury lub obumieranie. W związku z powyższym obiekty takie powinny być stale monitorowane i objęte specjalną pielęgnacją, która umożliwi jak najdłuższą egzystencję. W Mieście Kobylka występuje 20 pomników przyrody obejmujące pojedyncze drzewa gatunków: dąb szypułkowy, lipa drobnolistna, grab pospolity, modrzew syberyjski.

Tabela 42. Pomniki Przyrody na terenie Miasta Kobylka

Nazwa	Data utworzenia	Opis granicy	Typ tworu
Głaz Edmunda	2009-07-31	głaz - przy leśniczówce Grabicz, na terenie rezerwatu "Grabicz"	Jednoobiektowy
-	1978-09-26	wzdłuż muru odgradzającego ogród przy plebanii od ul. Żałuskiego	Wieloobiektowy
Marianna	1978-09-26	przy ul. Chałubińskiego, tuż przy posesji nr 2, przy skrzyżowaniu z ul. Zagańczyka	Jednoobiektowy
-	1975-10-21	Ul. Grecka 5, na trawniku w odległości ok.. 4m od budynku mieszkalnego oraz ok.. 1 m od drogi (chodnika), w bezpośrednim sąsiedztwie płotu (siatka płotu dotyka pnia). Korona sięga do linii energetycznej	Jednoobiektowy
-	1993-02-05	Drzewo usytuowane w szpalerze wzdłuż betonowego ogrodzenia przy ulicy Żymirskiego 44, w gruncie naturalnym. Oznaczone tabliczką .	Jednoobiektowy
Dąb na starej posesji Wistów	1978-05-12	Rośnię przy osiedlu Żalasek, soliter na polanie	Jednoobiektowy
-	1977-08-02	Drzewo rośnię na skraju rowu w bezpośrednim	Jednoobiektowy

Nazwa	Data utworzenia	Opis granicy	Typ tworu
		sąsiedztwie rzeki Długiej, w zadrzewieniach łąkowych, pomiędzy ulicami Dąbrowskiego i Rataja 54	
-	1977-08-02	Drzewo rośnie na skraju rowu w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Długiej, w zadrzewieniach łąkowych, pomiędzy ulicami Dąbrowskiego i Rataja 54	Jednoobiektowy
-	2010-07-25	pojedynczy - w odl. Ok.. 10 m na północ od budynku mieszkalnego, ok. 4 m na południe od komórki drewnianej, ok.. 2,5 m na zachód od drogi stanowiącej pieszego odcinek ul. Majdańskiej	Jednoobiektowy
-	1978-09-26	na działce nr 39/8 w parku podworskim	Wieloobiektowy
-	1987-12-20	na posesji ul. Poniatowskiego 22, dz. 26/3	Wieloobiektowy
-	1978-06-26	przy osiedlu "Zalasek", w lesie, niedaleko linii energetycznych	Jednoobiektowy

Źródło: CRFOP

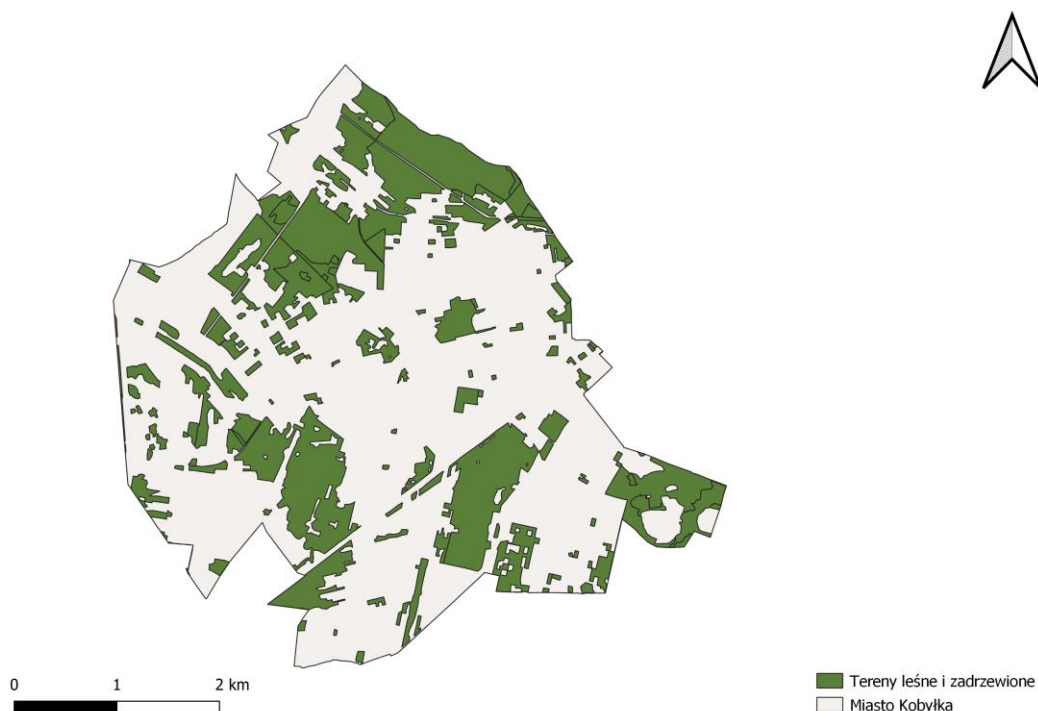

Rysunek 21. Obszary chronione na terenie Miasta Kobyłka

Źródło: opracowanie własne

Lasy

Poniższa mapa przedstawia lokalizację terenów leśnych i zadrzewionych na terenie Miasta Kobyłka.

Rysunek 22. Tereny leśne i zadrzewione na terenie Miasta Kobylka

Źródło: opracowanie własne

Wg danych Nadleśnictwo Drewnica z 2023 r. lasy w gminie zajmują powierzchnię ogólną 155 ha. Miasto Kobylka znajduje się w całości w zasięgu Nadleśnictwa Drewnica, które graniczy z Nadleśnictwami: Pułtusk, Wyszaków, Łochów, Mińsk, Celestynów, Jabłonna. Obszar zasięgu terytorialnego nadleśnictwa wynosi ok. 1211 km². Na terenie lasów będących w zarządzie Nadleśnictwa Drewnica znajdujących się na terenie Kobylki występują lasy iglaste z dominującym gatunkiem sosny w wieku do 70 lat oraz lasy mieszane i liściaste z następującymi drzewostanami: dębowymi, brzoźowymi. Struktura wiekowa drzewostanów od 2 letnich upraw do drzewostanów w wieku 70 lat. Dominują drzewostany sosnowe i mieszane. Wskaźnik lesistości Miasta Kobylka wynosi 11,5% całkowitej powierzchni.

Według podziału przyrodniczo-leśnego Nadleśnictwo Drewnica znajduje się w IV Krainie Mazowiecko-Podlaskiej, Dzielnicy Niziny Podlaskiej i Wysoczyzny Siedleckiej. Dominującym elementem krajobrazu nadleśnictwa jest teren równinny, często urozmaicony wydmami.

Lasy Nadleśnictwa Drewnica występują głównie na siedliskach borowych i lasowych. Drzewostany nadleśnictwa są mało zróżnicowane pod względem składu gatunkowego, ponieważ przeważają w nich drzewostany iglaste. W kompleksach leśnych Nadleśnictwa zlokalizowanych w bliskim sąsiedztwie Warszawy zauważalny jest proces suburbanizacji, dlatego też znaczna część lasów została uznana za ochronne (około 70%). Chronią one wiele elementów środowiska naturalnego: zasoby wód podziemnych, powierzchnię gleby przed erozją, zaliczane są do nich lasy otaczające stolicę, a także zapewniające bezpieczeństwo obywatelom (lasów obronne). Pozostała część lasów około 30 % stanowią lasy gospodarcze.

Tabela 43. Struktura gruntów leśnych na terenie Miasta Kobylka

Rodzaj własności	Powierzchnia [ha]
Lasy ogółem	324,89
Lasy publiczne ogółem	103,59
Lasy publiczne Skarbu Państwa	99,55
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	97,78

Rodzaj własności	Powierzchnia [ha]
Lasy publiczne gminne	4,04
Lasy prywatne ogółem	221,30

Źródło: GUS

Na terenie Miasta Kobyłka zagrożeniem dla zasobów leśnych są:

- czynniki naturalne abiotyczne - obniżanie poziomu wód gruntowych, susze, wiatr i mróz,
- czynniki naturalne biotyczne - owady fitofagiczne, grzyby pasożytnicze, zwierzyna leśna,
- czynniki pochodzenia antropogenicznego - zanieczyszczenie powietrza, zanieczyszczenie wód, gospodarka odpadami (dzikie wysypiska), zagrożenia pożarowe, zmiana leśnego użytkowania terenu na inne formy, zaśmiecanie terenów leśnych.

Ważną zasadą ochrony lasu jest wymóg minimalizacji szkód ekologicznych, które mogą wystąpić na skutek wykonywanych zabiegów. Celem ochrony lasu przed szkodnikami i patogenami chorobotwórczymi nie jest całkowite ich wyniszczenie, lecz ograniczenie występowania tych organizmów do poziomu niepowodującego szkód gospodarczo znośnych. Stosowane zabiegi powinny zapewniać stan równowagi i możliwie swobodny przebieg procesów ekologicznych w biocenozie.

Szkody od zwierzyny płowej w formie zgryzania upraw lub spałowania młodników są gospodarczo znośne. Głównymi sprawcami są sarny i jelenie. Na terenie Nadleśnictwa występują również szkody spowodowane działalnością bobrów, wynikiem czego jest podtapianie drzewostanów.

Flora

Flora na obszarze Miasta Kobyłka nie jest zróżnicowana pod względem składu gatunkowego i składa się głównie z drzewostanów iglastych (na terenach leśnych). Miasto Kobyłka jest nierównomiernie zalesione. Największe powierzchnie lasów występują w północnej i środkowej części Miasta

Fauna

Na obszarze leśnych Miasta Kobyłka występują gatunki zwierzyny grubej oraz drobnej. Grubą reprezentują m.in. łosie, jelenie szlachetne, sarny, daniela europejskie i dziki. Ze zwierzyny drobnej wyróżnia się lisy, jenoty, borsuki, kuny leśne, kuny domowe, bażanty, zające, kuropatwy, dzikie kaczki, króliki, gęś gędgawą. Dodatkowo można spotkać gatunki takie jak bóbr oraz wydra.

W ostatnim czasie na terenie miasta, zwłaszcza w dzielnicach Grabicz oraz Stefanówka dochodzi do szkód na mieniu, wyrządzanymi przez dziki. 27.04.2021 roku Urząd Miasta złożył w Starostwie Powiatowym wniosek dotyczący odstrzału redukcyjnego 30 sztuk zwierzyny, który został przeprowadzony przez Koło Łowieckie.

Korytarze ekologiczne

Funkcję lokalnych korytarzy ekologicznych na terenie miasta pełnią tereny niezabudowane, doliny cieków, rowy melioracyjne, tereny podmokłe wraz z otoczeniem, wilgotne łąki oraz zadrzewienia i zakrzaczenia. Otwarte obszary znajdujące się w mieście oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie stanowią ważny fragment lokalnego oraz regionalnego systemu powiązań przyrodniczych. Tereny sąsiadujące z miastem to duże, otwarte przestrzenie, co jest zaletą w odniesieniu do prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego omawianego obszaru. W związku z tym należy dążyć do ograniczenia presji urbanizacyjnej na tereny cenne przyrodniczo, zwłaszcza te, które stanowią szlaki migracji zwierząt.

Tereny zieleni

Na terenie Miasta Kobyłka występuje umiarkowana ilość terenów zieleni. Według danych GUS (najnowsze dane 31.XII.2021), w granicach Gminy znajdują się 2 parki spacerowo wypoczynkowe o powierzchni 1,10 ha, lasy gminne o powierzchni 4,04 ha oraz obszary zaliczane jako parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej o powierzchni 3,79 ha. Tereny zieleni osiedlowej zajmują 2,69 ha. Powierzchnia większości terenów w latach 2017-2021 uległa zwiększeniu bądź wykazywała niezmienną wartość. Wykaz terenów zieleni przedstawia kolejna tabela.

Tabela 44. Wykaz terenów zieleni na terenie Miasta Kobyłka

Lp.	Tereny zieleni	Powierzchnia [ha]				
		2017	2018	2019	2020	2021
1.	Tereny zieleni osiedlowej	2,28	2,69	2,69	2,69	2,69
2.	Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	3,38	3,79	3,79	3,79	3,79
3.	Cmentarze	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6
4.	Lasy gminne	4,04	4,04	4,04	4,04	4,04

Źródło: GUS

5.10.2. Analiza SWOT

Analizę SWOT przeprowadzono w celu wyodrębnienia najważniejszych problemów i zagrożeń Miasta Kobyłka w zakresie zasobów przyrodniczych.

Tabela 45. Analiza SWOT – Zasoby przyrodnicze

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- występowanie na terenie gminy form ochrony, - zadania mające na celu zwiększanie udziału zieleni, - gospodarka leśna, ochrona kompleksów leśnych,	- niski wskaźnik lesistości Miasta, - brak na terenie Miasta obszarów Natura 2000 - Podatność zasobów przyrody ożywionej na zanieczyszczenia środowiska, - Wpływ działalności eksploatacyjnej,
SZANSE	ZAGROŻENIA
- tworzenie nowych terenów zieleni urządzonej (parków, zieleńców itp.), - wzrost liczby pomników przyrody, - rekultywacja terenów poeksploatacyjnych - edukacja ekologiczna	- wzrastająca antropopresja, - fragmentacja siedlisk, - degradacja cennych terenów przyrodniczych przez działalność rolniczą - zanieczyszczenie gleb, wód i powietrza

Źródło: opracowanie własne

5.11. Zagrożenia poważnymi awariami

5.11.1. Analiza stanu wyjściowego

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. 2022 poz. 2556 ze zm.) za poważną awarię uważa się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Natomiast przez poważną awarię przemysłową rozumie się poważną awarię powstałą w zakładzie.

Podstawowym aktem prawnym w zakresie poważnych awarii jest ustawa Prawo ochrony środowiska, w której zawarte są przepisy ogólne, instrumenty prawne służące przeciwdziałaniu poważnej awarii przemysłowej, obowiązki prowadzącego zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, obowiązki organów administracji związane z awarią przemysłową oraz zagadnienie współpracy międzynarodowej w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej o charakterze transgranicznym.

Ochrona środowiska przed poważną awarią oznacza zapobieganie zdarzeniom mogącym powodować awarię oraz ograniczanie jej skutków dla ludzi i środowiska. W zakresie przeciwdziałania poważnym awariom do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2023 r., poz. 824 t.j.) należy:

- 1) kontrola podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii,
- 2) prowadzenie szkoleń dla organów administracji oraz podmiotów, o których mowa w pkt 1,
- 3) badanie przyczyn powstawania oraz sposobów likwidacji skutków poważnych awarii dla środowiska,
- 4) prowadzenie rejestru zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii, w tym zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii i o dużym ryzyku wystąpienia awarii

w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska.

W przypadku wystąpienia poważnej awarii lub zdarzeń o znamionach poważnej awarii Inspekcja Ochrony Środowiska współdziała w akcji ich zwalczania z organami właściwymi do jej prowadzenia (głównie Państwową Strażą Pożarną ale również OSP) oraz sprawuje nadzór nad usuwaniem skutków tych awarii.

Według informacji Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie, na terenie Miasta Kobyłka nie występują zakłady, które mogłyby zostać zaklasyfikowane jako zakłady o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR) oraz ze zwiększonym ryzykiem wystąpienia poważnej awarii (ZZR). Ponadto w latach 2018-2022 nie wystąpiły żadne awarie przemysłowe. W omawianym okresie przeprowadzono łącznie 27 kontroli (w tym 9 interwencyjnych i 7 na wniosek).

Wystawiono:

- 2 decyzje administracyjne,
- 9 zarządzeń pokontrolnych.

Podstawowe zagrożenia dla mieszkańców jak i środowiska gminy wiążą się z transportem drogowym i kolejowym substancji niebezpiecznych. Władze gminy nie posiadają w praktyce możliwości wpływania na zagrożenia związane z transportem substancji niebezpiecznych przez teren powiatu w odniesieniu do transportu drogowego. Niewłaściwe gospodarowanie chemikaliami może spowodować trudne do usunięcia skutki działalności człowieka na środowisko. Inną formą zagrożeń dla środowiska przyrodniczego i żyjących tu mieszkańców są katastrofy naturalne. Największe ryzyko związane jest z wystąpieniem susz lub pożarów. W granicach sieci komunikacyjnej o zwiększonym natężeniu ruchu, zagrożenia jakie mogą mieć negatywny wpływ na środowisko oraz zdrowie człowieka są powiązane głównie z drogą ekspresową S8 oraz drogą wojewódzką 634. Awaryjne i katastrofy w transporcie mogą spowodować przedostanie się do gruntu a następnie do wód podziemnych substancji ropopochodnych oraz o właściwościach palnych i wybuchowych (przewóz amoniaku, kwasów, chloru, dwutlenku siarki, gazów płynnych, etyliny, olejów opałowych i napędowych. Dodatkowo przy nowo wybudowanym węźle Kobyłka na trasie drogi ekspresowej S8, powstaje obecnie duże centrum logistyczne, co spowoduje wzrost natężenia ruchu, a tym samym niebezpieczeństwo kolizji oraz awarii. Najczęstszymi przyczynami powstawania pożarów, obok przyczyn naturalnych, jest wypalanie traw oraz nieumyślne i celowe podpalenia.

5.11.2. Analiza SWOT

Przeprowadzenie oceny stanu aktualnego obszaru interwencji zagrożenia poważnymi awariami pozwoliło na przeprowadzenie analizy SWOT przedstawionej w tabeli poniżej.

Tabela 46. Analiza SWOT – Zagrożenie poważnymi awariami

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
– brak zakładów ZDR oraz ZZR, – szkolenia i ćwiczenia z przeciwdziałania powstawaniu i usuwania skutków awarii, – rozwój infrastruktury drogowej.	– negatywne oddziaływanie na środowisko.
SZANSE	ZAGROŻENIA
– wspieranie jednostek OSP poprzez doposażanie w niezbędny sprzęt, szkolenia, – zabezpieczenie transportu niebezpiecznych substancji oraz minimalizacja ich przebiegu przez obszary zamieszkałe, – budowa dróg ekspresowych i obwodnic miast odciążających ruch drogowy w powiecie, – doposażanie i szkolenie jednostek ratowniczych.	– wypadek podczas transportu niebezpiecznych substancji, – zwiększenie ruchu towarowego na istniejących drogach, co związane jest ze zwiększeniem ilości materiałów niebezpiecznych przewożonych tymi drogami i liniami, – oddziaływanie zakładów przemysłowych, – Możliwość wystąpienia poważnej awarii.

Źródło: Opracowanie własne

5.12. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska i adaptacje do zmian klimatu

W ostatnich dziesięcioleciach obserwuje się coraz bardziej widoczne skutki zmian klimatu, polegające m.in. na wzroście temperatury oraz zwiększeniu częstotliwości i skali ekstremalnych zjawisk pogodowych. Wyniki badań naukowych jednoznacznie wskazują, że zjawiska powodowane przez zmiany klimatu stanowią zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów na świecie, w tym także dla Polski, a proces ten w kolejnych latach będzie się nadal pogłębiał. Wobec tego konieczne i ekonomicznie uzasadnione jest prowadzenie adaptacji do nadchodzących zmian.

Przez adaptację do zmian klimatu należy rozumieć taki sposób planowania, realizacji, eksploatacji i likwidacji przedsięwzięcia, aby było ono optymalnie przystosowane do postępujących zmian klimatu, jak również by nie powodowało zwiększenia wrażliwości elementów środowiska na zmiany klimatu.

W związku z powyższymi uwarunkowaniami w celu ograniczenia gospodarczego i społecznego ryzyka związanego ze zmianami klimatycznymi, opracowano Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do 2020 (SPA2020), który wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020. Jako najbardziej wrażliwe na zmiany klimatu, wskazano dziedziny i obszary, takie jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża. Pamiętać jednak trzeba, że kwestie związane ze zmianami klimatu, dotyczyć mogą również przedsięwzięć z innych dziedzin i obszarów.

Głównym obszarem narażonym na zmiany klimatu jest sektor leśny. Największe zagrożenie pożarowe na obszarach leśnych powodowane jest przez osoby korzystające z letniego wypoczynku na tych obszarach oraz przez osoby zbierające owoce runa leśnego. Zagrożenie pożarowe lasów jest związane z nagminnym naruszaniem przepisów przeciwpożarowych, a przede wszystkim z używaniem ognia otwartego w lasach, tj. paleniem papierosów, ognisk, użytkowaniem grilli, w miejscach do tego nieprzeznaczonych. Ponadto pożary lasów powstają w wyniku wyrzucania niedopałków papierosów z przejeżdżających przez tereny leśne samochodów. Podatność lasów na pożar zależy przede wszystkim od warunków pogodowych. Wpływają one na wilgotność ściółki, której spadek poniżej 28% znacznie zwiększa podatność na zapalenie ściółki. Umyślne podpalenia, wczesnowiosenne wypalanie roślinności, nieostrożność ludzi to tylko niektóre przyczyny pojawienia się ognia w lesie. Większość pożarów występuje przy najwyższym III stopniu zagrożenia pożarowego lasu. Z reguły mają one charakter powierzchniowy, pali się poszycie leśne, zarośla i pojedyncze drzewa. Utrzymujące się wysokie temperatury powodują wysychanie ściółki i roślinności dna lasu. Najbardziej zagrożone pożarem są drzewostany młodszych klas wieku, lasy młode zwłaszcza sadzone przez człowieka (I i II kl. wieku). W takich drzewostanach ogień w pokrywie ściółkowej łatwo przeistacza się w pożar wierzchołkowy, trudny do opanowania i ugaznienia. Oprócz warunków przyrodniczo-leśnych na zagrożenie pożarowe duży wpływ ma dostępność drzewostanów dla ogółu ludności oraz rozwijający się ruch turystyczny poprzez większe prawdopodobieństwo pojawienia się bodźców energetycznych mogących wzniecić pożar. W przypadku utrzymującego się katastrofalnego zagrożenia pożarami, występującego najczęściej w okresie wakacyjnym, wprowadzane są okresowe zakazy wstępu do lasu. Wystąpienie 5 dniowego okresu, w którym wilgotność ściółki mierzona o godz. 9.00 jest niższa od 10% nadleśniczy, dyrektor parku narodowego wprowadza zakaz wstępu do lasu. Podstawą do wprowadzenia zakazu są określone codziennie prognozy zagrożenia pożarowego lasu.

W ostatnich latach występują coraz częstsze i intensywniejsze fale upałów. Okresy, gdy dni upalne trwają przez co najmniej kilka dni stanowią zagrożenie dla zdrowia ludzi. Wysokie temperatury prowadzą do zaburzeń układu krążenia, pracy nerek, układu oddechowego i metabolizmu. Szczególnie narażone na udar słoneczny są osoby starsze oraz dzieci. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej wydaje ostrzeżenie przed upałami. Podczas okresów upałów zaleca się pozostawanie w budynkach zwłaszcza w godzinach największego nasłonecznienia. W celu adaptacji należy rozbudowywać systemy klimatyzacyjne w budynkach użyteczności publicznej oraz prywatnych mieszkaniach. Długo trwające fale upałów powodują występowanie zjawiska suszy. Susza jest skutkiem długotrwałych okresów bez opadów atmosferycznych i upałów, kiedy maksymalna temperatura dobową osiąga wartości wyższe niż 30°C. Ujemny wpływ zjawiska suszy można zaobserwować w różnych dziedzinach gospodarczych i społecznych. Jednym z najbardziej wrażliwych na niedobory wody sektorów jest

rolnictwo. Występowanie zjawiska suszy obniża potencjał produkcyjny gleb i utrudnia prowadzenie produkcji rolnej.

Obniżenie wód gruntowych może także doprowadzić do utraty bioróżnorodności oraz bezpośredniego zniszczenia rodzimych siedlisk naturalnych. Zanik małych powierzchniowych zbiorników wodnych (bagien, stawów, oczek wodnych, potoków i małych cieków) stanowi zagrożenie dla licznych gatunków, które bytują na tych terenach, bądź korzystają z nich okresowo. Obniżanie się poziomu wód gruntowych negatywnie wpływa na różnorodność biologiczną w szczególności na zbiorniki wodne i tereny podmokłe.

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie posiada opracowany Plan przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnych Środkowej Wisły. Podstawą prawną sporządzania planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych jest art. 185 ust. 6 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 ze zm.), który nakłada na dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej obowiązek przygotowywania planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych. PPSS został sporządzony na podstawie art. 183–185 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, zwanej dalej „ustawą – Prawo wodne”. Zgodnie z art. 184 ust. 2 ustawy – Prawo wodne PPSS obejmuje:

- analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych,
- propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych,
- propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji,
- działania służące przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Kluczowym elementem przeciwdziałania skutkom suszy jest kształtowanie zasobów wodnych, co wynika bezpośrednio z definicji suszy. Susza rozumiana jest bowiem jako: zjawisko naturalne, wywołane przez długotrwały brak opadów atmosferycznych, przejawiający się okresowym obniżeniem poziomu wód powierzchniowych lub podziemnych, mogące skutkować ograniczeniami w możliwości korzystania z wód, dostępu do usług wodnych lub możliwości prowadzenia produkcji rolnej lub leśnej. W zależności od jej typów, tj. od tego, czy mamy do czynienia z suszą atmosferyczną, rolniczą, hydrologiczną czy hydrogeologiczną, prowadzi ona do powstawania różnorodnych skutków w zakresie korzystania z zasobów wodnych. Wspólnym mianownikiem skutków suszy jest wielkość dostępnych zasobów wodnych przeznaczonych do użytkowania i zabezpieczających funkcjonowanie ekosystemów.

Mając na uwadze wskazane powyżej skutki suszy, główny cel PPSS, jakim jest „przeciwdziałanie skutkom suszy”, odwołuje się do procesu kształtowania zasobów wodnych oraz do racjonalnego korzystania z zasobów wodnych zgodnie z obowiązującymi normatywnymi.

Cele szczegółowe, precyzujące cel główny PPSS, są podyktowane regulacją art. 184 ust. 2 ustawy – Prawo wodne oraz dotyczą zidentyfikowanych obszarów ryzyka związanego z suszą, tj.: społeczeństwa, gospodarki i środowiska. Do celów szczegółowych PPSS należą:

- skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy,
- zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy,
- edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy,
- formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Zmiany klimatu wpływają także na procesy fizyczne, chemiczne i biologiczne w ciekach wodnych. Z powodu wzrostu temperatury następuje przyspieszenie zjawiska eutrofizacji. W celu jego ograniczenia wymagane jest podjęcie działań ograniczających spływ biogenów z pól uprawnych poprzez ograniczenie wykorzystania sztucznych nawozów przez rolników. Ważną rolę pełnią tu Ośrodki Doradztwa Rolniczego, zachęcające rolników do rolnictwa ekologicznego czy ekstensywnego.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska takie jak m.in. gwałtowne burze z silnym wiatrem, długotrwałe susze zwiększające ryzyko pożaru w lasach, powodują zagrożenie dla ludzi oraz dóbr materialnych. Ochronę przed nadzwyczajnymi zagrożeniami środowiska oraz innymi zdarzeniami zagrażającymi zdrowiu lub życiu ludzi zajmuje się Państwowa Straż Pożarna. W związku ze zmianami klimatu liczba zdarzeń zagrażających ludziom i środowisku może wzrastać. Gmina nie posiada straży gminnej.

Skuteczna adaptacja do zmian klimatu nie jest możliwa do przeprowadzenia bez osiągnięcia odpowiedniego poziomu świadomości zagrożeń w społeczeństwie. Konieczne jest zatem wdrożenie działań edukacyjnych zarówno w ramach edukacji formalnej, jak i szerokiej edukacji pozaformalnej przyczyniającej się do podnoszenia świadomości społecznej. Podstawowym celem jest zwiększenie zrozumienia wpływu procesów klimatycznych na życie społeczne i gospodarcze.

5.13. Działania edukacyjne

Edukacja ekologiczna jest zagadnieniem horyzontalnym dotyczącym wszystkich obszarów ochrony środowiska. Głównym jej celem jest podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa poprzez promowanie zasad zrównoważonego rozwoju, upowszechnianie wiedzy z zakresu ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, kształtowanie zachowań prośrodowiskowych ogółu społeczeństwa, w tym dzieci i młodzieży.

Konieczność prowadzenia działań z zakresu edukacji ekologicznej wynika z polskich i europejskich aktów prawnych oraz dokumentów strategicznych, w tym z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.). w ustawie tej zawarto przede wszystkim obowiązek uwzględniania problematyki ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju w programach kształcenia ogólnego we wszystkich typach szkół.

Działania edukacyjne powinny jednak obejmować także dorosłych mieszkańców, ponieważ to oni mają największy wpływ na obecny stan środowiska w gminie. Prowadzone działania edukacyjne powinny dotyczyć przede wszystkim prawidłowego postępowania z odpadami, ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z domowych kotłowni oraz podnosić ogólną świadomość ekologiczną lokalnej społeczności.

Bardzo ważne jest planowanie i realizowanie działań w zakresie edukacji ekologicznej na szczeblu lokalnym mających na celu ukształtowanie świadomości mieszkańców przejawiającej się w ich konkretnych działaniach związanych z troską o otaczające ich najbliższe środowisko.

Na terenie Miasta Kobyłka edukacja ekologiczna odbywa się z zakresu ochrony powietrza, uchwały antysmogowej, programu powietrza, planu działań krótkoterminowych, są przeprowadzane na terenie Miasta Kobyłka kilka razy w roku. Największą popularnością cieszy się edukacja, która jest organizowana w czasie Dni Kobyłki w pierwszy weekend czerwca. Akcje organizowane są także wiosną i w grudniu.

5.14. Monitoring Środowiska

Źródłem informacji o środowisku jest w szczególności państwowy monitoring środowiska. Został on utworzony ustawą z dnia 10 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. 2023 poz. 824 ze zm.) w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska.

Państwowy Monitoring Środowiska stanowi system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Gromadzone informacje służą wspomaganie działań na rzecz ochrony środowiska, poprzez systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

1. jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska lub innych poziomów określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów lub innych wymagań,
2. występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych, przyczynach tych zmian, w tym powiązaniach przyczynowo-skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

Po nowelizacji ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska w 2001 r. PMŚ realizowany był na podstawie: wieloletnich programów państwowego monitoringu środowiska opracowanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez ministra właściwego do spraw środowiska, wojewódzkich programów monitoringu opracowanych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska i zatwierdzonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Ostatnim programem PMŚ realizowanym w tej strukturze był program na lata 2018-2021 z perspektywą do 2025 roku.

Nowelizacja ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska z 2018 r. (ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 1479) zmieniła uwarunkowania realizacji zadań Państwowego Monitoringu Środowiska. W myśl nowych przepisów zasoby i zadania PMŚ realizowane do końca 2018 r. przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska zostały przeniesione do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska i tym samym od 1 stycznia 2019 r. zadania PMŚ są realizowane wyłącznie przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ).

Zakres zadań państwowego monitoringu środowiska jest określany w wieloletnich strategicznych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez Ministra Klimatu i Środowiska oraz w wykonawczych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Obecnie obowiązujący Strategiczny Program PMŚ na lata 2022 – 2026 z perspektywą do roku 2029 powstał na podstawie ustawy z dnia 10 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska. Dokument ten obejmuje zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających ze strategii rozwoju oraz innych programów i dokumentów programowych. Zawarto w nim następujące obszary monitoringu, które mogą dotyczyć Miasta Kobyłka:

1. Monitoring jakości powietrza
2. Monitoring jakości wód
3. Monitoring gleby i ziemi
4. Monitoring przyrody
5. Monitoring klimatu akustycznego
6. Monitoring pól elektromagnetycznych.

Dotychczas na terenie Miasta Kobyłka prowadzony był monitoring jakości wód.

Prezentacja danych odniesionych przestrzennie (z wykorzystaniem systemów informacji geograficznej) odbywać się będzie m.in. poprzez dedykowane do tego celu portale mapowe, umożliwiające dostęp do usług sieciowych. W zakresie kompetencji GIOŚ kontynuowane będą prace wynikające z Rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 23 sierpnia 2018 r. w sprawie zasobu informacyjnego przeznaczonego do udostępniania w centralnym repozytorium informacji publicznej. Zasoby GIOŚ określone w ww. rozporządzeniu będą aktualizowane na potrzeby upowszechnienia i udostępniania danych poprzez portal <https://dane.gov.pl/>.

6. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA ORAZ ICH FINANSOWANIE

6.1. Cele ochrony środowiska i kierunki interwencji

„Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kobyłka na lata 2024-2032” ma służyć realizacji przez gminę polityki ochrony środowiska i nawiązywać do polityki ochrony środowiska wyższych jednostek, a sam Program Ochrony Środowiska musi być spójny z założeniami dokumentów strategicznych i programowych wyższego rzędu.

Dokument będzie stanowił podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem, spajając wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska w mieście. Głównym celem programu jest:

Zrównoważony rozwój Miasta Kobyłka dążący do poprawy jakości życia mieszkańców, stanu środowiska przyrodniczego oraz rozwoju turystyki.

Pod każdą z charakterystyk dziesięciu obszarów interwencji przeprowadzona została analiza SWOT, mająca na celu określenie największych zagrożeń środowiska, słabych i mocnych stron istniejącego stanu środowiska oraz wskazanie dążeń w tych obszarach i szans na jego poprawę.

Na tej podstawie, zgodnie z wytycznymi Ministra Klimatu i Środowiska z 2015 roku, zaktualizowanymi w 2020 roku, dotyczącymi opracowywania programów ochrony środowiska, wyznaczono cele wraz z wskaźnikami stanu aktualnego i stanu docelowego. Narzędziem osiągnięcia stanu docelowego jest realizacja wyznaczonych w ramach obszarów zadań, które zostały zgrupowane w harmonogramie zadań. Cele, wskaźniki, kierunki interwencji oraz zadania przedstawia tabela nr 47. Zostały w niej określone również źródła finansowania wyznaczonych zadań, którymi będą zarówno środki własne gminy, jak i dotacje zewnętrzne, środki własne i pozyskane przez inne jednostki realizujące zadania. Do wyznaczonych zadań przypisano orientacyjną kwotę i czas realizacji. Kwoty i czas realizacji w wielu przypadkach zależą od możliwości i wielkości uzyskanych dotacji. Niektóre z zadań będą realizowane w ramach obowiązków pracowników Urzędu Miasta Kobyłka. W tabeli 48 przedstawiono harmonogram zadań własnych wraz z finansowaniem, a w tabeli 49 przedstawiono harmonogram zadań monitorowanych wraz z finansowaniem.

6.2. Harmonogram rzeczowo - finansowy

Tabela 47. Cele, wskaźniki, kierunki interwencji oraz zadania przewidziane do realizacji na terenie Miasta Kobyłka na lata 2024-2032

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	I. Poprawa jakości powietrza do osiągnięcia poziomów wymaganych przepisami prawa, spełnianie standardów emisyjnych z instalacji oraz promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Zanieczyszczenia, dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego w strefie mazowieckiej (WIOŚ)	B(a)P (2022 r.)	Brak przekroczeń	I.1. Rozwój odnawialnych źródeł energii	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budownictwie jednorodzinnym na terenie gminy	mieszkańcy	Ograniczone środki finansowe, niechęć mieszkańców
						I.1. Rozwój odnawialnych źródeł energii	Promocja alternatywnych źródeł energii, propagowanie działań zmierzających do wykorzystywania OZE (m.in. słonecznej i geotermalnej)	Urząd Miasta Kobyłka	Brak zainteresowania ze strony mieszkańców
						I.3. Zwiększenie efektywności energetycznej w gminie	Termomodernizacja budynków mieszkalnych	mieszkańcy	Ograniczone środki finansowe
							Termomodernizacja budynku Miejskiego Ośrodka Kultury w Kobyłce - poprawa stanu i efektywności optymalnego wykorzystania energii elektrycznej, ciepłej oraz gazu - zmniejszenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe
							Termomodernizacja budynku Miejskiego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej, Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobyłce - poprawa stanu i efektywności optymalnego wykorzystania energii elektrycznej, ciepłej oraz gazu - zmniejszenie emisji dwutlenku węgla	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
							do atmosfery		
							Termomodernizacja budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Kobyłce - poprawa stanu i efektywności optymalnego wykorzystania energii elektrycznej, ciepłej oraz gazu - zmniejszenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe
							Termomodernizacja budynku Przedszkola Publicznego Nr 1 w Kobyłce - poprawa stanu i efektywności optymalnego wykorzystania energii elektrycznej, ciepłej oraz gazu - zmniejszenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe
							Termomodernizacja budynku Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 1 w Kobyłce - poprawa stanu i efektywności optymalnego wykorzystania energii elektrycznej, ciepłej oraz gazu - zmniejszenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe
							Termomodernizacja budynku Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 3 w Kobyłce - poprawa stanu i efektywności optymalnego wykorzystania energii elektrycznej, ciepłej oraz gazu - zmniejszenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe
							Termomodernizacja budynku Urzędu Miasta	Urząd Miasta	Ograniczone

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
							w Kobyłce - poprawa stanu i efektywności optymalnego wykorzystania energii elektrycznej, ciepłej oraz gazu - zmniejszenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery	Kobyłka	środki finansowe
							Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Publicznych Nr 2 w Kobyłce - poprawa stanu i efektywności optymalnego wykorzystania energii elektrycznej, ciepłej oraz gazu - zmniejszenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe
							Likwidacja kotłów węglowych w budynkach mieszkalnych	Urząd Miasta Kobyłka (wsparcie finansowe), mieszkańcy	Ograniczone środki finansowe, niechęć mieszkańców
							Kampanie edukacyjne dot. ochrony powietrza	Urząd Miasta Kobyłka	Brak zainteresowania ze strony mieszkańców
							Kontynuacja działalności w postaci prowadzenia punktu konsultacyjno-informacyjnego w ramach programu priorytetowego Czyste Powietrze	Urząd Miasta Kobyłka	Braki kadrowe, brak zainteresowania ze strony mieszkańców
							Wprowadzanie danych do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków – w zakresie budynków komunalnych	Urząd Miasta Kobyłka,	Problem z pozyskiwaniem danych, braki kadrowe

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
							Ograniczanie pylenia wtórnego poprzez oczyszczanie dróg i innych powierzchni	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe
							Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe, braki kadrowe
							Szerzenie zachowań proekologicznych wśród mieszkańców poprzez wsparcie w obszarze wymiany pieców grzewczych	Urząd Miasta Kobyłka	Brak zainteresowania ze strony mieszkańców
							Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie racjonalnego gospodarowania energią	Urząd Miasta Kobyłka	Brak zainteresowania ze strony mieszkańców
							Wymiana oświetlenia tradycyjnego na energooszczędne, wymiana urządzeń gospodarstwa domowego na energooszczędne	Urząd Miasta Kobyłka, mieszkańcy	Ograniczone środki finansowe, brak chęci mieszkańców do podjęcia działań
							Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego w Mieście Kobyłka - poprawa oświetlenia, ograniczenie zużycia energii elektrycznej, a następnie emisji gazów do atmosfery	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe
							Udostępnienie infrastruktury elektroenergetycznej w celu zabudowy urządzeń oświetlenia drogowego - poprawa	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka	
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa					
							oświetlenia w Mieście Kobyłka			
							Budowa oświetlenia w ul. Nadarzyńskiej - rozwój gminnej infrastruktury technicznej	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe	
						I.4. Edukacja społeczeństwa w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza	Edukowanie i informowanie mieszkańców o szkodliwości i zakazie spalania odpadów w paleniskach domowych oraz na powierzchni gruntu	Urząd Miasta Kobyłka	Brak zainteresowania ze strony mieszkańców	
							Upowszechnienie informacji w zakresie zmian klimatu oraz metod zapobiegania i ograniczania ich skutków	Urząd Miasta Kobyłka	Brak zainteresowania ze strony mieszkańców	
							Modernizacja dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich	Urząd Miasta Kobyłka, ZDP, MZDW	Ograniczone środki finansowe	
2.	Zagrożenia hałasem	II. Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców przed ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu	Długość dróg dla rowerów (GUS)	25,2 km (2022 r.)	>25,2 km	II.1. Zmniejszenie emisji hałasu z transportu drogowego	Budowa ścieżki rowerowej przy ul. Orszagha na odc. Jana Pawła II - Niska - rozwój infrastruktury drogowej	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe	
			Drogi gminne o nawierzchni twardej ulepszonej (GUS)	73,2 km (2022 r.)	>73,2 km		Budowa dróg gminnych w Kobyłce - etap IV - ul. Poprzeczna, Solskiego i Modrzewskiego na odc. Orszagha-Reja - rozwój gminnej infrastruktury technicznej	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe	
							Budowa drogi w ul. Broniewskiego na odc. Narutowicza – Bohaterów - Ossowa - rozwój infrastruktury drogowej	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe	
							Budowa drogi w ul. Niecałej - rozwój infrastruktury drogowej	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe	

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
			Poziom hałas Leq (WIOŚ)	-	Poniżej poziomu dopuszczalnego		Ochrona obszarów o korzystnym klimacie akustycznym poprzez uwzględnianie ich w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Urząd Miasta Kobyłka	Nieefektywny system planowania przestrzennego
							Reagowanie na skargi mieszkańców na ponadnormatywny hałas, z uwzględnieniem technicznych i ekonomicznych możliwości właściwych organów	Starosta	Ograniczone środki finansowe
							Stosowanie wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz zabudowy przemysłowej pasów zieleni izolacyjnej	Urząd Miasta Kobyłka, zarządcy dróg	Ograniczone środki finansowe
3.	Pola elektromagnetyczne	III. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	Liczba punktów pomiarowych, w których zanotowano przekroczenia	0 (2022 r.)	0	III.1. Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych na człowieka i środowisko	Ograniczanie powstawania źródeł pól elektromagnetycznych na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej na etapie planowania przestrzennego oraz wprowadzenie zagadnienia pól elektromagnetycznych do Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego	Urząd Miasta Kobyłka	Nieefektywny system planowania przestrzennego
							Kontrola obecnych i potencjalnych źródeł Promieniowania elektromagnetycznego	WIOŚ Warszawa	Niedokładność
							Utrzymanie poziomów elektromagnetycznego promieniowania poniżej dopuszczalnego lub co najwyżej na poziomie dopuszczalnym	Przedsiębiorcy	Nieefektywny system planowania przestrzennego

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
4.	Gospodarowanie wodami	IV. Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych oraz ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą (susze i powodzie)	Zużycie wody na 1 mieszkańca w gospodarstwach domowych [m³] (GUS)	31,9 (2022 r.)	30,0	IV.1. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie ochrony wód	Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem	Urząd Miasta Kobyłka	Brak zainteresowania ze strony mieszkańców
			JCWP o złym stanie ogólnym (WIOŚ)	1	0	IV.2. Utrzymanie wód	Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych	WIOŚ warszawa	Niedokładność pomiarów
							Usuwanie szkód powodziowych na potokach i rzekach	PGW Wody Polskie, Nadzór Zlewni,	Ograniczone środki finansowe
							Usuwanie tam bobrowych na rzekach i potokach	PGW Wody Polskie, Nadzór Zlewni,	Ograniczone środki finansowe
						IV.3. Ochrona przed powodzią	Wyznaczenie i wprowadzenie do mpzp wytycznych z map zagrożenia i ryzyka powodziowego lub innych branżowych dokumentów w tym zakresie	Urząd Miasta Kobyłka	Nieefektywny system planowania przestrzennego
							Wspieranie działań zmierzających do powstawania infrastruktury ochrony przeciwpowodziowej na terenie Miasta Kobyłka z zachowaniem zasad ochrony bioróżnorodności	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
5.	Gospodarka wodno-ściekowa	V. Bieżąca modernizacja infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową, nowe inwestycje służące gospodarce wodnej	Długość czynnej sieci rozdzielczej kanalizacyjnej (GUS)	95,9 km	100 km	V.1. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej	Rozwój i modernizacja sieci wodno - kanalizacyjnej	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe
			Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności (GUS)	84,5%	86,0%		Budowa SUW	PGK Kobyłka	Ograniczone środki finansowe
			Liczba zbiorników bezodpływowych (GUS)	1350 (2022 r.)	<1350		Doposażenie systemu oczyszczania ścieków	PGK Kobyłka	Ograniczone środki finansowe
							Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Nadarzyńskiej - rozwój gminnej infrastruktury technicznej	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe
							Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Miasta Kobyłka - etap I - rozwój gminnej infrastruktury technicznej	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe
							Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych	Urząd Miasta Kobyłka, mieszkańcy	Zbyt duże obciążenie pracowników, brak zgłoszeń ze strony mieszkańców

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
6.	Zasoby Geologiczne	VI. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi	Liczba eksploatowanych złóż kopalin	2	2	VI.1. Racjonalna eksploatacja kopalin	Nadzór i kontrola wydanych koncesji	Starostwo, Urząd Marszałkowski, OUG	Niedokładność, brak wykwalifikowanej kadry
7.	Gleby	VII. Ochrona i racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi oraz rekultywacja terenów zdegradowanych	Powierzchnia gminy (GUS)	20 km ²	20 km ²	VII.1. Zapobieganie niekorzystnym zmianom środowiska glebowego	Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego konieczności ochrony gleb klasy I-III i racjonalnego gospodarowania ich zasobami	Urząd Miasta Kobyłka	Nieefektywny system planowania przestrzennego
							Prowadzenie rejestru oraz monitoringu obszarów zagrożonych ruchami masowymi	Starostwo Powiatowe	Zbyt duże obciążenie pracowników, brak środków finansowych

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
							Prowadzenie monitoringu jakości gleb	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	Ograniczone środki finansowe, brak wykwalifikowanej kadry
8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	VIII. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami	Odpady komunalne odbierane od właścicieli nieruchomości objętych systemem gospodarki odpadami komunalnymi	10 869,21 t (2022 r.)	<10 869,21 t	VIII.1. Wzrost ilości zebranych selektywnie odpadów	Zinwentaryzowanie i zlikwidowanie dzikich wysypisk śmieci	Urząd Miasta Kobyłka	Brak środków finansowych
							Roczne sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi	Urząd Miasta Kobyłka	Brak środków finansowych, brak wykwalifikowanej kadry
							Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – zapewnienie utrzymania czystości i ochrona środowiska	Urząd Miasta Kobyłka	Brak środków finansowych
							Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	mieszkańcy	Brak środków finansowych

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
			(GUS)	390 kg (2022 r.)	370 kg		Prowadzenie działań w obszarze gospodarki odpadami w tym rozwój punktów selektywnej zbiórki odpadów	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe
			Masa wytworzonych odpadów przez 1 mieszkańca (GUS)				Edukacja ekologiczna w zakresie segregacji odpadów	Urząd Miasta Kobyłka	Brak zainteresowania ze strony mieszkańców
							Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku gminie i regulaminu utrzymania czystości i porządku	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone wykwalifikowane kadry
							Prowadzenie rejestru działalności regulowanej (RDR) w zakresie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, dokonywanie wpisu do RDR	Urząd Miasta Kobyłka	Zbyt duże obciążenie pracowników
							Działania edukacyjne w zakresie ograniczania ilości wytwarzanych odpadów, prawidłowego postępowania z odpadami oraz ochrony środowiska przed odpadami	Urząd Miasta Kobyłka	Brak zainteresowania mieszkańców
			Ilość wyrobów azbestowych na terenie gminy	853 067 kg	< 853 067 kg	VIII.2. Usuwanie wyrobów azbestowych z terenu gminy	Usuwanie wyrobów azbestowych z terenu gminy	Urząd Miasta Kobyłka/ Starostwo Powiatowe	Brak środków finansowych, niechęć mieszkańców gminy do wymiany pokryć dachowych

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka	
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa					
9.	Zasoby przyrody	IX. Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności, ochrona krajobrazu oraz zwiększenie lesistości.	Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej (GUS)	3,79 ha (2021 r.)	4,0 ha	VIII.1. Rozwój i utrzymanie zieleni urządzonej i obszarów chronionych	Bieżące utrzymanie zieleni w obrębie terenów zielonych, przydrożnych pasów zieleni, cmentarzów oraz zabiegi pielęgnacyjne pomników przyrody	Urząd Miasta Kobyłka	Dewastacja mienia publicznego, brak zainteresowania mieszkańców	
							Nasadzenia drzew i krzewów	Urząd Miasta Kobyłka, mieszkańcy	Ograniczone środki finansowe, nadzwyczajne zjawiska pogodowe	
							Uwzględnianie w MPZP oraz dokumentach planistycznych obszarów cennych przyrodniczo	Urząd Miasta Kobyłka	Brak środków finansowych, brak wykonawcy	
			Lesistość (GUS)	19,2 % (2022 r.)	19,2 %		Wyznaczanie nowych form ochrony przyrody	Urząd Miasta Kobyłka	Brak środków finansowych, brak wykonawcy	
							Zagospodarowanie terenu Placu 15 Sierpnia w Kobyłce	Urząd Miasta Kobyłka	Brak środków finansowych, brak wykonawcy	
					VIII.2. Ochrona i zrównoważony rozwój lasów	Bieżące i zrównoważone utrzymanie terenów leśnych na terenie gminy	Nadleśnictwo	Ograniczone środki finansowe		
			Ochrona lasu, ochrona przyrody, odnowienia lasu	Nadleśnictwo		Ograniczone środki finansowe				
			Ochrona lasu przed zwierzyną	Nadleśnictwo		Ograniczone				

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
									środki finansowe
							Odnowienia i zalesienia	Nadleśnictwo	Ograniczone środki finansowe
10.	Zagrożenia poważnymi awariami	X. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków	Liczba poważnych awarii na terenie gminy (WIOŚ)	0	0	IX.1. Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia zdarzeń mogących powodować poważną awarię oraz ograniczenie jej skutków dla ludzi i środowiska	Prowadzenie rejestru zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie, Państwowa Straż Pożarna	Brak wykwalifikowanej kadry
11.	Działania systemowe	XI. Działania edukacyjne i zarządzanie ochroną środowiska	Liczba akcji edukacyjnych	5	5	XI.1. Wdrożenie kompleksowego systemu zarządzania środowiskiem	Planowanie przestrzenne w Mieście Kobyłka - opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego i zmiana studium	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe
							Informowanie o stanie środowiska i działaniach na rzecz jego ochrony	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe, brak zainteresowania ze strony mieszkańców
							Reagowanie na skargi mieszkańców, z uwzględnieniem technicznych	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
							i ekonomicznych możliwości właściwych organów		finansowe
							Prowadzenie działań dotyczących edukacji ekologicznej	Urząd Miasta Kobyłka	Brak zainteresowania ze strony mieszkańców
							Promocja ekologii i ochrony środowiska w szkołach (w tym wyjazdy na zielone szkoły)	Urząd Miasta Kobyłka	Ograniczone środki finansowe, brak chęci ze strony rodziców

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankietyzacja jednostek

Tabela 48. Zadania własne na terenie Miasta Kobyłka na lata 2024 - 2032

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji [zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2032	
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Promocja alternatywnych źródeł energii, propagowanie działań zmierzających do wykorzystywania OZE (m.in. słonecznej i geotermalnej)	Urząd Miasta Kobyłka	W ramach obowiązków statutowych					Środki własne
2.		Termomodernizacja budynku Miejskiego Ośrodka Kultury w Kobyłce - poprawa stanu i efektywności optymalnego wykorzystania energii elektrycznej, ciepłej oraz gazu - zmniejszenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery	Urząd Miasta Kobyłka	14 349,09	14 349,09	14 349,09	14 349,09	14 349,09	Środki własne, środki zewnętrzne
3.		Termomodernizacja budynku Miejskiego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej, Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobyłce - poprawa stanu i efektywności optymalnego wykorzystania energii elektrycznej, ciepłej	Urząd Miasta Kobyłka	53 829,93	53 829,93	53 829,93	53 829,93	53 829,93	Środki własne, środki zewnętrzne

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji [zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2032	
		oraz gazu - zmniejszenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery							
4.		Termomodernizacja budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Kobyłce - poprawa stanu i efektywności optymalnego wykorzystania energii elektrycznej, ciepłej oraz gazu - zmniejszenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery	Urząd Miasta Kobyłka	33 727,68	33 727,68	33 727,68	33 727,68	33 727,68	Środki własne, środki zewnętrzne
5.		Termomodernizacja budynku Przedszkola Publicznego Nr 1 w Kobyłce - poprawa stanu i efektywności optymalnego wykorzystania energii elektrycznej, ciepłej oraz gazu - zmniejszenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery	Urząd Miasta Kobyłka	54 893,98	54 893,98	54 893,98	54 893,98	54 893,98	Środki własne, środki zewnętrzne
6.		Termomodernizacja budynku Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 1 w Kobyłce - poprawa stanu i efektywności	Urząd Miasta Kobyłka	169 702,39	169 702,39	169 702,39	169 702,39	169 702,39	Środki własne, środki zewnętrzne

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji [zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2032	
		optymalnego wykorzystania energii elektrycznej, ciepłej oraz gazu - zmniejszenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery							
7.		Termomodernizacja budynku Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 3 w Kobyłce - poprawa stanu i efektywności optymalnego wykorzystania energii elektrycznej, ciepłej oraz gazu - zmniejszenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery	Urząd Miasta Kobyłka	101 228,20	101 228,20	101 228,20	101 228,20	101 228,20	Środki własne, środki zewnętrzne
8.		Termomodernizacja budynku Urzędu Miasta w Kobyłce - poprawa stanu i efektywności optymalnego wykorzystania energii elektrycznej, ciepłej oraz gazu - zmniejszenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery	Urząd Miasta Kobyłka	75 368,89	75 368,89	75 368,89	75 368,89	75 368,89	Środki własne, środki zewnętrzne
9.		Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Publicznych Nr 2 w Kobyłce - poprawa stanu i efektywności	Urząd Miasta Kobyłka	156 320,40	156 320,40	156 320,40	156 320,40	156 320,40	Środki własne, środki zewnętrzne

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji [zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2032	
		optymalnego wykorzystania energii elektrycznej, ciepłej oraz gazu - zmniejszenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery							
10.		Likwidacja kotłów węglowych w budynkach mieszkalnych	Urząd Miasta Kobyłka (wsparcie finansowe), mieszkańcy	Koszty trudne do oszacowania					Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Budżet Gminy
11.		Kampanie edukacyjne dot. ochrony powietrza	Urząd Miasta Kobyłka	W ramach obowiązków statutowych					Środki własne
12.		Kontynuacja działalności w postaci prowadzenia punktu konsultacyjno-informacyjnego w ramach programu priorytetowego Czyste Powietrze	Urząd Miasta Kobyłka	-	-	-	-	-	Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Budżet Gminy
13.		Wprowadzanie danych do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków – w zakresie budynków komunalnych	Urząd Miasta Kobyłka	W ramach obowiązków statutowych					Środki własne
14.		Ograniczanie pylenia wtórnego poprzez oczyszczanie dróg i innych powierzchni	Urząd Miasta Kobyłka, ZDW, PZD	W ramach obowiązków statutowych					Środki własne
15.		Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach	Urząd Miasta Kobyłka	W ramach obowiązków statutowych					Środki własne

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji [zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2032	
		grzewczych i na otwartych przestrzeniach							
16.		Szerzenie zachowań proekologicznych wśród mieszkańców poprzez wsparcie w obszarze wymiany pieców grzewczych	Urząd Miasta Kobyłka	W ramach obowiązków statutowych					Środki własne
17.		Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie racjonalnego gospodarowania energią	Urząd Miasta Kobyłka	W ramach obowiązków statutowych					Środki własne
18.		Wymiana oświetlenia tradycyjnego na energooszczędne, wymiana urządzeń gospodarstwa domowego na energooszczędne	Urząd Miasta Kobyłka, mieszkańcy	W ramach obowiązków statutowych					Środki własne
19.		Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego w Mieście Kobyłka - poprawa oświetlenia, ograniczenie zużycia energii elektrycznej, a następnie emisji gazów do atmosfery.	Urząd Miasta Kobyłka	656 000,00	656 000,00	656 000,00	656 000,00	656 000,00	Środki własne, środki zewnętrzne

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji [zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2032	
20.		Udostępnienie infrastruktury elektroenergetycznej w celu zabudowy urządzeń oświetlenia drogowego - poprawa oświetlenia w Mieście Kobyłka	Urząd Miasta Kobyłka	125 000,00	130 000,00	135 000,00	135 000,0	-	Środki własne, środki zewnętrzne
21.		Budowa oświetlenia w ul. Nadarzyńskiej - rozwój gminnej infrastruktury technicznej	Urząd Miasta Kobyłka	-	-	1 100 000,00	-	-	Środki własne, środki zewnętrzne
22.		Edukowanie i informowanie mieszkańców o szkodliwości i zakazie spalania odpadów w paleniskach domowych oraz na powierzchni gruntu	Urząd Miasta Kobyłka	W ramach obowiązków statutowych					Środki własne
23.		Upowszechnienie informacji w zakresie zmian klimatu oraz metod zapobiegania i ograniczania ich skutków	Urząd Miasta Kobyłka	W ramach obowiązków statutowych					Środki własne
24.	Zagrożenie hałasem	Budowa dróg gminnych w Kobyłce - etap IV - ul. Poprzeczna, Solskiego i Modrzewskiego na odc. Orszagha-Reja - rozwój gminnej infrastruktury	Urząd Miasta Kobyłka	3 467 500,00	-	-	-	-	Środki własne, środki zewnętrzne

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji [zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2032	
		technicznej							
25.		Budowa ścieżki rowerowej przy ul. Orszagha na odc. Jana Pawła II - Niska - rozwój infrastruktury drogowej	Urząd Miasta Kobyłka	120 000,00	-	-	-	-	Środki własne, środki zewnętrzne
26.		Budowa drogi w ul. Broniewskiego na odc. Narutowicza – Bohaterów - Ossowa - rozwój infrastruktury drogowej	Urząd Miasta Kobyłka	120 000,00	-	-	-	-	Środki własne, środki zewnętrzne
27.		Budowa drogi w ul. Niecałej - rozwój infrastruktury drogowej	Urząd Miasta Kobyłka	56 000,0	-	-	-	-	Środki własne, środki zewnętrzne
28.		Ochrona obszarów o korzystnym klimacie akustycznym poprzez uwzględnianie ich w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Urząd Miasta Kobyłka,	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
29.		Stosowanie wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz zabudowy przemysłowej pasów zieleni izolacyjnej	Urząd Miasta Kobyłka, zarządcy dróg	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne, dotacje, środki zarządców dróg

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji [zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2032	
30.	Pola elektromagnetyczne	Ograniczanie powstawania źródeł pól elektromagnetycznych na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej na etapie planowania przestrzennego oraz wprowadzenie zagadnienia pól elektromagnetycznych do Miejsowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego	Urząd Miasta Kobyłka	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
31.	Gospodarowanie wodami	Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem	Urząd Miasta Kobyłka	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
32.		Wyznaczenie i wprowadzenie do mpzp wytycznych z map zagrożenia lub innych branżowych dokumentów w tym zakresie	Urząd Miasta Kobyłka	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji [zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2032	
33.		Wspieranie działań zmierzających do powstawania infrastruktury ochrony przeciwpowodziowej na terenie Miasta Kobyłka z zachowaniem zasad ochrony bioróżnorodności	Urząd Miasta Kobyłka	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
34.	Gospodarka wodno - ściekowa	Rozwój i modernizacja sieci wodno - kanalizacyjnej	Urząd Miasta Kobyłka	7 500 000,0	-	-	-	-	Program inwestycji strategicznych - POLSKI ŁĄD edycja 2
35.		Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych	Urząd Miasta Kobyłka	W ramach obowiązków statutowych					Środki własne,
36.	Gleby	Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego konieczności ochrony gleb klasy I-III i racjonalnego gospodarowania ich zasobami	Urząd Miasta Kobyłka	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji [zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2032	
37.	Gospodarka odpadami	Zinwentaryzowanie i zlikwidowanie dzikich wysypisk śmieci	Urząd Miasta Kobyłka	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
38.		Roczne sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi	Urząd Miasta Kobyłka	W ramach obowiązków statutowych					Środki własne,
39.		Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – zapewnienie utrzymania czystości i ochrona środowiska	Urząd Miasta Kobyłka	10 000 000,00	-	-	-	-	Środki własne,
40.		Prowadzenie działań w obszarze gospodarki odpadami w tym rozwój punktów selektywnej zbiórki odpadów	Urząd Miasta Kobyłka	W ramach obowiązków statutowych					Środki własne,
41.		Edukacja ekologiczna w zakresie segregacji odpadów	Urząd Miasta Kobyłka	W ramach obowiązków statutowych					Środki własne,
42.		Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku gminie i regulaminu utrzymania czystości	Urząd Miasta Kobyłka	W ramach obowiązków statutowych					Środki własne,

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji [zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2032	
		i porządku							
43.		Prowadzenie rejestru działalności regulowanej (RDR) w zakresie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, dokonywanie wpisu do RDR	Urząd Miasta Kobyłka,	W ramach obowiązków statutowych					Środki własne,
44.		Działania edukacyjne w zakresie ograniczania ilości wytwarzanych odpadów, prawidłowego postępowania z odpadami oraz ochrony środowiska przed odpadami	Urząd Miasta Kobyłka	W ramach obowiązków statutowych					Środki własne,
45.		Usuwanie wyrobów azbestowych z terenu gminy	Urząd Miasta Kobyłka / Starostwo Powiatowe w Wołominie	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
46.	Zasoby przyrody	Bieżące utrzymanie zieleni w obrębie terenów zielonych, przydrożnych pasów zieleni, cmentarzów oraz zabiegi pielęgnacyjne pomników przyrody	Urząd Miasta Kobyłka	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji [zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2032	
47.		Nasadenia drzew i krzewów	Urząd Miasta Kobyłka, mieszkańcy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
48.		Uwzględnianie w MPZP oraz dokumentach planistycznych obszarów cennych przyrodniczo	Urząd Miasta Kobyłka	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
49.		Wyznaczanie nowych form ochrony przyrody	Urząd Miasta Kobyłka	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
50.		Zagospodarowanie terenu Placu 15 Sierpnia w Kobyłce	Urząd Miasta Kobyłka	2 500 000,00	425 071,67	-	-	-	Środki własne, środki zewnętrzne
51.		Promocja i wsparcie dla postępu biologicznego w rolnictwie	Urząd Miasta Kobyłka	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
52.	Działania systemowe	Planowanie przestrzenne w Mieście Kobyłka - opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego i zmiana studium	Urząd Miasta Kobyłka	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
53.		Informowanie o stanie środowiska i działaniach na rzecz jego ochrony	Urząd Miasta Kobyłka	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji [zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2032	
54.		Reagowanie na skargi mieszkańców, z uwzględnieniem technicznych i ekonomicznych możliwości właściwych organów	Urząd Miasta Kobyłka	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
55.		Prowadzenie działań dotyczących edukacji ekologicznej	Urząd Miasta Kobyłka	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
56.		Promocja ekologii i ochrony środowiska w szkołach (w tym wyjazdy na zielone szkoły)	Urząd Miasta Kobyłka	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
57.		Promocja zachowań proekologicznych wśród społeczności lokalnej poprzez organizację kampanii ekologicznych, wydarzeń tematycznych, konkursów, i inne	Urząd Miasta Kobyłka	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankietyzacja jednostek

Tabela 49. Zadania monitorowane, realizowane na terenie Miasta Kobyłka na lata 2024 - 2032

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji [zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2032	
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budownictwie jednorodzinnym na terenie gminy	mieszkańcy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
2.		Termomodernizacja budynków mieszkalnych	mieszkańcy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
3.		Likwidacja kotłów węglowych w budynkach mieszkalnych	Urząd Miasta Kobyłka, mieszkańcy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
4.		Wymiana oświetlenia tradycyjnego na energooszczędne, wymiana urządzeń gospodarstwa domowego na energooszczędne	Urząd Miasta Kobyłka, mieszkańcy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
5.	Zagrożenia hałasem	Modernizacja dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich	Urząd Miasta Kobyłka, ZDP, MZDW	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
6.		Reagowanie na skargi mieszkańców na ponadnormatywny hałas, z uwzględnieniem technicznych i ekonomicznych możliwości właściwych organów	Starosta	W ramach obowiązków statutowych					Środki własne

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji [zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2032	
7.		Stosowanie wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz zabudowy przemysłowej pasów zieleni izolacyjnej	Urząd Miasta Kobyłka, zarządcy dróg	W ramach obowiązków statutowych					Środki własne
8.	Pola elektromagnetyczne	Kontrola obecnych i potencjalnych źródeł Promieniowania elektromagnetycznego	WIOŚ Warszawa	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
9.		Utrzymanie poziomów elektromagnetycznego promieniowania poniżej dopuszczalnego lub co najwyżej na poziomie dopuszczalnym	Przedsiębiorcy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
10.	Gospodarowanie wodami	Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych	WIOŚ	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne,
11.		Usuwanie szkód powodziowych na rzekach i potokach	PGW Wody Polskie, Nadzór Zlewni,	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne,
12.		Usuwanie tam bobrowych na rzekach i potokach	PGW Wody Polskie, Nadzór Zlewni,	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne,

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji [zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2032	
13.	Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa SUW	PGK Kobyłka	12 000 000	-	-	-	-	Środki własne, pożyczka
14.		Doposażenie systemu oczyszczania ścieków	PGK Kobyłka	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
15.	Zasoby geologiczne	Nadzór i kontrola wydanych koncesji	Starostwo, Urząd Marszałkowski, OUG	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne,
16.	Gleby	Prowadzenie rejestru oraz monitoringu obszarów zagrożonych ruchami masowymi	Starostwo Powiatowe	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne,
17.		Prowadzenie monitoringu jakości gleb	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne,

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji [zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2032	
18.	Gospodarka odpadami	Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	mieszkańcy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne,
19.		Usuwanie wyrobów azbestowych z terenu gminy	Urząd Miasta Kobyłka/ Starostwo Powiatowe	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
20.	Zasoby przyrody	Nasadzenia drzew i krzewów	Urząd Miasta Kobyłka, mieszkańcy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne
21.		Bieżące i zrównoważone utrzymanie terenów leśnych na terenie gminy	Nadleśnictwo	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne,
22.		Ochrona lasu, ochrona przyrody, odnowienia lasu	Nadleśnictwo	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne,
23.		Ochrona lasu przed zwierzyną	Nadleśnictwo	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne,
24.		Odnowienia i zalesienia	Nadleśnictwo	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne,
25.	Zagrożenie poważnymi awariami	Prowadzenie rejestru zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie, Państwowa Straż Pożarna	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankietyzacja jednostek

7. SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

7.1. Zarządzanie programem

Obowiązek sporządzania Programu Ochrony Środowiska przez Burmistrza Kobyłki wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.). Dostosowanie polityki ochrony środowiska realizowanej na poziomie gminy do zmieniających się uwarunkowań społecznych i gospodarczych spowodowało konieczność opracowania „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kobyłka”. Dokument sporządzano w kilku etapach. W pierwszym etapie pracy zgromadzono materiały źródłowe oraz dane dotyczące aktualnego stanu środowiska Miasta. Pozyskano je głównie z materiałów przekazanych przez Urząd Miasta w Kobyłce, jednostek podległych oraz opracowań statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego, a także z raportów instytucji zajmujących się problematyką ochrony środowiska, m.in.: Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, z portalu geoportal.gov.pl oraz geoserwis.gov.pl. Podczas opracowywania dokumentu korzystano również z dokumentów strategicznych opracowywanych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.

Podczas wdrażania programu ochrony środowiska ważna jest kontrola przebiegu realizacji przyjętych w nim zadań oraz osiągnięcia postawionych celów. Opracowano w tym celu system monitoringu, który będzie wykonywany w dwóch zakresach: jako monitoring środowiskowy oraz monitoring programowy. Narzędziem umożliwiającym ilościową i jakościową ocenę realizacji Programu Ochrony Środowiska są wskaźniki monitorowania. W niniejszym Programie Ochrony Środowiska w rozdziale 6. wyznaczono wskaźniki, które będą wykorzystywane do oceny stopnia realizacji celów ochrony środowiska. Po zakończeniu tego okresu Miasto Kobyłka podsumuje stopień realizacji POŚ oraz jego łączny efekt ekologiczny, wyrażony wartością wskaźników ekologicznych.

Monitoring środowiskowy prowadzony będzie w głównej mierze w ramach Strategicznego Programu PMŚ na lata 2020 - 2028 opracowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Na podstawie wyników tego monitoringu WIOŚ publikuje co roku „Raport o stanie środowiska” oraz roczną ocenę jakości powietrza. Dane z tych dokumentów pozwolą określić zmiany stanu środowiska na terenie miasta.

Monitoring programowy opierać się będzie na monitorowaniu realizacji poszczególnych zadań i poziomie osiągnięcia wyznaczonych celów. Zgodnie z artykułem art. 18 ustawy Prawo Ochrony Środowiska po dwóch latach obowiązywania programu zostanie sporządzony raport stanu realizacji programu, który następnie zostanie przedstawiony Radzie Miasta. W przypadku niewykonania zaplanowanych zadań zostanie dokonana analiza sytuacji umożliwiająca poznanie przyczyny takiej sytuacji i dokonanie ewaluacji celów i zadań. Kolejny raport zostanie wykonany na koniec obowiązywania dokumentu. Po okresie obowiązywania programu wskazane jest opracowanie kolejnej aktualizacji.

7.2. Monitoring POŚ

Burmistrz Kobyłki jest zobowiązany do sporządzania co dwa lata raportów z wykonania programów ochrony środowiska, które przedstawia Radzie Miasta.

W raporcie zostanie dokonana ewaluacja realizowanych zadań i poziomu osiągnięcia przyjętych wskaźników. Raporty te stanowią syntetyczne zestawienie zadań, które w analizowanym dwuleciu powinny być zrealizowane oraz uwzględnienie tych, które udało się zrealizować wraz z podaniem kosztów ich wykonania. W proces ewaluacji tym samym, zostaną włączeni wszyscy interesariusze, w tym służby i inspekcje działające na terenie Miasta i odpowiedzialne za realizację zadań zaplanowanych w Programie Ochrony Środowiska.

W tabeli poniżej przedstawiono harmonogram monitoringu realizacji programu.

Tabela 50. Harmonogram monitoringu realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kobyłki na lata 2024 – 2032

Podejmowane działania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Monitoring stanu środowiska	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Monitoring programowy –			+		+				+

Podejmowane działania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
raport z realizacji programu									
Aktualizacja programu									+

Źródło: Opracowanie własne

7.3. Źródła finansowania Programu

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych.

Dla jednostek samorządowych dostępnymi sposobami finansowania inwestycji są:

- środki własne,
- kredyty i pożyczki udzielane w bankach komercyjnych,
- kredyty i pożyczki preferencyjne udzielane przez instytucje wspierające rozwój gmin,
- dotacje państwowe z funduszy krajowych i zagranicznych,
- emisja obligacji.

7.3.1. Fundusze krajowe

Wszelkie działania związane z ochroną środowiska i ekologią są wspierane finansowo poprzez różne krajowe i zagraniczne fundusze ekologiczne oraz programy a także środki własne inwestorów.

Do publicznych funduszy ochrony środowiska w Polsce zalicza się:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW),
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest największą instytucją finansującą inwestycje z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w obszarach ważnych z punktu widzenia procesu dostosowawczego do standardów i norm Unii Europejskiej. Narodowy Fundusz działa od 1 lipca 1989 roku, a powstał na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska.

Celem działalności Narodowego Funduszu jest finansowe wspieranie inwestycji ekologicznych o znaczeniu i zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym oraz zadań lokalnych, istotnych z punktu widzenia potrzeb środowiska. Dystrybucja środków finansowych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej odbywa się w ramach następujących dziedzin:

- Ochrona powietrza,
- Ochrona wód i gospodarka wodna,
- Ochrona powierzchni ziemi,
- Ochrona przyrody i krajobrazu oraz leśnictwo,
- Geologia i górnictwo,
- Edukacja ekologiczna,
- Państwowy Monitoring Środowiska,
- Programy międzydziedzinowe,
- Nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
- Ekspertyzy i prace badawcze.

W Narodowym Funduszu stosowane są trzy formy dofinansowywania:

- finansowanie pożyczkowe (pożyczki udzielane przez NF, kredyty udzielane przez banki ze środków NF, konsorcja czyli wspólne finansowanie NF z bankami, linie kredytowe ze środków NF obsługiwane przez banki),
- finansowanie dotacyjne (dotacje inwestycyjne, dotacje nieinwestycyjne, dopłaty do kredytów bankowych, umorzenia),

- finansowanie kapitałowe (obejmowanie akcji i udziałów w zakładanych bądź już istniejących spółkach w celu osiągnięcia efektu ekologicznego).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska ma bardzo istotne znaczenie dla ochrony środowiska i gospodarki kraju:

- finansuje ochronę środowiska,
- uruchamia środki innych inwestorów,
- stymuluje nowe inwestycje,
- wspomaga tworzenie nowych miejsc pracy, ważny dla zrównoważonego rozwoju.

Szczegółowy zakres działalności NFOŚiGW, lista programów i przedsięwzięć priorytetowych, kryteria i zasady udzielania wsparcia finansowego, a także wzory wniosków i procedury ich rozpatrywania dostępne są w oficjalnym serwisie internetowym: www.nfosigw.gov.pl oraz w siedzibie Funduszu w Warszawie przy ul. Konstruktorskiej 3a.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Misją Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest finansowe wspieranie przedsięwzięć służących ochronie środowiska i poszanowaniu jego wartości, w oparciu o konstytucyjną zasadę zrównoważonego rozwoju przy zachowaniu bezpieczeństwa ekologicznego kraju i realizacji programów ekologicznych państwa i województwa w celu wypełnienia zobowiązań wynikających z Traktatu Akcesyjnego. W ramach funkcjonowania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dofinansowywane są zadania inwestycyjne z zakresu m.in.

- gospodarki wodno-ściekowej i ochrony wód,
- gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi,
- ochrony powietrza (w tym odnawialne źródła energii) i termomodernizacji,
- ochrony przed hałasem;

oraz zadania nieinwestycyjne takiej jak:

- edukacja ekologiczna,
- przedsięwzięcia z zakresu ochrony przyrody (np. ochrona gatunkowa roślin i zwierząt, sporządzenie planów ochrony dla obszarów objętych ochroną, nasadzenia drzew i krzewów, zabiegi pielęgnacyjne pomników przyrody),
- państwowy monitoring środowiska,
- wojewódzkie programy i plany związane z ochroną środowiska i gospodarką wodną;

Szczegółowy zakres działalności WFOŚiGW, lista programów i przedsięwzięć priorytetowych, kryteria i zasady udzielania wsparcia finansowego, a także wzory wniosków i procedury ich rozpatrywania dostępne są w oficjalnym serwisie internetowym Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

7.3.2. Fundusze UE

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko

Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS) stanowi kontynuację dwóch wcześniejszych programów Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 oraz 2014-2020.

Głównym celem Programu jest poprawa warunków rozwoju kraju poprzez budowę infrastruktury technicznej i społecznej zgodnie z założeniami rozwoju zrównoważonego, w tym poprzez:

- obniżenie emisyjności gospodarki, transformację w kierunku gospodarki przyjaznej środowisku i o obiegu zamkniętym,
- budowę efektywnego i odpornego systemu transportowego o jak najniższym negatywnym wpływie na środowisko naturalne,
- dokończenie realizacji odcinków sieci bazowej TEN-T do roku 2030,
- poprawę bezpieczeństwa transportu i zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej oraz poprawę odporności systemu ochrony zdrowia,

- wzmocnienie roli kultury w rozwoju społecznym i gospodarczym.

Program ma być realizowany w celu zwiększenia efektywności energetycznej mieszkalnictwa, budynków użyteczności publicznej i przedsiębiorstw oraz zwiększyć udział zielonej energii z odnawialnych źródeł energii w końcowym zużyciu energii.

Inwestycje w infrastrukturę energetyczną mają przynieść poprawę jakości i bezpieczeństwa funkcjonowania sieci elektroenergetycznych oraz rozwój inteligentnych sieci gazowych i wzrost ich znaczenia w nowoczesnym, zielonym systemie energetycznym. Inwestycje w sektorze środowiska mają przyczynić się do większej odporności na zmiany klimatu (w tym na susze i powodzie) oraz ochronę dziedzictwa przyrodniczego (wzrost zdolności retencyjnych oraz poprawę systemów monitorowania i zarządzania kryzysowego).

W Programie będziemy dążyć do poprawy gospodarowania wodą pitną oraz ściekami komunalnymi, a także odpadami komunalnymi.

Realizacja Programu ma wzmocnić ochronę bioróżnorodności i naturalnych ekosystemów; rozwijać systemy monitorowania zasobów przyrodniczych, aby ułatwić ich ochronę.

Dążąc do zmniejszenia emisji w transporcie, program ma rozwijać transport szynowy, w tym w miastach, zwiększać dostępność komunikacji zbiorowej, a także alternatywne wobec dróg łańcuchy logistyczne (porty morskie, drogi wodne śródlądowe, przewozy intermodalne).

W celu poprawy spójności komunikacyjnej i ograniczenia wykluczenia komunikacyjnego program ma koncentrować się na budowie nowych i modernizacji istniejących linii kolejowych oraz dróg krajowych, w tym obwodnic miast.

Program ma służyć podejmowaniu decyzji w zakresie inwestycji dotyczących kluczowych obszarów systemu ochrony zdrowia, które przyczynią się do wzrostu dostępności pacjentów do wysokiej jakości usług zdrowotnych oraz większej ich skuteczności.

W sektorze kultury planujemy działania mające na celu ochronę zabytków o światowym i krajowym znaczeniu zarówno ruchomych i nieruchomych. Jednocześnie będziemy rozwijać instytucję kultury oraz wspierać ich adaptację do nowych funkcji kulturalnych i społecznych.

Oferta Programu skierowana będzie do m.in.:

- przedsiębiorstw,
- jednostek samorządu terytorialnego,
- podmiotów świadczących usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego,
- właścicieli budynków mieszkalnych,
- państwowych jednostek budżetowych i administracji publicznej,
- dostawców usług energetycznych,
- zarządców dróg krajowych i linii kolejowych,
- służb ratowniczych (ratownictwo techniczne) i odpowiedzialnych za bezpieczeństwo ruchu,
- Państwowej Straży Pożarnej,
- podmiotów zarządzających portami lotniczymi oraz portami morskimi,
- organizacji pozarządowych,
- instytucji ochrony zdrowia, instytucji kultury,
- kościoły i związki wyznaniowe.

Formy wsparcia

- dotacje,
- instrumenty finansowe,
- instrumenty łączące finansowanie zwrotne i dotacyjne.

Budżet - ponad 25 mld euro

Fundusze Europejskie dla Mazowsza na lata 2021 - 2027

Samorząd Mazowsza pracuje obecnie nad założeniami programu regionalnego. Wstępnie planowane obszary wsparcia zaprezentowane podczas konsultacji społecznych obejmą inwestycje w obszar badawczo-rozwojowy, wdrażanie e-usług, czy rozwój przedsiębiorczości. Pomoc skierowana zostanie na realizację projektów zwiększających efektywność energetyczną budynków publicznych oraz mieszkalnych. Finansowanie uzyskają działania wspierające kontrolę jakości powietrza. Ogromnym wyzwaniem jest ograniczenie skutków zmian klimatu, dlatego plany obejmują zakup sprzętu do reagowania na klęski żywiołowe, zwiększenie ochrony przeciwpowodziowej, ale też ograniczania skutków suszy poprzez inwestycje w retencję wód opadowych. Nowością w porównaniu do obecnego okresu będzie możliwość finansowania gospodarki wodno-ściekowej, a więc kanalizacja domów mieszkańców, wsparcie oczyszczalni ścieków oraz sieci wodociągowych. Planowane jest dofinansowanie gospodarki odpadami komunalnymi, likwidacji azbestu czy rekultywacji terenów pośladowiskowych. Środki europejskiej przeznaczone zostaną na rozwój zrównoważonej mobilności miejskiej, np. inwestycje w infrastrukturę rowerową, parkingi parkuj i jedź, inteligentne systemy do zarządzania ruchem, ale też w planach są punkty tankowania samochodów elektrycznych i stacji tankowania samochodów wodorowych. Finansowanie obejmie drogi oraz obwodnice miejskie.

8. SPIS TABEL

Tabela 1. Zmiany ludności w latach 2018– 2022	14
Tabela 2. Saldo migracji, urodzenia żywe, zgony i przyrost naturalny w latach 2018– 2022	14
Tabela 3. Grupy wieku ekonomicznego w latach 2021 – 2022	14
Tabela 4. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD i ich udział w ogóle w 2022 roku	15
Tabela 5. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych na terenie Mieście Kobyłka w latach 2018-2022	15
Tabela 6. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych na terenie Miasta Kobyłka w latach 2018-2022 według działów PKD 2007	15
Tabela 7. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych na terenie Miasta Kobyłka w latach 2018-2022 według sektorów własnościowych	16
Tabela 8. Zasoby mieszkaniowe na terenie Miasta Kobyłka w latach 2017-2021	16
Tabela 9 Długość linii napowietrznych i kablowych w Mieście Kobyłka	17
Tabela 10 Wykaz linii elektroenergetycznych	17
Tabela 11 Charakterystyka sieci gazowej na terenie Miasta Kobyłka w roku 2021	17
Tabela 12. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomu stężeń zanieczyszczenia	21
Tabela 13. Klasyfikacja strefy mazowieckiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla strefy mazowieckiej za rok 2022	22
Tabela 14. Klasyfikacja z uwzględnieniem parametrów kryterialnych określonych dla SO ₂ , NO _x oraz O ₃ pod kątem ochrony roślin za rok 2022	24
Tabela 15. Analiza SWOT – Ochrona klimatu i jakości powietrza	31
Tabela 16. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku	32
Tabela 17. Wykaz dróg wojewódzkich na terenie Miasta Kobyłka	33
Tabela 18. Wykaz dróg gminnych na terenie Miasta Kobyłka	33
Tabela 19. Wykaz dróg powiatowych na terenie Miasta Kobyłka	40
Tabela 20. Średni dobowy ruch roczny (SDRR) w punktach pomiarowych na drogach wojewódzkich i krajowych na terenie Miasta Kobyłka	41
Tabela 21. Analiza SWOT – Zagrożenie hałasem	43
Tabela 22. Stacje bazowe telefonii komórkowej na terenie Miasta Kobyłka	44
Tabela 23. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych dla miejsc dostępnych dla ludności	46
Tabela 24. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową	46
Tabela 25. Analiza SWOT - pola elektromagnetyczne	47
Tabela 26. Jednolite części wód powierzchniowych na terenie Miasta Kobyłka	48
Tabela 27. Monitoring JCWP występujących na terenie Miasta Kobyłka	49
Tabela 28. Charakterystyka GZWP 215	51
Tabela 29. Analiza SWOT - Gospodarowanie wodami	52
Tabela 30. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Miasta Kobyłka (stan na 31.XII.2021 r.)	54
Tabela 31. Charakterystyka sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie Miasta Kobyłka	54
Tabela 32. Ilość zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków w gminie (wg stanu na rok 2021)	54
Tabela 33. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie Miasta Kobyłka (stan na 31.XII.2022 r.)	55
Tabela 34. Analiza SWOT - Gospodarka wodno-ściekowa	55
Tabela 35 Charakterystyka złóż występujących na terenie Miasta Kobyłka	57
Tabela 36. Analiza SWOT - Zasoby geologiczne	58
Tabela 37. Analiza SWOT – Gleby	59
Tabela 38. Ilość i rodzaje odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców na terenie Miasta Kobyłka w 2021 roku	61
Tabela 39. Ilość i rodzaje odpadów komunalnych dostarczonych do PSZOK na terenie Miasta Kobyłka w 2021 roku	62
Tabela 40. Zinwentaryzowane i unieszkodliwione wyroby zawierające azbest na terenie Miasta Kobyłka	64
Tabela 41. Analiza SWOT - Gospodarka odpadami	64
Tabela 42. Pomniki Przyrody na terenie Miasta Kobyłka	67
Tabela 43. Struktura gruntów leśnych na terenie Miasta Kobyłka	69
Tabela 44. Wykaz terenów zieleni na terenie Miasta Kobyłka	71
Tabela 45. Analiza SWOT – Zasoby przyrodnicze	71
Tabela 46. Analiza SWOT – Zagrożenie poważnymi awariami	72

Tabela 47. Cele, wskaźniki, kierunki interwencji oraz zadania przewidziane do realizacji na terenie Miasta Kobyłka na lata 2024-2032	78
Tabela 48. Zadania własne na terenie Miasta Kobyłka na lata 2024 - 2032	92
Tabela 49. Zadania monitorowane, realizowane na terenie Miasta Kobyłka na lata 2024 - 2032.....	105
Tabela 50. Harmonogram monitoringu realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kobyłki na lata 2024 – 2032.....	109

9. SPIS RYCIN

Rysunek 1 Położenie Miasta Kobyłka na tle powiatu wołomińskiego	12
Rysunek 2. Położenie Miasta Kobyłka na tle podziału fizycznogeograficznego	13
Rysunek 3. Wykres zmiany ludności na terenie Miasta Kobyłka	14
Rysunek 4. Meteorogram dla najbliższej stacji pomiarowej położonej od Miasta Kobyłka (Warszawa-Okęcie) ...	19
Rysunek 5. Średnie temperatury i opady występujące na najbliższej zlokalizowanej stacji meteorologicznej (Warszawa-Okęcie).....	20
Rysunek 6. Strefy energetyczne wiatru w Polsce	27
Rysunek 7. Naśloniecznie w Polsce	28
Rysunek 8. Sieć dróg na terenie Miasta Kobyłka	41
Rysunek 9. Natężenie ruchu na terenie Miasta Kobyłka	42
Rysunek 10. Ścieżki rowerowe na terenie Miasta Kobyłka	42
Rysunek 11. Linie elektroenergetyczne na terenie Miasta Kobyłka	44
Rysunek 12. Jednolite części wód powierzchniowych na terenie Miasta Kobyłka	48
Rysunek 13. JCWPd na terenie Miasta Kobyłka.....	50
Rysunek 14. GZWP na terenie Miasta Kobyłka.....	51
Rysunek 15. Zagrożenie powodziowe od strony rzek 1%	52
Rysunek 16 Mapa geologiczna Miasta Kobyłka	56
Rysunek 17 Mapa położenia złóż kopalin na terenie Miasta Kobyłka	57
Rysunek 18. Udział odpadów wytworzonych na terenie Miasta Kobyłka.....	63
Rysunek 19. Rezerwat Przyrody Grabicz.....	66
Rysunek 20. Warszawski Obszary chronionego Krajobrazu	67
Rysunek 21. Obszary chronione na terenie Miasta Kobyłka.....	68
Rysunek 22. Tereny leśne i zadrzewione na terenie Miasta Kobyłka.....	69

10. SPIS MATERIAŁÓW ŹRÓDŁOWYCH

1. <http://www.gaz-system.pl>,
2. <http://www.ure.gov.pl>,
3. <http://www.enea.pl>,
4. <https://klimat.ekomalopolska.pl/dokumenty2/regionalny-plan-dzialan-dla-klimatu-i-energii/>,
5. Urząd Regulacji Energetyki,
6. Główny Urząd Statystyczny,
7. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska,
8. <http://www.europruning.eu/>,
9. Wytwarzanie energii elektrycznej w Polsce w małych instalacjach OZE Raport Prezesa URE za 2019 rok (podstawa prawna: art. 17 ustawy o odnawialnych źródłach energii),
10. Atlas Wód Mineralnych Muszyny, Krynicy i Tylicza,
11. Strona PIG, Surowce mineralne Polski 2021,
12. <https://www.pgi.gov.pl/osuwiska/sopo-baza-wiedzy/1554-geozagroienia-karpackie-osuwiska.html?showall=1>,
13. Kozak M., Zielona Księga w sprawie efektywności energetycznej czyli osiągać więcej zużywając mniej, Biuletyn Urzędu Regulacji Energetyki – nr 5/2005,
14. Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej dla Polski 2014, Warszawa, 2014 r.,
15. Krajowy Plan mający na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii, Projekt z dnia 14.10.2014 r., Warszawa 2014,
16. Lewandowski M., Proekologiczne odnawialne źródła energii, Warszawa 2001, Wydawnictwo Naukowo – Techniczne
17. Butkowski M., Rynek technologii słonecznych w Polsce.
18. Instytut Energetyki Odnawialnej, 2004. Bioenergia: wykorzystanie zasobów biomasy do produkcji ciepła, energii elektrycznej i paliw transportowych,

Uzasadnienie

W celu realizacji polityki ochrony środowiska zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54) organy wykonawcze województwa, powiatu i gminy sporządzają programy ochrony środowiska.

Wykonując ustawowy obowiązek opracowano „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kobyłka na lata 2024-2032”, który jest głównym dokumentem strategicznym na poziomie gminy, wyznaczającym cele ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz określający kierunki działań, zmierzające do osiągnięcia tych celów.

Zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy Prawo ochrony środowiska, projekt programu przekazano do zaopiniowania organowi wykonawczemu Powiatu Wołomińskiego. Zarząd Powiatu pismem znak WOS.602.5.2023.JJ z dnia 13 listopada 2023 roku zaopiniował pozytywnie „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kobyłka na lata 2024-2032”.

Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko jest niezbędne w przypadku, gdy dla dokumentu jest przeprowadzana strategiczna ocena oddziaływania na środowiska. Wynika to z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 poz. 1094 ze zm.) oraz Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Burmistrz Miasta Kobyłka pismem z dnia 11 lipca 2023 r. wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie z wnioskiem o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie pismem z dnia 20 września 2023 r., znak: WOOŚ-III.410.534.2023.ET postanowił uzgodnić odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kobyłka na lata 2024-2032”.

Mazowiecki Państwowy Inspektor Sanitarny pismem z dnia 09 sierpnia 2023 roku, znak pisma ZS.7040.102.2023 MR wyraził opinię, iż nie ma konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn. „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kobyłka na lata 2024-2032”.

Na podstawie art. 39 ust. 1, art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023 r. poz. 1094 ze zm.) oraz art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2024 r. poz. 54) Burmistrz Miasta Kobyłka zawiadomił obwieszczeniem o rozpoczęciu procedury udziału społeczeństwa w opracowaniu Programu Ochrony Środowiska.

Uwagi i wnioski do projektu „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kobyłka na lata 2024-2032” mogły być wnoszone w formie pisemnej, ustnie lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, w terminie 21 dni od dnia rozpoczęcia konsultacji społecznych tj. od 13 października 2023 r. do 03 listopada 2023 r.

W trakcie konsultacji społecznych nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski.